

Humor under täcket

KULTUR. En fars med tragikomiska inslag utlovas då teaterföreningen i Mariehamn sätter upp "Ett underbart bröllop".

– Kom hit och garva en höstkväll, uppmanar regissören **Ove Andersson** och berättar att dörarna är speciellt väloljade inför premiären 4 november.
– En fars skall innehålla mycket dörrsmällande.
På bilden **Anders Laine** och **Maria Mäntylä** som vaknar efter en helkväll. SIDAN 9

Nya Åland

Torsdag

26 oktober 2006 Nr 208 Pris 1,20 €

Tel 23 444

Medlaren Peter Lindbäck:

Höga insatser i spelet om Paf

NYHETER. Nästa vecka träffar landshövding **Peter Lindbäck**, medlare i den inflammerade Paf-konflikten mellan Åland och riket, representanter för inrikesministeriet. Mötet sker i Helsingfors på Lindbäcks initiativ.

Han är rätt hoppfull inför möjligheten att få parterna tillbaka till förhandlingsbordet efter en paus på nästan ett år.

– Här spelas nu med så höga insatser att jag inte kan se att någondera

parten skulle våga låta bli att återuppta förhandlingarna, säger han som räknar med att ha något konkret att berätta när han öppnar lagtingsåret den 1 november.

– Jag vet åtminstone om jag har lyckats eller misslyckats.

I går skulle förberedelsesammanträde ha hållits i Ålands tingsrätt inför rättegången där Paf kräver skadestånd av staten, men mötet sköts upp för att ge Lindbäck arbetsro. SIDAN 3

Ny åldersgräns för drogvård

NYHETER. Missbrukarvården på Åland höjer åldergränsen för heroin- och subutexmissbrukare som behöver ersättningsdrogen suboxone från 18 till 20 år.

– Av någon anledning finns det ett stort missbruk av subutex på Åland, och man kan inte hjälpa en subutexmissbrukare med subutex. Suboxone ger inte heller den kick som miss-

brukarna eftersträvar, säger **Birgitte Wahlstén**, verksamhetsledare för Missbrukarvården på Åland.

Från och med 26 september är suboxone ett registrerat läkemedel som säljs mot recept och kan användas i missbrukarvården. Men nu finns också suboxone ute på svarta marknaden i Mariehamn.

SIDAN 5

Inte nöjd med vägbygge

NYHETER. Det blev komplicerat för **Saga Eriksson** (bilden) i Lumparland Krogstad att köra in på sin egen gård efter att landsväg 3 byggdes om.

– Kommer jag med traktorn eller har släp efter bilen måste jag backa ut på vägen igen en bit för att komma in, och det är farligt.

Hon tycker att trafikavdelningen gott kunde fylla igen diket mer än vad de redan gjort. Men vägingenjör **Stig Janson** tycker man gjort tillräckligt.

– Vi har redan breddat infarten och jag kan bevisa att det går bra att köra in där om det behövs. SIDAN 11

Autonomitjänst för Naucrér?

NYHETER. En ny, lagstadgad cheftjänst inom området autonomi och självstyrelsepolitik kan bli lösningen på dilemmat med **Elisabeth Naucrér** fortsatta jobb efter att kanslicheftjänsten dras in den 1 november.

Pensionerade professorn i förvaltningsrätt **Lars D Eriksson**, en av dem som biträder Elisabeth Naucrér,

berättar att hon i första hand tänker söka den nyinrättade tjänsten som förvaltningschef inom landskapet.

– Om Elisabeth Naucrér inte får tjänsten, vilket väl kan anses vara sannolikt, så besvärar hon sig till Högsta förvaltningsdomstolen på basen av hur tjänsten har inrättats. Hon kommer inte att ge upp. SIDAN 4

Messa Nyan!

Nya Åland 0457-323 44 44

Dagens ålänning

Inessa Witting – se sista sidan

Nyankortsvinnare

Yvonne Nyman Nr: 208249

Vinner en SverigeLott. Vinsten skickas på posten.

Fredsballonger steg mot skyn

Mot skyn. Barnen släppte i väg sina fredsballonger och applåderade när de sveptes i väg av höstvindarna. Den som hittar en ballong får gärna ta kontakt med Överby daghem.

Foto: ERKKI SANTAMALA

REPORTAGE. Färggranna ballonger släpptes upp mot himlen vid Överby daghem i Jomala i går och sveptes i väg av de nordvästliga höstvindarna. Dagisbarnens brev med önskningar om fred hade fästs vid ballongerna och nu hoppas man vid daghemmet att någon hittar dem och hör av sig.

– Jag vill ha lugn och ro. Sluta kriga. Jag vill att ni skall sluta slåss, har några av barnen skrivit i sina brev.

Den här veckan har daghemmet en temavecka kring fred och vänskap och barnen har också ritat teckningar och tillverkat fredsmärken. SIDAN 12

Ny tidtabell fr.o.m 30.10.2006

Gå in på www.airaland.com för mer information

AirÅland
www.airaland.com

Bokning även på tel. 17 110 eller hos din resebyrå

SLUTREA

Rea på ett urval
av höstens mode

Välj 2 –
betala 1

*Gäller alla
reaplagg*

Gäller barn, dam och herr

Kan ej kombineras med andra rabatter eller erbjudanden.

Välkommen in!

KappAhl®

ÖPPET
TILL 20
ALLA VARDAGAR

VARUHUSET ZEIDELS TORGGATAN 7 ÖPPET VARDAGAR 9–20, LÖRDAGAR 9–16

Rainer Juslin, rektor vid Föglö grundskola, skall leda skolreformen i gymnasialstadiet.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Juslin blev ledare för Struktur 07

I tisdags utsåg kultur- och utbildningsminister Camilla Gunell (s) Föglö grundskolas rektor Rainer Juslin till projektledare för "Struktur 07". detta efter att den först utsedda till jobbet, Marlene Öhberg, hoppat av.

Rainer Juslin blir timanställd under november, men från december på heltid.

– Vi håller på och skapar en intern lösning inom kollegiet till att börja med, och meningen är att vi rekryterar en ny rektor från och med vårterminen, säger Rainer Juslin.

13 lärare jobbar vid skolan, varav åtta på heltid.

Skolnämnden i Föglö har inte haft möte i frågan ännu, men ledamöterna vet vad som är på gång. Rainer Juslin tror att det hela skall ordna sig för skolan när han nu hastigt lämnar jobbet.

– Jag räknar med kvällsarbete i början och så har jag två undervisningsfria dagar i veckan.

Struktur 07, som syftar till att integrera hela gymnasialstadiet i landskapet, pågår till den 31 maj 2008. Lagtinget måste ännu ta beslut om pengar till projektledaren i nästa års budget, eftersom det är en tillfällig tjänst.

Löneklassen för projektledaren blir A28. Marlene Öhberg blev lovad 5.000 euro i månaden.

– Det är ganska nära den lönen. Rainer Juslin har begärt att inte få mindre än det han har nu, och som rektor handlar det om den här summan, säger utbildningsavdelningens chef Yvonne Eliasson.

Hon menar att jobbet som projektledare för Struktur 07 kräver stora kunskaper och att ribban är hög. Därför måste också lönen ligga i linje med det. (uw)

Kk-husprojekt antogs på villkor

■Entreprenaden för schaktningen och installationen av ledningar till kk-husets tomt norr om hotell Arkipelag antogs av tekniska nämnden i Mariehamn på mötet i tisdags. Det samma gjordes med anbudet för materialet till projektet.

Tekniska nämnden antog anbudet på villkor, och styrde över frågan till stadsstyrelsens möte idag.

– Därför kan vi ingenting säga om anbudet just nu, säger tekniske chefen Kai Söderlund. (uw)

Tingsrättens förberedelsemöte i Paf-konflikten sköts upp efter medlingsbesked

Vill ge Lindbäck arbetsro

Paf-tvist. I går samlades advokaterna i målet Paf mot staten till förberedelsesammanträde. Närmast kameran Patrik Lindfors som företräder Paf. Till vänster sitter Mats Welin (längst till vänster) och Jan Kuhlefelt som för statens talan. Tvisten gäller Paf:s skadeståndskrav på staten.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Tingsrättens behandling av Paf-konflikten, som skulle ha inletts i går, sköts upp i väntan på landshövding Peter Lindbäck's försök att medla mellan spelföreningen och staten.

– Vi vill ge honom arbetsro, var advokaternas besked under sammanträdet.

Det som var aktuellt i rätten

i går var förberedelsesammanträdet i målet mellan Paf och staten. Advokat Patrik Lindfors företrädde Paf och advokaterna Jan Kuhlefelt och Mats Welin företrädde staten. Alla tre kom från Helsingfors i går morse. Patrik Lindfors har också tidigare företrätt Paf i rätten, senast 2001.

Bakgrunden är det tvistemål som Ålands tingsrätt avgjorde den 29 augusti i år och där slutresultatet blev att Paf har rätt

att begära skadestånd av staten, högst 50.000 euro, för den skada som Paf anser sig ha lidit under tiden 25.2-15.12 2005 på grund av inrikesministeriets ställningstaganden och åtgärder.

Meningen var att juristerna skulle gå igenom vad de är överens om, vad de inte är överens om och vilken bevisning som skulle åberopas i huvudförhandlingen senare.

Men så långt hann man inte. Lagman Kenneth Nygård und-

rade om parterna försökt förlikas, och gav dem en halv timme för diskussioner. Patrik Lindfors var dock av den åsikten att "ärendets natur är sådan" att det är svårt att hitta fram till en förlikning, något som statens företrädare höll med om.

Lindbäck på besök

Under pausen hade Lindfors kontakt med sin huvudman och meddelade att Paf:s vd Lars Porko just då hade besök av

Peter Lindbäck angående medlingen.

– Mitt förslag är vi skjuter upp sammanträdet och ger honom arbetsro.

Också Jan Kuhlefelt har kontaktat sin uppdragsgivare och höll med. Beslutet blev att uppta förberedelsesammanträdet igen den 4 december, om inte förlikning nåtts före det.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Medlaren: Höga insatser i konflikten

– Här spelas nu med så höga insatser att jag inte kan se att någondera parten skulle våga låta bli att återuppta förhandlingarna.

Nästa vecka träffar landshövding Peter Lindbäck företrädare för inrikesministeriet i Helsingfors i försöket att medla i Paf-konflikten.

Peter Lindbäck har ägnat de senaste knappa två veckorna åt sitt uppdrag att medla mellan landskapet och staten i Paf-konflikten. Uppdraget har han, som Nya Åland tidigare har berättat, fått av president Tarja Halonen.

– Jag har försökt sortera ut vad som är fakta och vad som är fiktion. Jag har haft diskussioner och möten med olika aktörer, haft skriftväxling och läst in mig på handlingar och försökt se var lösningarna och möjligheterna finns.

Den första fasen i den strategi han lagt upp är avklarad i och med det.

– Jag har sammanfattat det jag kommit fram till i en promemoria som jag har skickat

till inrikesministeriets kanslichef Ritva Viljanen. På basen av min PM har jag ställt vissa förhoppningar på ministeriet och meddelat att jag vill ha ett möte.

Mötet hålls nästa vecka i Helsingfors. Det enda Peter Lindbäck vet är att han ska träffa Ritva Viljanen, men vem hon väljer att ta med sig klarnar knappast före mötet.

– Om hon tar med sig Jouni Laiho, som ansvarar för spelfrågor inom ministeriet, eller om hon tar med sig inrikesminister Kari Rajamäki, det vet jag inte.

Till 1 november

Lindbäck's mål är att ha något konkret att komma med när han öppnar lagtingsåret den 1 november.

– Då vet jag om jag lyckats eller misslyckats med att få parterna tillbaka till förhandlingsbordet.

Den andra aspekten av medlingsuppdraget – de alltmer spända relationerna mellan Åland och fastlandet som läser andra för Åland viktiga frågor i Paf-konflik-

tens spår – är svårare att lösa snabbt.

Men Lindbäck tror nog att det är möjligt att hitta en lösning på själva Paf-konflikten.

– Jag kan inte förstå att någondera parten skulle våga låta bli att försöka. Men om inte det lyckas så måste jag fundera på om jag kan hitta en annan väg att gå.

Han tycker ändå att det ser ljusare ut nu när det handlar om åländska frågor i Helsingfors än det gjort på länge.

– Det gäller till exempel sjöfartsstödet och det sätt som riksdagen och regeringen tagit sig an lagtingets påstötter i EU-frågor. Det som återstår är hur processen med Roslinrapporten nu går vidare. Det är viktigt att statsmakten bevisar att man inte låtit sig påverkas av Paf-konflikten när det gäller andra frågor, säger han.

Fler åländska krav

Å andra sidan, påpekar han, har också de åländska kraven blivit fler under senare år.

Hoppfull. Peter Lindbäck har bett om ett möte med inrikesministeriets representanter i Helsingfors för att förmedla parterna i Paf-konflikten att fortsätta förhandlingarna där de bröts i december i fjol. Mötet blir av nästa vecka och Lindbäck är hoppfull.

Foto: ERKKI SANTAMALA

– Enda vägen ur låsningen är att parterna sätter sig ner och fortsätter där man slutade i och med brottsanmälan för nästan ett år sedan. Jag tror mig ha fått fram fakta som gör det lättare att föra diskussionen igen.

Mötet nästa vecka är väl-

digt avgörande, understryker han, och också vilka åtgärder inrikesministeriet vidtar de närmaste dagarna efter mötet.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Många timmars diskussion i går om kanslichefens framtida jobb

Ny tjänst för Naucclér?

En ny chefstjänst med inriktning på självstyrelsepolitiska frågor inom landskapsförvaltningen är aktuell för Elisabeth Naucclér.

Diskussionen fördes hela dagen i går ”i god och konstruktiv anda” och fortsätter den 6 november.

Elisabeth Naucclér blir utan jobb när tjänsten som kanslichef dras in från och med 1 november. Flera möten har förts om hennes jobb inom förvaltningen framöver, och i går tycktes man komma ett steg framåt i diskussionerna.

Så här säger **Lars D Eriksson**, pensionerad professor i förvaltningsrätt, som biträde kanslichefen tillsammans med advokat **Ulrika Sjöholm** från Helsingfors:

– Nu meddelade man beredskap för att inrätta en tjänst inom autonomi- och självstyrelsepolitiken som är anpassad för Elisabeth Naucclér och där hon är landskapskanslichefens kanske främsta expert. På det sättet tog ärendet ett steg framåt. Det är egentligen behållningen från onsdagens möte. Det finns beredskap att lösa tvisten på ett bra sätt.

Förhandlingarna fortsätter vid nästa möte den 6 november.

Söker nya tjänsten

I det pressmeddelande som gavs ut efter gårdagens möte hette det att Elisabeth Naucclérs främsta prioritet ”naturligtvis är att omplaceras till den nya förvaltningschefstjänsten” som ersätter den indragna kanslichefstjänsten. Hon är formellt kompetent och har meddelat att hon tänker söka tjänsten när den annonseras ut.

Lars D Eriksson:

– Om Elisabeth Naucclér inte får tjänsten, vilket väl kan anses vara sannolikt, så besvarar hon sig till Högsta förvaltningsdomstolen på basen av hur tjänsten har inrättats. Hon kommer inte att ge upp.

I gårdagens diskussioner sattes också en tidsram: Den tilläggsbudget som inrättandet av den nya tjänsten förutsätter kan presenteras först i mars nästa år, och till den tiden ska en lösning ha hittats.

Går framåt. Professor Lars D Eriksson biträder kanslichef Elisabeth Naucclér (till höger) som blir utan jobb den 1 november. Hjälp har hon också av advokat Ulrika Sjöholm i förhandlingarna med landskapsregeringen.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Lars D Eriksson är kritisk mot det sätt som processen skötts på.

– Lagtinget har antagit en lag om en ny förvaltningschefstjänst samtidigt som man drar in en kanslichefstjänst där kraven i stort sett i praktiken är de samma. Det är unikt i finländsk rättshistoria. I onsdagens diskussion aktualiserades frågan om inrättandet av den nya förvaltningschefstjänsten i själva verket var ett svepskäl för att bli av med Elisabeth Naucclér, något som man enligt mig inte kan göra eftersom en lag måste gälla allmänt och inte enbart i ett enskilt fall.

Anteckningsböcker

Lantrådet **Roger Nordlund** har meddelat tidigare att han muntligen flera gånger bett Elisabeth Naucclér överlämna sina skriftliga minnesanteckningar från alla diskussioner i ärendet. Hittills har hon inte

gjort det, och Lars D Eriksson håller med henne.

– Naturligtvis kan man inte överlåta material som innehåller privata anteckningar till lantrådet. Mitt argument när det gäller det här var – kanske något i överkant – att påpeka att det inte är fråga om någon brottsutredning. Landskapet kan inte kräva att få anteckningarna.

Sammanlagt är det frågan om många och tjocka anteckningsböcker från sju års arbete, påpekar han.

– Lösningen är antagligen att Elisabeth själv går igenom anteckningarna och ser om det finns något som kan ha betydelse för landskapet.

”Själv skulle jag inte överlåta anteckningarna utan vidare”, säger han.

Elisabeth Naucclér avstår från att kommentera i det här skedet.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Lantrådet: Vi är en god bit på väg

– Vi är en god bit på väg. Det säger lantrådet Roger Nordlund (c) efter gårdagens diskussion om möjligheterna att hitta ett lämpligt jobb åt Elisabeth Naucclér.

Den föreslagna chefstjänsten inom området autonomi och självstyrelsepolitik är ny.

– Vi är beredda att satsa på själva grundidén med den nya tjänsten. Formerna återstår att diskutera.

● **Är du nöjd eller missnöjd?**

– Ett första steg är taget i riktning mot en lösning.

● **Är förslaget förankrat hos den övriga landskapsregeringen?**

– Ja.

Lantrådet hade hjälp av avdelningschef **Arne Selander** och vikarierande avtalschef **Terese Åsgård** i gårdagens förhandlingar.

Avgörs i dag

Från och med 1 november har landskapet ingen kanslichef, men väl en ny tjänst som förvaltningschef som ska tillsättas tillfälligt till en början. Vem som får tjänsten som tf är inte klart, men det avgörs troligen redan i dag.

– Enligt våra planer ska det ske på torsdagen. Efter det sätter den egentliga rekryteringsprocessen i gång. Det blir säkert en bred rekrytering som tar några månader att genomföra.

(ao)

Mariehamn vill ha färre kommuner

■ Mariehamns stad samarbetar och är beredd att samarbeta ännu mera med andra kommuner. Men rent allmänt sett anser man att Åland kunde ha färre kommuner.

Bland annat det sägs i stadens svar på de frågor om en kommunreform som landskapet har skickat ut. Svaret tas upp i stadsstyrelsen i dag.

I svaret anser staden att samarbet mellan kommunerna kan öka ytterligare, för stadens del till exempel inom räddningsväsendet, socialvården, utbildningen med mera förutsatt att samarbetet är till ömsesidig nytta.

Men staden behöver tilläggsmark för sin framtida utveckling och det förutsätter enligt svaret till landskapsregeringen att kommunerna blir färre. (ht)

Grundlön rätt lika för socialarbetare

■ Grundlönen för en socialsekreterare på landet är i nivå med en mellanchefer inom socialförvaltningen i Mariehamn. Men på landsbygden verkar kommunerna i dag i högre grad locka med extra lönepåslag för att få kompetent personal.

– Lönerna i kommunerna är uppgiftsbaserade, man får lön enligt de uppgifter man utför. Sedan har också kommunerna rätt att sätta individuella lönetillägg, och det kan man använda vid rekrytering av personal, säger organisationssekreterare **Maria Hagman** vid fackföreningen Akava-Åland.

Frågan har kommit upp i samband med att avdelningen för barnskydd och ungdomsarbete vid Mariehamns stad blivit av med flera anställda. Totalt arbetar 14 personer inom avdelningen, men de tre som arbetade, eller arbetar, med barnskyddsfrågor, har samtliga sagt upp sig.

Enligt t.f. socialdirektör **Bo Nygård** ligger avdelningschefens grundlön på drygt 2.800 euro per månad.

I Finström har socialsekreteraren en grundlön på strax över 3.000 euro, medan motsvarande tjänst i Hammarland har drygt 2.800 i grundlön.

– Det tillkommer ju ålders- tillägg och andra personliga tillägg, säger ekonomichef **Siw Helin** i Hammarland.

I Finström har socialsekreteraren två socialarbetare i teamet, medan socialsekreteraren i Hammarland är ensam tjänsteman. (uw)

Gröna rumledare till Åland

■ **Gunnel Carlsson**, programledare för trädgårdsprogrammet Gröna rum i Sveriges tv, kommer till Åland på söndag. Hon är inbjuden av föreningen Ålandsfuchsian och föreläser i Ålands handelsläroverks aula klockan 14. Kaffeserveringen börjar en halvtimme tidigare.

– Vi är väldigt glada över att hon kommer. Föreläsningen är i första hand tänkt för föreningens medlemmar, men också andra är välkomna om de samtidigt skriver in sig i föreningen, meddelar **Marita Karlsson** i Ålandsfuchsian.

Enligt den senaste beräkningen kommer allt större andel av ålänningarna att vara över 65 år. Ingen annanstans i Norden kommer ökningen att vara så kraftig som på Åland.

Arkivfoto: **BENGT HELLSTRÖM**

Andelen äldre ökar på Åland

Inom trettio år kommer andelen äldre personer i befolkningen att ha fördubblats på Åland. Inget annat land, eller självstyrande område, i Norden står inför en så kraftig

På Åland utgör befolkningen över 65 år nu knappt 30 procent av antalet 20–64-åringar. Om utvecklingen går som den beskrivs i den senaste befolkningsprognosen kommer andelen äldre att öka till över 50 procent omkring år 2027 och år 2035 kommer andelen att ha ökat

ytterligare, till nästan 60 procent.

Det betyder att då andelen äldre personer på Åland i dag är något lägre än i Sverige, och bara en aning högre än på det finländska fastlandet, kommer Åland om 30 år att ha den klart högsta andelen äldre i befolkningen.

BNP i topp

Det finns dock mycket som tyder på att Åland har en god utgångspunkt för att kunna tackla den stora andelen äldre i framtiden. Till exempel i fråga om den ge-

nomsnittliga inkomsten mätt i BNP per capita ligger landskapet på topp i dag. I Norden är det bara oljenationen Norge som har högre BNP per capita än Åland. Det här framgår av den nyutgivna Nordisk statistisk årsbok 2006. Årsboken innehåller jämförande statistik för de fem nordiska länderna Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige, samt de tre självstyrande områdena Färöarna, Grönland och Åland.

Flest rådjur dessutom

I ett pressmeddelande berättar

man därtill att Åland har nordiskt rekord i låg arbetslöshet men också att det är den enda region som sedan år 2000 haft ett sjunkande antal hotellövernattningar.

Som kuriositet nämns också att Åland, i förhållande till folkmängden, är det område i Norden där det fällt flest rådjur. Så var fallet åtminstone under jaktåret 2005/2006.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 442

Nu höjs åldersgränsen inom missbrukarvården

Man måste vara 20 år för att får ersättningsdrogen suboxone

Vårdar. Missbrukarvårdens verksamhetsledare Birgitte Wahlstén berättar att suboxone, som används i missbrukarvården, inte ger den kick som missbrukare eftertraktar. Foto: STEFAN ÖHBERG

På Åland höjs nu åldersgränsen för missbrukare som behöver suboxonevård.
– Det har inte fungerat med motivationen för de som är 18 år, därför är åldersgränsen nu 20, säger Birgitte Wahlstén som är verksamhetsledare för missbrukarvården på Åland.
Hon reder också ut begreppen vad gäller den nygamla festdrogen poppers.

Det narkotikaklassade ersättningspreparatet suboxone har under en tid använts i subutex- och heroinmissbrukarvården på Åland. Tidigare använde man subutex, men eftersom suboxone inte ger en kick åt användarna har man bytt ut subutex mot suboxone i missbrukarvården.
– Av någon anledning finns det ett stort missbruk av subutex på Åland, och man kan inte hjälpa en subutexmiss-

brukare med subutex. Det är också en av anledningarna till att vi bytt till suboxone, säger Birgitte Wahlstén.
Registrerat läkemedel
Från och med 26 september detta år har suboxone fått försäljningstillstånd i hela Europa. Det betyder att suboxone är ett registrerat läkemedel som säljs mot recept och kan användas i missbrukarvården.
Suboxone leder varken till blindhet eller dödsfall, vilket hävdats i mess tidigare.
Tidigare har suboxone varit ett licenspreparat som bland annat använts på Åland och övriga Finland samt Norge. Men det har under många år också använts i USA, Nya Zeeland och Australien. Det finns ett stort missbruk på Åland av subutex, och nu finns också suboxone ute på svarta marknaden i Mariehamn.
– Om man går på suboxonevård men säljer sitt preparat kommer det i fel händer. Suboxone är mycket farligt om

man injicerar ämnet, eftersom det lätt leder till en överdos.
Höjd åldersgräns
För tillfället finns det femton ungdomar i åldern 18 till 30 som går i suboxonevård på Åland. Åldersgränsen för att få gå i suboxonevård har tidigare varit 18 år, men har nu höjts till 20. Dessutom bör ungdomarna ha försökt med medicinfri avgiftning och behandlingshem innan man går in i suboxonebehandling.
– På övriga platser i världen har åldersgränsen varit 20 sedan länge, men här på Åland har den varit 18. Det har inte fungerat riktigt bra, menar Birgitte Wahlstén och förklarar att de som är unga inte alltid har den rätta motivationen som krävs.
– Man skall ha ett tungt missbruk för att få gå in i ett annat preparat som också är beroendeframkallande.
På Åland blir ingen nekad vård, eftersom ”det finns pengar”. Men många behand-

lingshem kräver att man skall vara så gott som drogfri då man läggs in och det är svårt att uppfylla.
– Det är tajt om platserna till avgiftning, även om det inte är frågan om någon kö. Föräldrar har en åsikt, ungdomar har en och sakkunniga ännu en. Det är som att fråga en med bakfylla om han aldrig vill supa mer, men i nyktert tillstånd räcker inte motivationen.
Behandlingshemmet Tolvis i Österbotten har stängt och missbrukarna på Åland skickas till behandlingshem i Sverige.
– Det finns ett behov av vård på närmare håll än i Sverige, småningom öppnar Tolvis för tillnyktring och medicinnedtrappning, vi får se hur samarbetet kan utvecklas då.
Nygammal festdrog
Hufvudstadsbladets veckomagasinet skrev nyligen om inderdrogen poppers som används i vissa kretsar i riket. Poppers

är en hjärt- och kärlkrampsmedicin från 1960-talet som kan ge obehagliga bieffekter. Den säljs i små flaskor, sniffas in och ger ökad sexuell upplevelse.
– Poppers ger ett kort rus och är muskelavslappnande, men det är jättefarligt tillsammans med annan hjärtmedicin eller till exempel Viagra.
Birgitte Wahlstén har inte hört talas om poppersmissbrukare på Åland, men hon har svårt att tro att någon använder drogen dagligen.
– Poppers är en partydrog som används i kretsar med mycket sex och rumba, man blir för trött om man använder poppers varje dag.
Poppers torde dessutom vara svårt att få tag på, eftersom det är en gammal medicin som inte tillverkas längre.
– Nuförtiden använder man nitro som hjärtmedicin istället, säger Birgitte Wahlstén.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Bolån ökar för Nordea

■Efterfrågan på bolån är fortsatt hög och kunderna är mera bekymrade över höga el- och oljekostnader än högre räntor. Det skriver Nord-eas Ålandskontor i ett pressmeddelande i samband med bankens delårsrapport för de första nio månaderna.
Utlåningen för Nordea Åland har ökat med 16,6 procent jämfört med årsskiftet och kontorets kreditstock har ökat med nästan 10 procent.
Den större volymen har kunnat kompensera de sjunkande marginalerna, vilket gör att lönsamheten för Nordea Åland, enligt kontorsdirektör **Jan-Erik Rask**, har kunnat bibehållas på en god nivå.
Några skilda siffror för kontoret redovisas inte.
När det gäller förmögenhetsförvaltningen har den inom Nordea Åland vuxit med 17 procent.
Mikael Granskog, direktör för Sydvästra Finlands och Ålands ”Private Banking”-enhet, med kontor också i Ekenäs och Salo, säger att av närmare 1.400 kunder och 529 miljoner euro i förvaltat kapital, finns 400 kunder och 175 miljoner euro i kapital på Åland. (uw)

Oförändrad skatt i stan

■Det finns inga förslag till ändringar av skatten i Mariehamn inför stadsstyrelsens möte i dag. Stadsdirektören föreslår att inkomstskatten ligger kvar på 16 procent.
Någon fastighetsskatt för stadigvarande bostad skall det fortsättningsvis inte bäras upp medan den allmänna fastighets-skatten föreslås bli 0,12 procent, skatten på fritidshus 0,90 procent, på kraftverksbyggnad 0,40 procent och allmännyttigt sam-funds fastighetsskatt likaså 0,40 procent. Samtliga skattesatser är oförändrade enligt förslaget.
Hundskatt skall inte bäras upp.
Det är stadsfullmäktige som tar det slutliga beslutet om skat-tesatserna. (ht)

Orientalisk matbutik får nya lokaler

■Den orientaliska matbutiken Puneh Oriental flyttar nästa vecka från sina lokaler på Köpmansgatan till en mer central lokal på Torggatan.
– Vi vill komma närmare centrum, säger **Ahmad Shafiei** som tillsammans med sin fru **Azam Alam** driver butiken.
Puneh Oriental invigdes för tio år sedan i en lokal på Torg-gatan, efter fem år flyttade man till den nuvarande loka-len och lagom till tioårsjubi-leet flyttar man igen.
– Vi skall fira tioårsfest efter att vi fått allt i ordning i den nya lokalen.
● **Vad betyder puneh?**
– Puneh är en jättegod kryd-da, en vild pepparmint, säger Ahmad Shafiei. (ke)

Snabblån hos tingsrätten

■Det är Ålands tingsrätt som har hand om obetalda snabblån som gått till indrivning. Nya Åland nämnde fel rättsinstans i artikeln i gårdagens tidning.

Storm väntas till helgen
■En kraftig storm väntas rasa över södra Sverige i helgen, skriver Dagens Nyheter. Enligt SMHI:s prognoser drab-bas landet under veckoslutet av den värsta stormen sedan ”Gudrun”, stormen som lam-slog södra Sverige i januari 2005.
Enligt SMHI:s väderkartor drar ovädret igång under tors-dagen och accelererar framåt fredagen och helgen. Samma prognoser har det finländska Meteorologiska institutet för Åland.
Till havs väntas vindar av stormstyrka.

TBE-kampanj fortsätter i vinter

Massvaccineringen av ålänningar mot TBE fortsätter i vinter. Kampanjen pågår till år 2010 och de cirka tio misstänkta fallen med biverkningar efter vaccinationen påverkar inte kampanjen.
Någon rädsla för att låta vaccinera sig behöver man inte ha, menar överskötare **Birgitta Hermans** vid Ålands hälso- och sjukvård, ÅHS.
– Nej absolut inte. Det är klart att det finns en viss risk

för biverkningar, och allt är frivilligt, men det vi sett av själva sjukdomen är att den är mycket allvarlig och det finns de som får livslånga skador. Fördelarna med att låta vaccinera sig överväger klart.
Inte klarlagt
Det är inte heller klarlagt om de misstänkta fallen med biverkningar verkligen beror på vaccinet och det går inte säga att en viss typ av män-niskor skulle vara mer ut-

satta än andra för eventuella biverkningar.
– De misstänkta fallen varierar från unga män till gamla tanter. Sinsemellan har vi spekulerat i om det rör dem som också skulle drabbas särskilt hårt av själva sjukdomen, men det är inte vetenskapligt belagt.
13.000
13.000 ålänningar har nu fått de första två sprutorna i år och efter årsskiftet vän-tar den tredje. Men också de

som inte låtit vaccinera sig ännu, kan haka på kampan-jen i januari. En ny ålders-grupp som kommer in är barn födda år 2000. Det är också dags för vissa att få en förstärkningsdos.
– Vi börjar på nytt enligt samma system som tidigare, i bokstavsordning. Vi skickar ingen kallelse utan man får hålla reda på sin tur själv. Det kommer annonser om det här senare, säger Birgit-ta Hermans. (uw)

Vi firar

0-15-åringar

Samuel Sjövall i Jomala Västansunda, fyller 8 år i dag, den 26 oktober. Han gratuleras av mamma, pappa och Rebecca.

Gratulerar

80 år

Einar Nylund
Namn: Bror Einar Nylund.
Född: den 3 november 1926 i Saltvik.
Bor: i Jomala Gölby.
Yrke: pensionerad elektriker.
Familj: hustrun **Maj-Britt** f Myllykoski.
Födelsedagen: jubilaren undanber sig all eventuell uppvaktning, bortrest.

Annonsera i den tidning du själv läser!

TACK

Ett varmt tack till alla som med blommor och inbetalningar hedrat minnet av
Lilian Mattsson
och deltagit i min stora sorg.
Bengt

GUDSTJÄNSTER

MARIEHAMNS FÖRSAMLING

Torsdag 26.10
Kl 12 Torsdagslunch i S:t Görans förs.hem. 5€.
Lördag 28.10
Kl 10 Katolsk mässa i Margaratagården
Kl 15.30 Körkonsert i S:t Görans kyrka, Katarina Nova, Lars-Ewe Nilsson, dir. Rachmaninovs vesper
Söndag 29.10
Kl 11 Högmässa i S:t Görans kyrka, Byfält, Deåki, S:t Görans kyrk kör. Kyrkkaffe
Kl 18 Kvällsgudstjänst i S:t Mårtens kyrka, Turakka, Eriksson
Onsdag 1.11
Kl 18.30 Morgonmässa i S:t Görans kyrka, Byfält
Kl 13 Lagtingets öppningsgudstjänst i i S:t Görans kyrka, Mårten Andersson, Eriksson, Deåki
Torsdag 2.11
Kl 12 Torsdagslunch i S:t Görans förs.hem, 5€.
Ekologiska gravljus säljs på pastorskansliet
Kyrktaxi mot beställning tel 19 500

Döda

Frideborg Karlström
Edit Fridberg Karlström f Lindman, från Jomala Ulfsby, avled den 25 oktober 2006. Hon var född den 27 augusti 1918 i Saltvik Främmanby och var änka efter kyrkvaktmästaren **Paul Karlström**.
Som ung vistades Fridberg Karlström i Sverige där hon arbetade i familj. När hon var hemma på semester utbröt kriget och hon kunde inte återvända, i stället blev hon biträde i dåvarande Söderlunds butik i Jomala.

Hon jobbade tidvis i ett par butiker i Mariehamn, men hemmet, familjen och de egna djuren var hennes huvudsysselsättning. Under många år när maken var kyrkvaktmästare i Jomala hjälpte hon honom i arbetet på kyrkogården.
Yrkesmässigt slöts dock hennes cirkel när hon åren fram till sin pensionering åter arbetade i samma butik där hon en gång började, hos Firma Sven Mattsson, före detta Söderlunds, i Jomala Prästgården by.
Det kristna livet, kyrkan och församlingen betydde mycket för Fridberg Karlström som var varmt troende sedan unga

år. Tillsammans med maken var hon mycket aktiv i Kyrkans ungdom, hon var med och arbetade frivilligt för uppförandet av församlingshemmet på 50-talet.
I Jomala kyrkokör var hon en trogen sångare från unga år till ålderns höst. Hon engagerade sig också livligt för missionen genom att mycket aktivt arbeta i kyrkosyföreningen och för de årliga basarerna. Själv var hon synnerligen skicklig i handarbete och otaliga år de vackra arbeten hon genom åren förfärdigade och skänkte till basarförsäljningen.
Närmast sörjande är sönerna **Tore** och **Rune** med familjer.

Sigmar Wiklund
Arnold Sigmar Evert Wiklund från Mariehamn, avled den 16 oktober 2006. Han var född den 8 juli 1932 i Hammarland Sälis.
Sigmar Wiklunds stora fritidsintresse var fiske och jakt.
Närmast sörjande är hustrun **Gitta**, samt barnen **Trygve, Leif** och **Susann** med familjer.

Emmy Mannerström
Emmy Emilia Sofia Mannerström f Carlsson, från Finström Bjärström, avled den 16 oktober 2006. Hon var född den 26 augusti 1922 i Saltvik och var änka efter **Ole Mannerström**.
Familjens jordbruk, hemmet och barnen var hennes viktigaste sysslor i yngre år. På 70-talet jobbade hon sedan som affärsbiträde i hemslöjdsbutiken Fäktargubben i Mariehamn.
Handarbete var hennes stora intresse, så länge hon kunde vävde, sydde och stickade hon mycket. För övrigt ägnade hon sig mest åt sin familj. De senaste två åren har hon bott i De gamlas hem i Jomala.
Närmast sörjande är barnen **Christina, Margaretha** och **Jan** med familjer.

GUDSTJÄNSTER

Jomala församling

Sånggudstjänst
med Anders Frostenson-psalmer Jomala kyrka
söndag 29.10 kl. 18.

Sång av barnkör, vuxenkör, kvartett och solo!

Predikan Roger Syrén.
Arr. Jomala församling, Ålands kyrkosångskrets

DÖDA

Vår käre
Ole Magnus Nordin
* 8.7.1929
† 11.10.2006
Vila i frid

*Din verksamhetsdag har nått sitt slut
Din ordnande hand har domnat
Aftonen kom, Du kämpat ut
I frid Du stilla somnat
Det susar så sakta en sorgesång
Bland träden där hemma
Där Du bott en gång.*
Maj-Gret
*Tack käre Far och Farfar
för de tusen stegen
för oss i världen Du trampat har
Du gick den längsta, den tyngsta vägen
och alltid redo att hjälpa var.*
Rune och Gerd
Tommy och Beatrice
Christer och Hannah
Barnbarnen

Jordfästningen har skett i stillhet. Tack till alla som hedrat minnet av vår käre Ole. Tack även till personalen på medicinska avd. på ÅCS för kärleksfull vård och vänligt bemötande.

Buss tillbaka efter 33 år

Rudolf Lignells Wiima buss från år 1959 har återvänt till Åland efter att i 33 år befunnit sig i en lada i Sverige.

Då **Sven-Erik Johansson** slutade som chaufför år 1971 hos Rudolf Lignell och flyttade till Sverige fick han en gammal Volvo B513 buss med en Wiima M -59 kaross med sig. Bussen körde han in i en lada i Kolarmora nära Hallstavik i Sverige. Där stod bussen sedan i 33 år.
Den 8 januari 2005 köpte **Jan Lindholm** bussen av Sven-Erik Johansson. Efter mycket arbete fick han luft i däck, högra vindrutan på plats och motorn i gång. I början av november 2005 bogserade han bussen till Grisslehamn, tog över bussen med m/s Roslagen till Åland och körde bussen från Eckerö till Svensböle i Sund.
Ålands avdelningen av Busshistoriska sällskapet i Finland arrangerar nu en bussdag på Åland lördagen den 28 oktober 2006. Sam-

Hemma igen. Bussen som kom ut ur ladan. Foto: PRIVAT

ling vid bussplan i Mariehamn kl. 14.00.
Bussen åker via Västerhamn kl. 14.20 och man beser Jan Lindholms Volvo ”Siipi-Wiima” från år 1949/1959 samt **Sven-Olof Söderlunds** samling av Volkswagen ”Bubblor” i Svensböle i Sund. Röde Orm bjuder på

skjutsen med bussen ”Ylva” från år 1978. Ylva är en av de äldsta bussarna som är i trafik i Finland. Returen sker så att bussen är i Mariehamn ca kl. 17.00 – 18.00.
Om allt detta rapporterar **Bosse Ahlnäs** i Busshistoriska sällskapet. (ke)

100 ord från din förening
redaktion@nyan.aland.fi

Föreningen Vårt Hjärta

■Dags att fimpa!
Föreningen Vårt Hjärta r.f. erbjuder Dig som vill sluta röka, med hjälp av mentalträning (Christoph Treier), att komma med i ett rökstoppsseminarium som startar torsdagen den 23 november kl. 19.00 med introduktion i HandiCampen Skarpansvägen 30 i Mariehamn (obligatoriskt tillfälle).
Individuell coaching (½ timme per dag den 10, 11 och 12 januari 2007) samt uppföljning senare under våren. Metoden är baserad på en beteendeändring med hjälp av mentalträning.
Kostnaden per person är 75€ för icke medlemmar och 50 €

för medlemmar. Först till kvarn får först mala. Endast 15 deltagare får plats.
Anmäl dig till **Karin Ek-lund** tel: 018-14 195 gsm 0457 524 37 98 e:post vart. hjarta@aland.net.

Ålands intresseförening för psykisk hälsa – Reseda

Föreningen driver aktivt de psykiskt funktionshindrades och deras anhörigas intressen. Medlemsantalet är 102 personer. Utöver den sociala biten som bl.a.omfattar månadsmöten där gemensamma frågor som utvecklingstrender inom social-, hälso- coh sjukvården berörs anordnar också föreningen teaterbesök, litteraturkvällar och sommarutflykter och deltar i nordisk sammarsamling.
Föreningen var ansvarig

för förprojekteringen av nuvarande EU-projekt ”Stöd i arbete” som idag är i handikappförbundets regi. Aktuellt i föreningen är planer på byggande av bostäder. Därför har föreningen meddelat sitt intresse till Mariehamns stad att få reservera en tomt vid Havsgatan för byggande av hyresbostäder för uthyrning till föreningens medlemmar. För att utreda förutsättningar för genomförande av projektet har föreningen anhallit om PAF-bidrag för en projektledare som i 2 månader under 2007 skall utreda möjligheterna att förverkliga ett bostadsbygge. I riket är det vanligt att handikappföreningar också bygger bostäder.
Resedas styrelse leds av ordförande **Christian Beijar**, övriga i styrelsen är **Eva Malmberg, Kenneth Broström, Gunnel Karlsson, Stefan Malmberg, Eva Ringwall** och **Martina Lindholm-Eriksson**.

OBS! Det händer

TORSDAG 26.10

Dagens namn
● Kom ihåg att gratulera **Amanda, Nina** och **Ninni** på namnsdagen.

Bildspel
● **Jomala bibliotek kl 18.00-20.00.** Fotografen Mats Söderlunds bildspel ”Av havet slipat”. Hans fotoutställning på samma plats pågår till och med fredag

TACK

Ett varmt tack till alla som med blommor och inbetalningar hedrat minnet av
Bjarne Sundberg
och deltagit i vår stora sorg.
Maj-Britt
Jana och Erika

den 27 oktober på Jomala bibliotek. Öppet: må-to 10-14 och 18-20, fre 10-14.

Bingo
● **PAF Casino kl 19.00.** IFK bingo.

Föreläsning
● **Ålands museums film-sal kl 18.00.** ”Stormen i ett historiskt mikro- och makroperspektiv”. Personliga reflexioner och föreläsning av marinärkeolog Marcus Lindholm.
● **Ålands- och hotellskola kl 19.00.** ”Skrev Stalin din lärobok?” Fil.dr. Janne Holmén föreläser om bilden av USA och Sovjetunionen i läroböcker i Norden under kalla kriget.
● **Finström Godby bibliotek kl 19.00.** Anna-Lena Dreijer berättar, med ord och bild, om konstnären Karl-Emanuel Jansson med anledning av att det i år är 160 år sedan han föddes.

Nöje
● **Arkipelag nattklubben**

kl 22.00. Bar dj.
● **Parks bar kl 21.00.** Trubadur Aki Rihilahti.
● **Dinos bar kl 22.00.** Made in Thailand.

FREDAG 27.10

Dagens namn
● Kom ihåg att gratulera **Sabina** på namnsdagen.

Fyrinformation
● **Eckerö post & tullhus café Lugn & ro kl 19.00.** Finska fyrsällskapet informerar om vad som händer med projektet Märkets fyr.

Nöje
● **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Van Grogg.
● **Parks bar kl 21.00.** Trubadur Aki Rihilahti.
● **Dinos bar kl 22.00.** Made in Thailand och Rockkaraoke.

Radio
● **Radio Vega kl 21.10.** ”Å andra sidan” gästas av Peter Karlsson, präst på Kökar.

Korsord

Kryss 43

Lösningarna till kryss 43 vill vi ha **tisdagen den 7 november**. Vinnarna och rätt lösning presenteras **torsdagen den 9 november**.
Vinster:
Två Casinolotter i förstapris och varsin Naturlott till andrapristagarna.
Sänd lösningen till **Nya Åland, PB 21, 22 101 Mariehamn**. Märk kuvertet **Kryss 43**.

Namn:.....

Adress:.....

.....

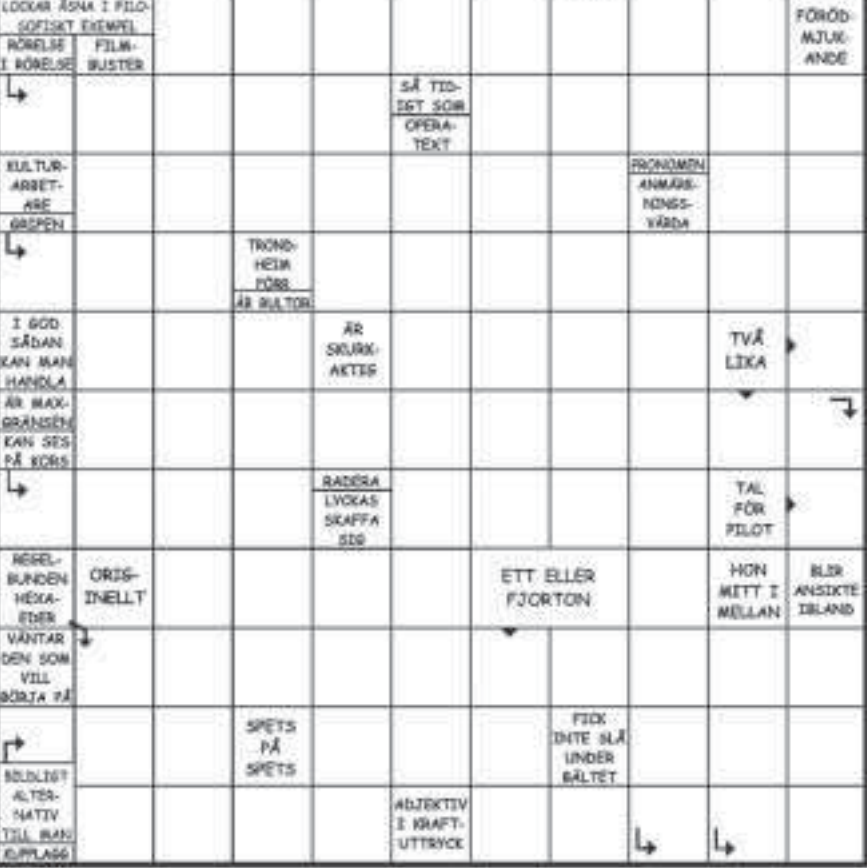
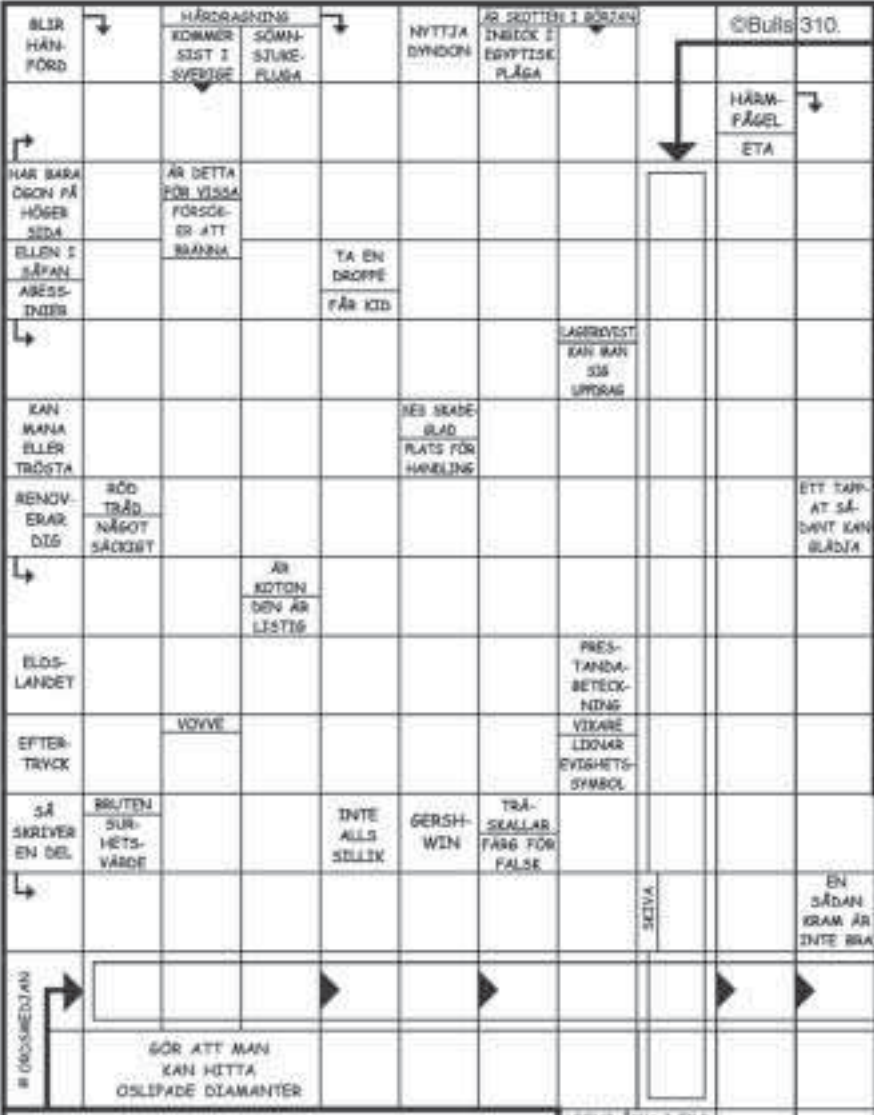
.....

.....

Lösning kryss 41

Grattis
Casinolotterna i kryss nr 41 går till **Ingegärd Jansson** på Sottunga. Varsin Naturlott får **Erika Mattsson Sund** och **Roine Bertelson** Jomala.

Kom ihåg

Ålands guider: Konstnärerna/hantverkarna Eva Eriksson, Barbro Avellan, Inga Snellman och Lotta Gustafsson berättar om sin verksamhet åt guiderna på ”Fäktargubben” på Storagatan nu på torsdag 26.10 kl 18.30. Stallhagen kallar till två separata informationstillfällen onsdagarna 1.11 och 15.11 kl 18.30 - 20.00 med tanke på kommande guidningar på bryggeriet. Styrelsen

Godby Rotaryklubb: Torsdag 26.10 kl 17.30 besöker vi Ålands sjöfartsmuseum.

Hammarlands marthaförening: Marthorna samlas på Hammargården lördag kl 28.10 kl 13.00 inför kaffebjudningen kl 14.00.

Ahveniset: Finskspråkig sagotimme i Mariehamns stadsbibliotek, musikpaviljongen, lördag 28.10 kl 14.30 med Laura och Antti. Höstens följande dagar är 11.11. och 25.11. Välkomna! Suo-

menkielinen satutunti Maarianhaminan kaupunginkirkon musiikkipaviljongissa lauantaina 28.10. kello 14.30 Lauran ja Antin kanssa. Syksyn seuraavat satupäivät ovat 11.11. ja 25.11. Tervetuloa!

Busshistoriska sällskapet: Lördag 28.10 ordnas en utfärd till Svensböle i Sund med Röde Orms ”Ylva” buss från år 1978. Alla busshistoriskt och Volkswagen intresserade personer är välkomna med. Vi skall besöka Sven-Olof Söderlunds samling av VW ”Bubblor” och Jan Lindholms ”Siipi-Wiima” buss från år 1947/1959 som tidigare ägts av Rudolf Lignell och stått i en lada i Sverige i 33 år. Start från bussplan kl. 14.00 och från Västra hamnen kl. 14.20.Bussen kör via Stads- husbacken. Retur i Mariehamn ca kl. 17.30 Info: Buss-Bosse tfn 040 053 71 31.

Tai Chi föreningen Vita Tra-
nan: Senaste nybörjarkurs på Ålands Yrkesskola blev

inställd pga för få deltagare. Vi gör ett nytt försök helgen 28-29 okt, kl 10-13 och 15-18 båda dagar. Kursen passar också för dem som vill repetera och/eller gå vidare i Slow Set. Förfrågningar och anmälningar till Agneta Hansson, tel 0400 537 101.

Folkhälsan i Lumparland: Invigning av nya gymet i branddepån i Klemetsby söndag 29.10 kl 14.00. Tal, motionsinspiration, underhållning, kaffe och tårta. Alla intresserade välkomna.

Ålands flicklotter och soldatgossar: Månadsmöte måndag 30.10 kl 13.00 i Gamla Tullhuset. Tema: Minor och minsvepning. (Styrelsen kl 12.00.)

Föreningen Vårt Hjärta: Månadsmötet måndag 30.10 kl. 19.00 i Ålands hotell- och restaurangskola. Läkare Mats-Ola Mattsson håller föredrag om hjärtinfarkt.

Södra Lemlands Marthaförening: Möte på Solkulla tisdag 31.10 kl 19.00. Välkomna!

Ålands synskadade: Bingo-kväll den 6 november på Ankaret kl. 18.00. Kaffeservering. Hjärtligt välkomna.

Röda Korset, Ålands Distrikt: Höstmöte torsdag 26.10 på Föglö på Enigheten kl 19.00. Avdelningarna utser sina representanter till mötet och meddelar dessa till distriktet. På mötet behandlas stadgenliga ärenden. Under mötet får vi också höra distriktsordförande Birger Ch. Sandell berätta om sin resa till Mosambique i somras. Välkomna.

Rädda Barnen på Åland: Höstmöte i stadsbiblioteket i Mariehamn torsdagen den 26 oktober kl. 18.30. Stadgenliga förhandlingar. Justina Donielaite från Fredsinstitutet besöker oss för att berätta om tjejgruppsverksamheten i

Litauen. Vi får också lyssna till Leo Löthmans reflektioner från senaste hjälpsändning till Kelme. Välkomna!

Trädgårdssällskapet Ålandsfuchsian: Föreläsning med

Gunnel Carlsson, programledare för Gunnels Gröna i SVT, i Handelsläroverket söndag 29.10 kl.14.00. Kaffeservering kl.13.30. Medlemmar gratis inträde, icke medlemmar 10 e.

ÅLANDS LYCEUM
inbjuder
abiturienternas föräldrar
till
informationsmöte
tisdagen den 31.10
kl. 19.00 i skolans hörsal.
På agendan:
Vidarestudier efter lyceet.
Välkomna!
Ingång via östra entrén.

ÅLANDS HUNDHOTELL
Hunddagiset har öppnat!
Vardagar 07.00-18.00 fr.o.m vecka 43.
Hotellavdelningen för hundar, katter, fåglar och smådjur öppnar under november månad.
Då hittar du hunddagis, smådjurshotell, butik och hundskola under samma tak på Skogshyddsv. 1.
Tel 0400 547093,
040 5497652

Åland kan få filmcentrum

Ålands filminstitut är bara ett första steg. Minna-Lotta och Arn-Henrik Blomqvist arbetar envetet för att göra Åland till ett av de regionala filmcentra som nu byggs ut också i Finland. Ansökan om pengar och status som regioncentrum sänds in i februari.

För Arn-Henrik och Minna-Lotta Blomqvist, som i går var inledare vid den kulturfrukost som Nordens institut på Åland arrangerade, verkar inga utmaningar vara för stora när det gäller film. De är fast övertygade om att Åland har förutsättningar att bli ett regionalt filmcentrum av den modell som redan finns på 18 orter i Sverige och nu byggs ut också i Finland. Finländska centra finns redan i Tammerfors, Uleåborg, Björneborg och Jyväskylä och är under planering i Villmanstrand.

I februari skall filminstitutet lämna in en anhållan till Finlands filmstiftelse med planer, både på kort och lång sikt, budgetförslag och förslag till uppbyggnad av verksamheten i ett tänkt regionalt filmcentrum. Bland annat handlar det om att kunna anställa personal för det administrativa, sådant som Minna-Lotta Blomqvist nu sysslar med på deltid utan lön.

I planerna finns också skapandet av en regional filmfond.

”Samarbete a och o”

Såväl Minna-Lotta som Arn-Henrik är måna om att framhålla att planerna på ett regionalt filmcentrum på Åland inte är något som bara skall nytta dem själva utan ge möjligheter för alla som sysslar med film på Åland – eller kan tänkas vara intresserade av att göra det.

– Vi är absolut inte ute efter att ta hela kakan själva, samarbete är a och o, säger Minna-Lotta.

Fast övertygade om att Åland har goda förutsättningar att bli ett filmcentrum är de dock.

– Åland är jättexotiskt och det finns många som gärna skulle komma hit en månad för att spela in film. Filmskapare uppskattar att vara på ett ställe där de får vara frikopplade från omgivningen ett tag, säger Arn-Henrik.

Bra affär

Någon dålig affär för regionen blir det inte heller om man lyckas bygga upp en attraktiv verksamhet som både omfattar åländska filmarbetare och sådana som kommer utifrån.

– Ett regionalt filmcentrum stimulerar näringslivet, kulturlivet, besöksnäringen och höjer den regionala attraktionskraften, säger Minna-Lotta.

Arn-Henrik hänvisar för sin del till en studie som gjorts i Sverige. Den mynnar ut i en ekvation som visar att det handlar om regionalt lönsamma satsningar.

– I regionala filmprojekt räknar man med att samhället skall vara med och satsa en femtedel av produktionskostnaderna i form av skat-

Filmentusiaster. Minna-Lotta och Arn-Henrik Blomqvist ser bara möjligheter för ett framtida regionalt filmcentrum på Åland.

Monica Andersson från läromedelscentralen underströk vikten av filmpedagogik i verksamheten.

temedel. Men villkoret är att filmen till 80 procent skall spelas in och efterbearbetas i regionen och det betyder i sin tur att fyra femtedelar av pengarna för hela produktionen blir kvar i regionen.

Näringslivet med

För verksamheten på Åland, om den kommer i gång, kommer det att behövas stöd från landskapet, men också EU-pengar kommer i fråga. På filmens område räknas Åland dessutom som en del av Finland och det betyder också att åländska institutioner kan söka stöd direkt från staten. Men även för näringslivet på Åland bör ett framtida ”Ållywood” vara intressant.

– Filmbranschen är ju en näring som bygger på skapande, kreativitet och talang, konstaterar Minna-Lotta.

Utbildning

En viktig ingrediens både i den verksamhet som Ålands filminstitut nu kört i gång och i ett kommande regionalt filmcentrum är utbildningen. Man kan i anslutning till olika produktioner ordna föreläsningar och workshoppar för filmskapare och man ser framför sig en utbild-

Frukostdiskussion. Jan-Erik Berglund, närmast kameran, Kjell Frisk, Jan-Ole Lönnblad och i bakgrunden Peter Winquist var några av dem som kom för att äta frukost och diskutera film.

ningsverksamhet som kunde läggas upp enligt mästaregesäll-principen.

Pilotprojekt

Arn-Henrik Blomqvist håller själv just nu på och skriver på manuset till den film som planeras på basen av **Leo Löthmans** roman ”Fångtransport nr 86”. Filmprojektet – som Nyan tidigare berättat om – ser han som ett slags pilotprojekt för den regionala filmverksamhet som man hoppas få i gång.

– Jag tror att det mesta av filmen kommer att kunna göras på Åland. Vi behöver inte åka till fastlandet för att skildra de finska skogarna och produktionen kan göras med en blandning av proffs utifrån och lokala krafter.

Han hoppas att det lokala näringslivet skall visa intresse för det här filmprojektet och säger lite skämtsamt:

– Produktplacerig är ju vanligt i många filmproduktioner och man kunde väl tänka sig Viking Lines vd som skutskeppare på en båt med namnet Viking...

Skärgårdsdoktorn

I den diskussion som följde på inledningen tog **Jan-Erik Berglund** serien ”Skärgårdsdoktorn” som exempel på sådant som kanske kunde bli aktuellt i ett filmcentrum på Åland.

– Där kunde man ju lika väl ha blåst på utanför Kökar, sade han.

Peter Winquist underströk vikten av att det som görs har

kontinuitet. Han hänvisade till ett projekt med inspelningar med åländska kulturpersonligheter som landskapet inte vill stöda. Enligt Winquist ansåg man det vara så stort att man själv skulle hålla i det, men sedan blev det ändå inget.

Monica Andersson från läromedelscentralen konstaterade för sin del att det finns stor efterfrågan på material både för skolor och andra ändamål. Hon betonade vikten av filmpedagogik i verksamheten.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

notiser

Sopranen Therese Karlsson

finns bland en hel rad sångare och musiker som framträder i olika programpunkter i den gemensamma satsning som en rad finlandssvenska musikinstitutioner gör i Helsingfors, Borgå, Esbo och Ekenäs den 6-12 november. Satsningen har fått namnet ”Martinaden” efter Martin Wegelius, en av den finländska musikutbildningens tidiga förgrundsgestalter. Det har i år gått 100 år sedan Wegelius gick bort.

Martin Wegelius-institutet i samarbete med Krum (Konstnärliga rådet för finlandssvenska utbildningsfrågor i musik) och Musikhuset i Jakobstad, som består av Jakobstadsnejdens musikinstitut, Svenska yrkesinstitutet och Svenska yrkeshögskolan. Dessutom samarbetar man med musikinstitut, folkhögskolor och medborgarinstitut.

Therese Karlsson framträder i kulturhuset G18 i Helsingfors den 9 november kl. 19. Hon ackompanjeras på piano av **Tuula Hällström**. □

Kompositören Jack Mattssons

komposition ”In memoriam” som han gjorde efter Einar Englunds borgång år 1999 kommer att framföras vid en konsert på franska ambassaden i Helsingfors och senare även i Borgå och Ekenäs. Mattsson, som fått inbjudan till ambassaden, berättar att det är en trio bestående av **Folke Gräsbeck**, piano, **Olivier Pons**, violin, och **Helen Lindgren-Pons**, cello, som spelar. De två sistnämnda musicerade nyligen på Åland. Pons kommer ursprungligen från Frankrike och ”In memoriam” har trion även spelat på Finlandsinstitutet i Paris.

Einar Englund var Jack Mattssons lärare vid Sibeliusakademien. □

Kyrkokören Katarina Nova

från Katarina församling i Stockholm kommer till Åland på lördag och ger kl 15.30 konsert i S:t Görans kyrka. **Daniel Esberg** i kören berättar att Ålandsbesöket utgör avslutningen på en turné som kören gjort med början i Paris.

Kören framför Vesper av Sergei Rachmaninov, på originalspråket Ryska, ett slags melankolisk kvällsmusik som passar kören väl, enligt Esberg. Konserten är också den sista med körens mångårig dirigent **Lars-Ewe Nilsson** som ledare. Efter 36 år slutar han som dirigent nästa år. Katarina Nova har inte tidigare sjungit på Åland, men Nilsson har besökt landskapet med en gosskör.

Entrén till konserten i S:t Görans kyrka är fri. □

Rapp dialog och flygande pallar

Kulisserna står på sina platser, dörrarna är väloljade och replikerna sitter där de ska.

– Vi skall bara skruva upp dem 40 procent till, sen är det bra, säger Ove Andersson som regisserar Mariehamnteatern i farsen ”Ett underbart bröllop”.

Björn, spelad av Anders Laine, vaknar bakfull i fel säng med fel kvinna på bröllopsdagens morgon. Mer behövs inte för att en fars skall utvecklas, dörrar skall smällas och klädbytena skall intensifieras.

– Den här farsen är ganska ny och har som jag känner till bara satts upp i Pargas förut. Originalen innehåller massor med text, men vi har jobbat fram en dialog som mera fungerar som ping-pong, det skall gå undan, säger Ove Andersson.

Lokalt

I Mariehamnteaters version finns också en tydlig lokal förankring, bland annat nämns Brändöbjörnen.

– Jag lämnat öppet för skådespelarna att ta in något lokalt, något som de läst i tidningar och som passar. Det kan bytas ut från en kväll till en annan vad exakt man sätter in, men det kryddar.

I ”Ett underbart bröllop” finns de vanliga ingredienserna för en lyckad fars: den nästan äkta maken och den blivande frun, en ångvält till svärmor, en städerska i nätstrumpor och märkligt maskulin skäggväxt, en hysterisk hotelldirektör och bestmannen och hans flickvän. Alla verkar dessutom gärna kasta lystna blickar både hit och dit.

Tolv föreställningar

Repetitionerna har pågått sedan slutet av september och intensifierats ju närmare premiären man kommit.

– Skådespelarna är jätteduktiga och formbara, det går att ställa höga krav på dem, säger

Skruvat. Petter Lohråten, Ann-Christine Karlsson, Gun Jansson, Maria Mäntylä, Kenneth Johans, Anders Laine och Daniel Dahlén medverkar i farsen ”Ett underbart bröllop” som har premiär 4 november.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Ove Andersson och tillägger att en paus på två sekunder i replikskiftet skall kännas evighetslånga.

– Men de måste ju få andas också.

Farsen innehåller en del nakenhet och underbåltet-humor, men kan uppskattas av barn i högstadiet. Tolv föreställningar är inbokade på Stadshu-

sets scen och som sagt, nästan allt är klart.

– Kasta pallen lagom hårt, och du måste verkligen ta lyra. Pallen är lånad, instruerar Ove Andersson innan en scen spelas på pressvisningen.

Och ingen pall gick sönder.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Regisserar.
Ove Andersson regisserar sin andra pjäs på stadshusets scen och är mycket nöjd med ensamlen.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Segeltur och skärgårdsbok

Till julen kommer Håkan Skogsjö och Kjell Ekström två nya böcker. Den ena boken ”Åland skärgård i Östersjön” är en nutidsskildring av Åland och den andra boken är en reseskildring Åland från 1889, skriven av Fredrik Clason (1865-1954) i Uppsala.

Birgitta Sandblad i Uppsala tog initiativet till utgivningen av Fredrik Clasons skildring av seglatsen till Åland 1889.

Foto: KJELL EKSTRÖM

en inbiten seglare och med på sin resa hade han bland annat läkaren Fredrik Clason.

Som ett tack för den angeläna seglatsen fick Carl Alm senare en prydligt handskrivnen inbunden reseskildring, skriven av just Fredrik Clason. Berättelsen är stundtals mycket komisk och skildrar livfullt

kamraternas eskapader på Åland.

Seglarna möter konstnärer i Öningebykolonin, men också vanligt folk, de fascinerar över den lantliga staden Mariehamn och det genuina Kökar. De besöker bland annat Jomala, Sund, Lemland och Eckerö.

– Det är en bok som ger läsaren en nostalgisk inblick i ett samhälle som inte längre finns, ett Åland där segelbåtar och hästforor är de enda kommunikationerna, ett Mariehamn där gatorna dammar och korna råmar. Genom de tidsenliga illustrationerna blir den här boken ett autentiskt dokument från 1880-talets Åland, skriver man i pressmeddelandet.

Skärgårdsbok

Den andra boken ”Åland – skärgård i Östersjön” är den femte i Ekströms och Skogsjöes bokserie ”Åländska bilder”. Den skiljer sig från de tidigare utgåvorna genom att den inte skildrar det förgångna utan det samtida Åland. Boken riktar sig till såväl turister som ålänningar.

Skärgårdsbok. Sältingskär i Föglö kommer att pryda omslaget till den nya boken ”Åland - skärgård i Östersjön” som Håkan Skogsjö och Kjell Ekström utger i höst.

Foto: KJELL EKSTRÖM

– Den kan fungera som en presentbok till gäster och emigrantättlingar, till människor som besöker landskapet och till dem som aldrig besökt Åland. Boken ger även ålänningarna själva information om hembygden och inspiration till egna upptäcktsresor. I skolorna kan boken användas till lättam

bredvidläsning i hembygdskunskap, skriver utgivarna.

De flesta fotografierna har författarna tagit själva, men några bilder har köpts in av utomstående fotografer. Varje kommun finns representerad och därtill finns särskilda avsnitt som uppmärksammar olika teman. Naturbilderna är många,

men även konsten, litteraturen, musiklivet och historien ges utrymme.

Boken är först och främst en bildbok, men den löpande texten och bildtexterna är informativa och ger, enligt utgivarna, värdefull kunskap och information om Åland. Boken skall senare tryckas i en engelsk upplaga. (jk)

Nya framgångar för Nyan

Landets tredje bästa lokaltidning

Nya Åland vinner nya framgångar. I årets tävling om bästa lokaltidning fick tidningen en bronsmedalj.

Tävlingen om bästa lokaltidning ordnas av Tidningarnas förbund och i år deltog rekordmånga tidningar, totalt 91. De delades upp i olika klasser utgående från utgivningstätteten.

Nya Åland tävlade i klassen för tidningar som kommer ut minst tre gånger i veckan. Totalt 17 tidningar deltog i samma kategori och Nya Åland fick tredje pris efter tidningarna Nokian Uutiset och Sisä-Suomen Lehti.

I juryn, som bedömde tidningarna, satt studerande i journalistik vid Jyväskylän universitet och representanter för sex lokaltidningar.

Hedersomnämmande

I en annan tävling, Bilden i lokaltidningen, fick Nya Åland ett hedersomnämmande.

”Tidningens rikliga bildsättning innehåller många

både fartyllada och lockande tagningar. Bilderna är levande och som helhet nästan för livfulla. Kompositionerna är noga planerade. Mittuppslagets högklassiga bildreportage framträder till sin fördel” heter det i juryns motivering till hedersomnämmandet.

Bildtävlingen vanns av Tidningen Åland som enligt juryn har ”förstått att ge rum och värde åt bilderna”. Juryn konstaterar också att tidningen Åland vågar ta risker – bilderna är fartyllada och gränsdragningarna modiga.

I bildjuryn satt studerande i journalistik vid Tammerfors universitet med professor **Hannu Vanhanen** som juryns ordförande.

Inte överraskad

Nya Ålands chefredaktör **Nina Fellman** är givetvis glad över de nya framgångarna men inte heller helt överraskad. Nya Åland utsågs 2003 till bästa lokaltidning i sin klass och 2002 fick tidningen en silvermedalj i samma tävling. Dessutom

har tidningen fått en rad lay-outpriser under årens lopp.

– Vi har blivit lite bortskämda med priser men de visar att vi genomgående håller en väldigt hög nivå. Våra redigerare är duktiga och benägna att utvecklas och jämfört med andra mindre tidningar i Finland satsar vi stora resurser på bildjournalistiken och det märks på olika sätt. När fotografierna får koncentrera sig på sitt jobb och de skrivande journalisterna på sitt blir det en bättre helhet, säger Nina Fellman.

HELENA FORSGÅRD
redaktion@nyan.ax

Tredje pris. Juryn för tävlingen om bästa lokaltidning granskade en tidning ur årets produktion och det var tidningen från den 3 april.

Möjlighet hjälpa barn i Kenya

■ På måndag håller **Elisabeth Lundell** en föreläsning med filmvisning om barncentret i Kisumu, i västra Kenya. Föreläsningen äger rum i Röda Korsgårdens matsal kl.19.00. I samband med informationen hålls även en fadderträff för faddrar till barn i Kisumu, men träffen är också öppen för allmänheten.

Elisabeth Lundell har startat verksamheten för föräldralösa gatubarn i Kisumu för 16 år sedan tillsammans med biskop **Julius Otieno** som leder barnhemmet nu. Hon har också bildat föreningen ”En hjälpende hand” i Vasa som har byggt ett barnhem och fått igång undervisning för lågstadiel elever. I fjol räckte de knappa resurserna inte längre till och Hoppets Stjärna har övertagit projektet.

I dag finns det 65 barn i åldern 2-19 i barnhemmet. Alla har förlorat sina föräldrar i aids.

Åländska elever har genom dagsverke gjort det möjligt att installera elektricitet i barnhemmet strax före jul förra året. Behoven är fortfarande stora eftersom utbildningen är dyr. För högstadiel elever kostar skolavgiften 500 € per år, därtill kommer skolböcker och skolmaterial. För högstadiel elever som går sista året och gör sina grundskolexamen är skolavgiften 1.200 € per år.

För ett barnhem, där det bor så många barn, är det omöjligt att kunna finansiera barnens studier, därför fortsätter insamlingen av medel för barnens skolavgifter. Utbildning är en förutsättning för att barnen skall slippa återgå till gatan och för flickorna att kunna försörja sig och inte tvingas gifta sig.

I dag har Hoppets Stjärna ca 200 faddrar på Åland, varav ett 60-tal har barn just i Kisumu. Föreningen planerar en fadderresa till Kenya hösten 2007 och hoppas att arbetsplatser, företag eller föreningar kan bekosta en ungdoms skolavgift och därigenom rädda liv. (ke)

Mise fick 450.000

■ Ålands miljöservice får 449.350 euro i extra bidrag av landskapet. Summan utgör de elva Mise-kommunernas andel av den totala summan på 550.000 euro i tilläggsbudgeten.

De pengar lagtinget har tagit upp i tilläggsbudgeten som extra stöd till den kommunala avfallshanteringen motsvarar hälften av kostnaderna för Ålands problemavfalls verksamhet.

Landskapsregeringen betalar med en gång ut 345.785 euro för perioden januari – september och resten i januari.

Den summa som betalas ut till Mise går till sophantering i Finström, Föglö, Geta, Jomala, Kökar, Lumparland, Mariehamn, Saltvik, Sottunga, Sund och Vårdö.

Brändö, Eckerö, Hammarland, Kumlinge och lemland får alltså dela på resterande 100.000 euro. (ht)

Luciatåg med ett sagolikt tema

Skolor och företag utmanas att komma med

Luciatåget skall få en sagolik nytändning. Folkhälsans luciakommitté uppmanar skolor, företag och andra att tänka kreativt och delta i luciatåget. Elevkåren vid Hotell- och restaurangskolan har antagit utmaningen och uppmanar alla andra skolor på gymnasialstadiet att komma med.

– Kan vi så kan ni, säger elevkårens ordförande **Anna Eriksson**.

Vagnen med lucia och tärnor har traditionsenligt föregåtts av en kortege med utklädda barn och vuxna. I år vill luciakommittén sätta ännu mer vikt vid kortegen och utmanar alla att både delta och utmana andra.

– Vi vill få fler deltagare och mera liv i kortegen igen, säger kampanjledaren **Ann-Katrin Mörn**.

Temat för i år är sagans värld och deltagarna i kortegen tävlar om att få pris som bästa ekipage.

– Sagotemat riktar sig delvis till alla barn som ser på luciakortegen, men det är också ett enkelt tema att jobba med och bli inspirerad av. Vi hoppas att många blir inspirerade och klär ut sig till något sagolikt, säger Ann-Katrin Mörn och betonar att det inte är nödvändigt att åka i kortege.

– Det går också bra att gå till fots, säger Ann-Katrin Mörn.

Utmaning

Vanligtvis är det bland annat scouter, dagisgrupper, elevföreningar i skolor och frivilliga brandkåren som deltagit i kortegen, men i år har man uppmanat företag, skolor och andra grupper att delta och

Utmanar. Elevkårens ordförande vid Hotell- och restaurangskolan Anna Eriksson utmanar andra att utklädda följa med i luciakortegen. Foto: ERKKI SANTAMALA

utmana andra.

– Det har redan börjat komma in anmälningar, berättar Ann-Katrin Mörn.

Elevkåren vid Hotell och restaurangskolan har näppat på idén och utmanar alla an-

dra skolor på gymnasialstadiet.

– Kortegen är en trevlig tradition som borde bevaras och ju fler som deltar desto roligare, säger Anna Eriksson.

Ännu har eleverna vid ho-

tell- och restaurangskolan inte bestämt hur de skall klä ut sig, men viljan verkar finnas.

– Vi hade fest med Hollywoodtema nyligen, och många kom och var utklädda, vi kommer nog att klä ut oss till något

så att man ser vad vi studerar, kanske blir vi sockerbagare allihop, skrattar Anna Eriksson.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Saga Eriksson kämpar mot trafikavdelningen

Gör om min infart!

Efter ombyggnaden av landsväg 3 i Lumparland Krogstad fick Saga Eriksson det besvärligt att komma in på sin gårdsplan.
– När jag kommer norrifrån går det inte att köra in med traktorn, eller med släp efter bilen, utan att backa ut på vägen igen. Och det är farligt, säger hon.

Saga Eriksson skräder inte med orden när frågan om hennes infart kommer upp och det ointresse hon tycker sig ha mött från landskapsregeringens trafikavdelning.
– De sa att ingen skulle få det sämre efter att vägen byggts om, men det stämmer inte.
Det ligger en rad med egna hemshus väster om vägen en bit efter vägskälet till Svinö när man kör in mot Lumparland. I ett av de husen bor Saga Eriksson. Och hon är arg.

Nästan påkörd

– Det är för jäkligt att en gammal dam skall vara arg alla dagar. Jag höll på att bli påkörd härom dagen. Jag hade en släpvagn efter bilen och skulle svänga in till mig. Det kom bilar från båda håll och då tänkte en köra på mig bakifrån. Inte vet jag hur jag skall bära mig åt när det blir vinter.
Enligt Saga Eriksson har den ombyggda vägen och den nybyggda gång- och cykelbanan kommit närmare tomterna och husen, fast det var sagt att avståndet till vägen inte skulle bli mindre.
– Stig Janson lovade att det skulle bli likadant som förut, men inte i helsike. Alla gruvar sig för infarten när de skall hälsa på mig. Inte är jag nöjd med det här.

Inga problem

Vägingenjör Stig Janson vid

Svår sväng. När Saga Eriksson kommer norrifrån på ombyggda landsväg 3 i Lumparland Krogstad, har hon svårt att svänga in utan att backa ut på landsvägen igen.
Foto: ERKKI SANTAMALA

landskapets trafikavdelning tycker inte att det är något problem med hennes infart.
– Vi har testat infarten och tycker det går bra att köra in där. Jag förstår att det är svårt för en gammal dam att backa ut, och det är också högst olämpligt. Men hennes gård är utformad så att man kan svänga där.
● **Men hon tycker att det är problem, finns det någon möjlighet att ändra infarten?**
– Vi har redan gått henne till mötes och breddat den ytterligare mot hur den var från början. Men det kommer ju en vägförändring snart där olägenheter skall regleras.
Det är lantmäteribyrån som sköter vägförändringen,

och trafikavdelningen blir en part och markägarna den andra parten.
– Jag vill inte krångla men, men jag kan inte begripa att det skall vara så svårt att sätta fast diket med en tre-fyra meter. Dom skulle ha kommit hit med penna och papper så hade jag ritat vägen så den hade blivit mycket bättre än nu. Den borde gått längre ner mot sjön och inte fyllts upp så förbaskat. Nu är ju också naturen förstörd med den höga vägbanken, säger Saga Eriksson.
Men med vägen som sådan är hon nöjd, den blev bättre.

ULF WEMAN
ulf.weman@nyan.ax
tfn 528 442

Före och efter. Före ombyggnaden av landsvägen var Saga Erikssons infart rakt in, nu går den i krok. två infarter är sammanslagna till en.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Hus får byggas i naturskyddsområde

Jomala kommun har beviljat Inger och Bill Flöjt undantagstillstånd för att bygga ett bostadshus och ett garage på det naturskyddade området Ramsbolmen.

Paret Flöjt äger en fastighet i Prestgården by och det finns gammal bebyggelse på tomt. Men eftersom byggnaderna är i dåligt skick och det inte är ekonomiskt försvarbart att renovera dem har de ansökt om att få bygga nytt på tomt.
Jomalas byggnadstekniska nämnd har konstaterat att det råder byggnads- och åtgärdsförbud i området på grund av delgeneralplanering och att fastigheten är ett natur-

skyddsområde vilket innebär begränsningar i rätten att utnyttja fastigheten för ägarna.
Naturskyddsområdet inrättades 1924 och i detta avtal undantogs ett område för tomt vilket är just den plats där gamla bebyggelsen finns.
Nämnden konstaterar också att det på endast får byggas ett bostadshus på tomt. Och den konstaterar att undantag kan ges eftersom den gamla mangårdsbyggnaden har sådant historiskt eller miljömässigt värde att den bör bevaras.
Fem villkor
Kommunstyrelsen beslutade i början av oktober att gå på byggnadstekniska nämndens linje och bevilja undantagstillstånd. Men tillståndet förenas

med följande fem villkor.
● Allt byggande inklusive byggnadernas närmare placering sker i enlighet med byggnadstekniska nämndens anvisningar och beviljat byggnadslov. Nämnden skall vidare bland annat ta ställning till behovet av bullerisolering av bostadshuset och godtagbar avloppslösning för såväl befintlig bostad som nya egna hemshuset.
● All renovering och nyttjande av de inom tomtområdet kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna sker i samråd med museibyrån vid Ålands landskapsregering.
● Inom tomtområdet tillåts förutom boende endast verksamhet som befrämjar naturvård, dock sålunda att ägarna

Får grannhus. Jomala kommun har beviljat tillstånd för uppförande av nytt bostadshus och garage bredvid den gamla mangårdsbyggnaden på Ramsbolmen.
Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

tillåts inrätta sommarcafé i det befintliga bostadshuset i samråd med miljöbyrån vid Ålands landskapsregering.
● Beviljande av byggnadslov för ny byggnation medger ingen rätt till framtida uppdelning av tomtområdet.
● Undantagstillståndet träder ikraft omedelbart efter det att markägaren undertecknat ett

nytt avtal med Ålands landskapsregering gällande a) tomtens utsträckning i förhållande till naturreservatet, b) rätten att använda vägen genom naturreservatet samt c) allmänhetens fortsatta rätt att färdas över tomtens längs västra stranden.

ANDERS SIMS
anders.sims@nyan.ax
tfn 528 455

Hjälp. Vårdpersonal på alla nivåer skall få hjälp med språkkunskaperna.
Foto: STEFAN ÖHBERG

Broschyr om vård på svenska

■ Folktinget har låtit trycka två broschyrer som ger praktiska råd för patienter som måste uttrycka sig på det andra inhemska språket.
Broschyrerna heter ”Pohje – vad är det?” och innehåller en rapport som sammanfattar lagstiftningens bestämmelser om patientens språkliga rättigheter i Finland. Rapporten innehåller också praktiska råd om hur man med enkla handlingar i vardagen kan göra vardagen enklare för patienten.
En mindre broschyr ger praktiska råd för bättre service på svenska. Både patienten, personalen, hälsocentralen och direktörer får instruktioner om hur man kan bemöta svenskspråkiga patienter.
Broschyrerna skickas ut till beslutfattare och vårdpersonal i hela landet. (ke)

Hemfridsbrott och stöld

■ En väska innehållande 2.500 euro stals från en buss i Jomala i tisdags. Stölden har polisanmälts. I lördags stal någon 360 liters säckar med tomburkar från Ödanböle och en cykel stals från Ålands centralsjukhus i måndags.
Ett hemfridsbrott har också polisanmälts då någon skickat otureliga sms och mejl till anmälnaren. (ke)

Byggstöd till församlingar

■ Kyrkostyrelsen beviljade i tisdags dryg 3,2 miljoner euro i byggnadsunderstöd till församlingarna. Denna summa är cirka en miljon högre än vad som avsatts i budgeten, på grund av outnyttjade pengar från föregående år.
Understöd beviljades nu för sammanlagt 31 projekt i 29 församlingar.
För församlingar i Borgå stift beviljades sammanlagt 320.000 euro. Bland de församlingar som tilldelades understöd var Eckerö för brandalarm och Ålands södra skärgårdsförsamling för hängrännor för Föglö kyrka och restaurering av kyrkmuren.

Sex söker som antikvarie

■ Den lediganslagna tjänsten som landskapsantikvarie har lockat sex sökande.
De är **Krister Sundbäck, Anu Kehusmaa, Ebbe Westergren, Ragnar Alkemark, Annika Eriksson och Viveka Löndahl.**
En sjunde ansökan anlände för sent, efter att ansökningstiden hade gått ut.

■ **Någon har stulit** en cykel i Lumparland. Det olovliga brukandet ägde rum i söndags.

Luftpost med fredsönskningar

De färggranna ballongerna steg mot skyn och dagisbarnen applåderade. I brev som fästs vid ballongerna fanns deras åsikter om fred.

Barnen vid Överby daghem i Jomala stod i ring ute på gården och sjöng den mest kända versen ur sången "I natt jag drömde". Sedan släppte de sina gasfyllda ballonger som snabbt steg mot skyn och fördes bort i den nordvästliga höst vinden.

Daghemmet har som bäst en temavecka om fred och vänskap. **Tommy Tapio**, som studerar till närvårdare och som praktiserar vid daghemmet, har utformat programmet för veckan med en aktivitet per dag.

Barnen har bland annat ritat teckningar på temat krig-fred. Det blev flera bilder av blom-

mor och träd och människor som håller varandra i händerna när barnen skulle avbilda freden. På krigsteckningarna finns bland annat svärd och kanoner.

Lugn och ro

Barnen har också lagat fredsmärken av papper som nu hänger nu i taket i daghemmets samlingssal och i onsdags släppte barnen upp sina ballonger med fredsbrief.

När daghemmets föreståndare **Gunilla Berndtsson** frågade barnen vad de skrivit i sina brev fick hon bland annat följande svar:

– Jag vill ha fred. Jag vill ha lugn och ro. Sluta kriga. Jag vill att ni skall sluta slåss.

Nu är spänningen stor på daghemmet.

– Är det någon som hittar våra fredsbrief och ringer oss?

Fredsmärken. Tommy Tapio som praktiserar vid Överby daghem har planerat programmet för temaveckan om fred och vänskap och barnen har olika aktiviteter kring temat varje dag.

Vi får vänta och se.

På varje brev står daghemmets kontaktuppgifter och den som hittar en fredsballong ombedes ringa daghemmet.

På Överby daghem går 22 barn i åldern 4-6 år. Både Gunilla Berndtsson och Tommy

Med brev. Barnen står i ring på gården och skall just släppa upp sina ballonger. Deras fredsbrief har fästs vid ballongerna och nu hoppas barnen att någon hittar dem och hör av sig till daghemmet.

Foto: ERKKI SANTAMALA

FastighetsKonsult ^{RFM}

STRANDGATAN 10. TEL 29 066

– ledande mäklare och fastighetsvärderare –

Bostadshus i Godby, Finström

Huset uppfört i två plan och källarvåning ca 1935 och renoverat och ombyggt 1968. Tomten är 5400 m². Fristående vedligger och kall garage/förråd. Huset inr kall farstu, hall, arbetsrum, litet wc, gamla motagningsrummet, matsal, litet serveringsutrymme och kök på entréplan. Övre våningen inr stort allrum, förråd, badrum och tre sovrum. Öppen vind med ett sommarrum. Källaren inr gammal bastu, flera förråd, pannrum (Jäms 1978) och omklädningsrum/grovkök. Vattenburen centralvärme.

Huset är i behov av renoveringar

Tillträde omgående.

Utgångspris: 130.000 €. Förfrågningar Markus Fellman.

Stor strandtomt med äldre bostadshus i Torp (Röjskär) Jomala

Området är 2,1 ha stort och har strand med söderläge. Området består av tomtmark runt byggnaderna och i övrigt av betesmark. Tillandningarna är inlösta 2002. Vid stranden har muddras för båtplats.

Bostadshuset är uppfört i 1 ½ plan på 1800-talet och tillbyggt på 1990-talet. Byggnaden är i stort behov av renovering.

På området finns även stall med sex boxar och lada, garage samt fyra uthyrningsstugor. Området gränsar till allmän väg och kommunalt vatten finns.

Tillträde omgående.

Utgångspris: 105.000 €. Förfrågningar Bosse Segerstöm.

Intresserad av våra övriga objekt?

Besök oss på www.fk.aland.fi

Våra fina erbjudanden TORSDAG – LÖRDAG

Griskotlett

_____ kg

6,20

Utskuren biff

av nöt, yttre filé

_____ kg

17,95

Lördagskorv

500g (3,00/kg)

_____ st

1,50

Grahamsemlor

300g, 5st (5,63/kg)

_____ påse

1,69

Flora bordsmargarin

400g (3,48/kg)

_____ ask

1,39

Olderman ost

l kg

_____ st

7,99

Chips & ostbågar

MEGAPÅSAR, Taffel (275-350g) (5,00-6,36/kg)

_____ 2 påsar

3,50

Karjala mellanöl

12-pack, Hartwall (1,94/l)

_____ st

8,95

PLUSSA -erbjudande

SATSUMER

Spanien 1,5 kg (1,00/kg)

påse **1,50**

Utan Plussa (1,32/kg) 1,99/påse

citylivs
MITT I STA'N

TEL: 12 155 ♦ VARD. 9.00-18.00 LÖRD. 9.00-15.00

Teckningar. När barnen ritat fred blir det blommor och människor som håller varandra i händerna. När de ritat krig blir det svärd och kanoner. Foto: ERKKI SANTAMALA

Skaffa mobil för en euro!

Nokia N73
1€
(värde 600 €)
+
SAMTAL
50
=
25⁹⁰ €/mån

- 3,2 Mpix kamera med Carl Zeiss-optik och autofokus

Nokia N70
1€
(värde 420 €)
+
SAMTAL
50
=
20⁹⁰ €/mån

- 2,0 Mpix kamera och VGA-kamera
- FM-radio

Nokia 6280
1€
(värde 390 €)
+
SAMTAL
50
=
18⁹⁰ €/mån

- 2,0 Mpix kamera, superklar och stor färgskärm
- Videosamtal i realtid

Nokia 6233
1€
(värde 360 €)
+
SAMTAL
50
=
17⁹⁰ €/mån

- Stor och klar färgskärm
- 2,0 Mpix superkamera

Nokia 6680
1€
(värde 355 €)
+
SAMTAL
50
=
16⁹⁰ €/mån

- Två kameror, 262 144 färgers skärm.
- Snabb 3G- och EDGE-anslutning

Nokia 6151
1€
(värde 290 €)
+
SAMTAL
50
=
16⁹⁰ €/mån

Till salu fr.o.m. vecka 46

- 1,3 Mpix kamera med 4x digital zoom
- Förbättrad samtalskvalitet

Sony Ericsson Z610i
1€
(värde 450 €)
+
SAMTAL
50
=
19⁹⁰ €/mån

Till salu fr.o.m. vecka 46

- 2,0 Mpix superkamera, bildvisning direkt via blogg
- Elegant yttre spegelskärm
- Rosa skal bara för Soneras kunder

Sony Ericsson K600i
1€
(värde 595 €)
+
SAMTAL
50
=
23⁹⁰ €/mån

- 3,2 Mpix superkamera, autofokus, inbyggd xenonblitz samt bildstabilisatorer
- Ljusstark och klar skärm

Sony Ericsson K610i
1€
(värde 395 €)
+
SAMTAL
50
=
15⁹⁰ €/mån

- 2,0 Mpix superkamera
- Mycket litet format

Samsung Z300
1€
(värde 399 €)
+
SAMTAL
50
=
15⁹⁰ €/mån

- Musiktelefon med yttre stereohögtalare
- Lämpar sig också för foto och video

Samsung Z150
1€
(värde 325 €)
+
SAMTAL
50
=
15⁹⁰ €/mån

- Ultratunn, bara 9,8 mm
- Kamera med videofunktion (VGA)

Samsung Z230
1€
(värde 329 €)
+
SAMTAL
50
=
17⁹⁰ €/mån

- Liten, vikbar och metallfärgad telefon
- Två färgskärmar, den ena på 1,9 tum

Nokia E61
1€
(värde 530 €)
+
SAMTAL
50
=
23⁹⁰ €/mån

- Smarttelefon med sofistikerade e-postfunktioner

Nokia E70
1€
(värde 580 €)
+
SAMTAL
50
=
25⁹⁰ €/mån

- E-postapplikation och komplett tangentbord
- Snabb 3G- och WLAN-anslutning

Nokia E60
1€
(värde 505 €)
+
SAMTAL
50
=
22⁹⁰ €/mån

- Stor högresolutionsskärm.
- Avancerade röstfunktioner

Samtal 50 innehåller samtalstid för 50 minuter/mån. Kopplingen 3,90 €. Samtal som överstiger paketet 0,089 €/min + uppkopplingsavgiften för samtal 0,049 €/st. Sms utan paket 0,089 €/st. Avtalstiden 24 mån. Obs! Telefonmodellerna varierar från butik till butik. **Fråga också efter Soneras andra samtals- och sms-paket.**

Sonera SurfPort®-tjänsterna finns färdigt i alla våra telefonmodeller. Till exempel hockeyresultattjänsten SM-liiga och musiktjänsten HS Musiikki-lataamo med över en miljoner låtar att välja mellan.

Här kan du skaffa ditt Klart Bättre Paket:

- 1) Sonera Handlarna
- 2) www.sonera.fi/paketti
- 3) Ring vår försäljningstjänst: 0800 133 133
(mån–fre 8–21, helgfria lör 9–16.30)

Exempeluträkning: Nokia N73 + Samtal 50-paket, paketets pris minst 626,50 €/24 mån (inkl. kopplings- och månadsavgifter för abonnemang samt telefon). Pris för separat abonnemang: Sonera Netto-abonnemang minst 146,51 €/24 mån. Telefonens värde 600 €. Du sparar: 120,01 €. Extrakostnader för abonnemanget sammanlagt: 478,99 € (jfr Sonera Netto-abonnemang). Abonnemangsavtalet får inte sägas upp under den 24 månader långa avtalsperioden och telefonen får inte användas med ett annat abonnemang. Efter 24 månader fortsätter avtalet tills vidare. Priserna gäller inrikes samtal och sms med normalpris, ej samtal till service- och företagsnummer. Minimidebiteringen för samtal är 0,128 €/samtal (uppkopplingsavgift + minimitrafikavgift 0,079 €). Information om 3G-täckningsområdet på adressen www.sonera.fi/matkapuhelin. HS Musiikkilataamo: 2 €/nerladdning + dataöverföring 0 € fram till 31.12.2006 För SM-liiga resultattjänsten debiteras dataöverföringsavgift.

DALBO dagen

LÖRDAG 28/10 KL. 11-14

Dalbo bara växer och växer.

Här finns allt från kläder, bilar, persienner och blommor till datorer och även tidningshus.

Ta familjen och vännerna med dig och kom in till oss!

Fråga om tips och råd. Delta i tävlingar samt passa på att göra förmånliga köp.

En kaffetår finner ni även på många ställen.

Välkommen in till oss i Dalbo!

Nyinkommet HÖSTKLÄDER

Kjolar, toppar, koftor, jumprar mm

Klädbutik KAZU

UPPGÅRDSVÄGEN 22, DALBO tfn 0400 860 195
Dalbodagen lördag 28.10 öppet 11-14

Kanonpriser!

Dubbel höstglöd (ord.pris 5,30)
3,50€

Azalea (ord.pris 7,50)
5,50€

Cyklamen (ord.pris 7,20)
5,00€

Öppet 10-20 alla dagar.

Gäller så långt lagret räcker.

SJUKHUS KIOSKEN
ALLT I MARIEHAMN
Sjukhus Kiosken
Bakom Sjukhus Kiosken
Bakom 016257 95

KAMPANJPRISER

under hela Dalbo-dagen
LÖRDAG 28 OKTOBER

Pris från 895€

LENOVO 3000 N100
Bärbar dator Intel Celeron M420 16000 MHz

- Internminne 512 MB
- 80 GB hårddisk
- Bildskärm 15.4" Widescreen 1280x800
- DVD+-RW
- Bluetooth, Firewire, S-Video
- Windows XP Professional
- VGA-out, 4 in, 1 kortläsare
- Vikt: 2,8 kg, batteritid: 3,5 h

1 ÅRS GARANTI

1095€

THINK CENTRE A60 Datorpaket
AMD Athlon 64 X2 3800+ 2.0 GHz

- Internminne 1024 MB
- 250 GB hårddisk
- nVidia GeForce 6100 256 MB
- ADI AD 1986 ljudkort
- DVD+-RW
- 6 USB 2.0, seriell, parallell
- Line in, Line out, VGA-out
- Windows XP Professional

3 ÅRS GARANTI

LEXMARK

X5470 Allt-i-ett med fax och fotofunktioner

- Skriv ut snabbt! Upp till 25 sid/min - svartvitt, 18 sid/min - färg
- Fullt utrustad fax med bekväm automatisk dokumentmatare
- Direkt fotoutskrift från minneskort eller med PictBridge
- Scan-back provutskrift vid fotoutskrift utan dator
- Kopiera utan dator med en knapptryckning

125€ inkl. fotopapper

Mariehamns PERSONDATORER AB
Uppgårdsvägen 16, tel. 525 350
www.mpd.aland.fi

KAIZEN-helg på Toyota!

På Toyota jobbar vi med Kaizen, ständig förbättring. Och nu förbättrar vi hösten med att visa exempel av våra modeller. Undersökning efter undersökning visar att Toyotas ägare är nöjdare än andra. Kom in i helgen och ta reda på varför!

Corolla Hatchback.
Pris från 19.620€. Världens mest älskade bil med bl a fem dörrar, åtta krockkuddar, antisladd, antispinn, ABS m.m.

berrolfs
Uppgårdsvägen 14 • Tel 22 285

TODAY TOMORROW **TOYOTA**

ÖPPET LÖRDAG OCH SÖNDAG 11-14

Under Dalbo- dagen

bjuder vi

på kaffe
och goda
råd samt
kontroll
av frostskydd.

**ALANDIA
RACING TEAM
VISAR UPP
SIN MC!**

Vi utför:

Oljebyte med Castrols kvalitetsoljor
Besiktningsskontroll och -service på
de flesta bilmärken
Fram- och bakvagnsinställningar

Vi är auktoriserad märkesverkstad för:

**SOS
SERVICE**

Uppgårdsvägen 12, tel 13 055

RADIOVÅGOR MED GODA NYHETER...

Med den unika RTS-teknologin från Somfy, kan du manövrera dina markiser från i stort sett var som helst i huset eller trädgården utan kabeldragningar.

SOMFY

Motorer & automatik

-15%

PERSIENNER
av våra lagerfärger

-15%

Dalbodagen erbjudande

Välkommen in på
Dalbodagen 28.10

**Vinterpriser
på MARKISER**

**ÅLANDS
PERSIENN**

Uppgårdsvägen 20, tel 19 450

Vi bjuder
på kaffe

E-post: aland.persienn@aland.net

DALBO-dagen

LÖRDAG 28 OKTOBER KL 10.00-14.00

SPECIALPRISER under Dalbo-dagen

Bluetooth®

Bluetooth handsfree system
Prata med händerna fria, var som helst
utan besvärliga sladdar och hörlurar.

79,-

(Normalpris 100,-)

**DOGBAG
HUND-
BURAR**

Dogbag är en mjuk och hopfällbar hundbur i tåligt textilmaterial som du enkelt fäller ihop och stoppar ner i en medföljande rygsäck och sedan åter omvandlas till ett välbekant hem åt Fido där och när det behövs. Rygsäcken har dessutom rikligt med fack för saker som skall med påturen.

-15% Från **120,-**

**Storchenmühle
BILBARNSTOLAR**

Investera i en bra
bilbarnstol – för
säkerhets skull!

-15%

Finns i olika storlekar

Från **169,-**

Välkommen in,
vi bjuder på kaffe
med dopp!

- DET HANDLAR OM KVALITET -

BILCENTER

www.bilcenter.ax

BYTES-BILAR

med 12 månaders **EURO-GARANTI**

Honda, Accord 2.4i
Exe Aut (190 hk) 2003
Bensin, automat
Mätarställning 40.000 km
Pris: 29.500 €

Mazda MPV 2.3
Exclusive 2004
6-personers, bensin, manuell
Mätarställning: 37.500 km
Pris: 30.950 €

Renault Twingo 1.2
2000
Bensin, manuell
Mätarställning: 59.000 km
Pris: 6.500 €

Citroën, XANTIA 1,8
SX HB 1999
Bensin, manuell
Mätarställning: 98.000 km
Pris: 9.550 €

Volkswagen Polo
1.4 Variant 1998
Bensin, manuell
Mätarställning: 106.500 km
Pris: 7.950 €

Volkswagen Golf
Variant 1.4i 2000
Bensin, manuell
Mätarställning: 113.000 km
Pris: 11.650 €

Uppgårdsvägen 18
Bilförsäljningen, tel 12 551:
vardagar 9-17, lördagar 10-13
Reservdelsförsäljningen, tel 12 552:
vardagar 8-16

DALBOdagen

Lördag 28/10 kl 11-14

Besök dessa företag
på Uppgårdsvägen och
fyll i **Tipsrundan** så deltar du i
utlottningen av praktiska vinster.

Lycka till!

FRÅGA:
Hur många färger på persienner
har vi i lager?

SVAR:

FRÅGA:
Hur många olika företag finns på ART:s
racinghoj?

- ☐ 8
☐ 10
☐ 14

FRÅGA:
När sålde vi vår första dator?

- ☐ 1979
☐ 1983
☐ 1995

FRÅGA:
Vad kostar Phalenopsis orchidé
i vår kiosk?

- ☐ 26,80
☐ 28,90
☐ 31,90
☐ 38,80

FRÅGA:
Vad är Kaizen?

- ☐ Namnet på Toyotas märkesverkstad
☐ Strävan efter ständig förbättring
☐ En ny Toyota modell

FRÅGA:
Hur många spotlights har vi i taket?

SVAR: st

FRÅGA:
Hur många år firar vi i år?

SVAR:

FRÅGA:
Vilket drivmedel har Nya Honda Civic
Hybrid?

- ☐ ved/gas/el ☐ bensin/vitgas ☐ bensin/el

När du fyllt i svaren på **Tipsrundan** lämnar du in den
till Nya Åland, Uppgårdsvägen 6, under Dalbodagen.
Vill du inte klippa sönder din tidning finns

Namn och telefon:

Se Dalbo från ovan!
Åk upp i Räddningsverkets
skylift kl 11-13.

**Kom in så fixar
vi din "egen" löpsedel!**

Välkommen till Nyan på lördag!

Under Dalbo-dagen är tidningshuset öppet för alla intresserade
mellan kl 11 och 14. Vi bjuder på kaffe, endel program och så
kan du förstås träffa några av oss som jobbar här samt årets
Lucia-kandidater som finns på Nyan kl 12-13.

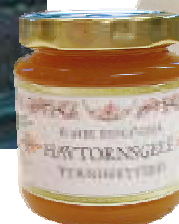

Sjukhuskiosken finns på
Nyan och säljer blommor
kl 11-14.

Se bildspelet
"Skärgård –
på gott och ont"
av Nyans fotograf
Erkki Santamala.

**Specialpriser
på Kjell Ekströms
och Håkan Skogsjö's
böcker**

Köp **Ann Granlunds** specialdesignade
kökshandduk eller havtornsgelé från
ÅLANDS DELIKATESSER.
Specialpris med ditt Nyankort!

**Vi bjuder på saft, kaffe
och NYHET! BLÅBÄRSMUNK**
från **ÅLANDSKRINGLAN** Välkomna!

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN

FRENCH
HOTDOG
MED LITEN
LÄSK

2⁵⁰

Supererbjudandena gäller torsdag 26 oktober – söndag 29 oktober

Supererbjudande!
KARELSK STEK
1 kg HK

4⁹⁹
KG

DIGESTIVE-
KEX
400 g LU
EP 3,63/kg

1⁴⁵
st

HAVRESEMLE-
MJÖL
2 kg Sunnuntai
EP 0,90/kg

1⁸⁰
på se

LAPINKULTA
MELLANÖL
0,33 x 24 brk
Med pant 17,90/låda

14³⁰
låda

Supererbjudande!
KYCKLING SCHNITZEL
Kronfågel

12⁵⁰
KG

RÅGBITAR
660 g Vasa
EP 2,41/kg

1⁵⁹
på se

Supererbjudande!
KYCKLING BBQ MIX
Färdig för ugnen, Kronfågel

6³⁰
KG

SURKÅL
400 g
EP 2,50/kg

2⁰⁰
2 ask

Supererbjudande!
KRUKSALLADER
Lollo Rosso, Ruccola, Ekblad, Romania

1⁵⁰
2 ST

ESTRELLA
CHIPS
250-300 g
Utan Plussa-kort
4,38/2 pås

3⁰⁰
2 på s

TUNT TUNT
PÅLÄGG
500 g HK
Utan Plussa-kort 2,99/st

2⁴⁹
st

 -förmån

Alla supererbjudanden gäller så långt lagret räcker!

SUPERMARKET

KANTARELLEN
Nya Godbyvägen tel. 32 840

Månd-fred 9-21, lörd 9-18, sönd 10-18

PLUSSA
för dina inköp

Sport

Lämnar. Samuel Barlay hade en otursförföljd säsong i IFK Mariehamn och det blir inte någon förlängning på lånet från Malmö FF.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Barlay lämnar IFK Mariehamn

FOTBOLL. Samuel Barlay testspelade för IFK Mariehamn i slutet på mars och presenterades som en oslipad diamant. I bagaget hade han bland annat en succé som lagkapten i VM för Sierra Leones U17-landslag. År 2004 flyttade han till Malmö FF där han hade svårt att få en plats i truppen.

IFK kontrakterade 19-åringen som ett lån från Malmö FF, men hans säsong i Tipsligan har varit otursförföljd. Redan i första träningsmatchen mot allsvenska Gefle skadade han sig i bröstet och hade problem med det i många veckor.

När han åter var klar för spel, bröt han i början av juni armen i en match mot KooTeePee och kunde inte återvända till spel förrän fyra månader senare i returmatchen mot samma lag. De sista matcherna har han bara fått några minuters speltid medan han i början av säsongen flera gånger fanns med i öppningselvan.

Samuel Barlays arbetstillstånd går ut denna vecka och han måste tillbaka till Malmö redan nu, för att sköta om dessa handlingar. Han har ett år kvar på sitt avtal med Skåneklubben.

– Vi tackar Barlay för tiden i IFK och önskar honom lycka till i fortsättningen, säger klubbdirektör **Peter Mattsson**. (mt)

IFK-juniorer får chansen

BORDTENNIS. Två juniorer kommer för första gången att få chansen att visa vad de går för i IFK:s a-lag vid helgens omgång i Upplandsserien.

Jesper Lindqvist och **Viktor Eriksson** kommer att dela broderligt på rollen som fjärdeman i laget när IFK möter Hållnäs IF B och Sunnersta PS C1 i division 5, skriver klubben på sin hemsida.

Övriga i laget, som skall försöka ta de första poängen för säsongen, är **Bengt Lindqvist**, **Kjell Lindvall** och **Anders Hallbäck**. I premiäromgångarna blev det förluster mot Skyttorp (2-8) och Tierp (6-8). (be)

Toppmatch i tv

FOTBOLL. Guldstriden i Tipsligan står mellan HJK och Tampere United. YLE TV2 sänder direkt från matchen som spelas på söndag på Finnair Stadium. Sändningarna startar 18.20 med matchstart cirka tio minuter senare.

Om Tammerforslaget vinner matchen, säkrar det guld i årets säsong. Blir det däremot Helsingforsvinst blir det omspel mellan lagen. (mt)

Holmén sparar på krutet

Men vill inte avslöja taktiken inför Åland Marathon

ÅLAND MARATHON. På söndag ställer sig Janne Holmén på startlinjen för att springa den fulla distansen vid Åland Marathon. Holmén har taktiken klar men europamästaren från 2002 kommer inte att köra för fullt.

– Ett halvhårt lopp kan vara bra träning, men att springa för fullt bara drygt två månader efter mitt förra lopp skulle inte vara utvecklande, skriver Holmén i sin kolumn på Yle-sportens hemsida.

På söndag är det dags för årets upplaga av Åland Marathon. På startlinjen återfinns Janne Holmén, som gör sitt andra framträdande på Åland inom kort tid. Jomala-sonen vann ju i överlägsen stil årets Kanonlopp.

Åland Marathon är ingen obekant tillställning för Holmén. Han har deltagit flera gånger, senast år 2004. Detta är dock första gången han springer den fulla maraton-distansen.

Holmén skriver i sin kolumn på Yle-sportens hemsida att han kommit igång bra med träningen och att det inte ska vara några problem att springa 42 kilometer i Mariehamn på söndag.

– Jag kommer emellertid inte att köra på helt för fullt, det sparar jag till i april, skriver Holmén i kolumnen.

Herrmaran först ut

Holmén har både taktik och resultatmålsättning klar inför helgen, men det är inget han

På hemmaplan. Janne Holmén tog nyligen hem Kanonloppet. På söndag tävlar han igen på hemmaplan då han deltar i Åland Marathon. Denna gång kör han även den fulla distansen.

Foto: ERKKI SANTAMALA

avslöjar för sina motståndare i förväg.

– Det handlar trots allt om en tävling, även om motståndet förhoppningsvis blir lite lättare än vanligt, skriver han.

Janne planerar även att springa något kortare och snabbare landsvägslopp i november eller i december. Den åländske maratonmästaren har även studerat tidtabellen

för VM i Osaka nästa år.

Noterbart är att herrarnas maraton kommer att vara första gren. Normalt brukar loppet placeras vid mästerskapens sista dag. Nu kan Holmén för omväxlings skull få möjlighet att hinna se sig omkring och eventuellt få en glimt av tävlingarna inne på VM-stadion.

– Det har jag fortfarande

aldrig haft tid och kraft att göra, trots att jag tävlat i internationella mästerskap på seniornivå sedan 2002.

Jonsson har tre raka

Regerande mästare i Åland Marathon är **Leif Hansson** från FK Studenterna som ifjol vann på tiden 2.42,54. Senast en ålänning tog hem loppet var 1990 då JIK:s **Stefan**

Mattson var först över mållinjen. **Agneta Jonsson** från Team Skavsåret har tre raka segrar på damsidan.

År 2005 deltog 159 personer i Åland Marathon vilket var rekordmånga deltagare. För första gången sedan starten år 1982 tog även samtliga löpare sig i mål.

BJÖRN EKLUND
bjorn eklund@nyan.ax
tfn 528 462

Kom ihåg

ÅID-skidor: Skidläger för juniorer och seniorer 18-19 november i skidtunneln i Pemar. Anmälningar före 1 november till 49818/0457-3421606.

MSF: Årsmöte lördag 25 november på Club Marin. Stadageenliga förhandlingar och fri diskussion. Supé med måltidstryck och kaffe 15€. Förhandsanmälan senast 22 november, tfn 15501.

ÅFF: Kom ihåg att anmäla dig till grundkursen för fotbollstränare den 21, 22 och 26 november. Anmälningstiden utgår den 30:e oktober. Gå in på www.fotboll.aland.fi och klicka på utbildning eller ring 16850.

IFK-hockey: Flickor /damer. Prova-på tillfällen i Islandia. Tjejer på söndag 18.30. Äldre flickor och damer på söndag 20.00.

ÅID-simning: Månadstävling på lördag i Mariebad.

Insim 10.00, tävling 11.00. Alla nya gamla simmare och funktionärer är välkomna.

IFK/DFS-medlemmar: Kom ihåg att anmäla er till träffen på fredag, till Anki 13286 eller Offa 12469.

ÅID-friidrott: Åland Marathon, tillika DM maratonlöping, på söndag 08.30. Start och mål Wiklöf Holding Arena, Mariehamn. Även halvmaraton arrangeras samtidigt (ej DM), 08.45. Förhandsanmälan till ÅID:

s kansli, tfn 19170, 23190 senast måndag 23 oktober. Utgivning av nummerlappar, lördag 28 oktober 15.00-19.00 Hotell Savoy och söndag 29 oktober 07.15-08.15 på WHA.

ÅID-orientering: Höstmöte på söndag 18.00 i Ålands elandslags lokaler i Dal-karby. Servering. Alla välkomna!

ÅID-motionshockey/rinkboll: Anmälan till motionshockey/rinkbollserien

2006-07 senast 31 oktober till ÅID:s kansli 19170. Matchtider är tisdagar och onsdagar från 21.30 och framåt i Islandia.

Paddelklubben Neptun: Teknikträningar i Godby simhall på lördag 17.30-19.30. Leif Höglund instruerar. Vi använder klubbens kajaker men medtag gärna egen kajak, om du har. Alla intresserade är välkomna. Träningarna är gratis för medlemmarna, för icke-medlemmar kostar det 5 €.

Malin Tillström

KRÖNIKA

Idrotten måste ge plats åt alla

Vi har två fotbollslag i de högsta ligorna i Finland. Andra lag klättrar uppåt inom sina sporter och enskilda idrottare presterar kontinuerligt bättre på både den lokala arenan och på världsfältet. Det är fint. Vi är många som gläds.

Och kvar står några som inte riktigt vet hur de ska hantera framgångarna. Det är de som inte platsar i nysatsningen. De som värmer bänken match efter match, tävling efter tävling, och ibland till och med inte får kliva ner från läktarplats för att delta i idrottandet. Har jag spelat med mitt lag sedan barnsben, fört upp dem till en hög division och sedan är ute ur leken är det klart att succén kommer med blandade känslor.

Många gånger har kritiska röster höjts över barn- och ungdomsidrottens stora krav på resultat. Föräldrar har flera gånger hört av sig

till sportredaktionen, bekymrade över det stora allvaret som hänger över deras avkommor. I dag är det många gånger viktigare att vinna än att vara med och ha roligt.

Det är en allvarlig diskussion där gränserna är suddiga. När är man gammal nog för delta i tävlingar med enbart seger i sikte? När är man för ung?

Om **Pelle** 12 år inte är tekniskt lika duktig som sina lagkamrater måste det ändå finnas en plats för honom. Är **Danne** 19 år däremot märkbart sämre än sina jämnåriga finns det en risk att han hamnar utanför. Varken tränare eller medtävlande satsar energi på någon som de menar att kan hämma de gemensamt uppsatta målen.

Hierarkier förekommer

överallt. Danne är bara en av dem som till slut blir orättvist behandlad i en maktkamp där konkurrensen om en plats i truppen skadar de svagare.

Få har väl missat skrivierna och tv-sändningarna kring svenska landslagets brottarduo **Helena Allandi** och **Ida-Theres Karlsson**. Där ska pågå både mobbning, utfrysning och bortprioriteringar. Det som är annorlunda med historien, kalla det skandalen om du vill, är att allmänheten fått ta del av den. Men människor som anser sig förmer än sina kamrater hittar du i varje gruppsammansättning. Även bland ålänningar och inom åländska idrott. Det är inte bara barn i skolan som mobbar varandra.

Medaljörer. I pojkar A:s klass var Viktor Eriksson (mitten bäst) då han slog Jesper Lindqvist (till vänster). Bronspengen tog Dennis Bergman hand om. Foto: HARRY LINDQVIST

Övrraskningar i IFK-mästerskap

BORDTENNIS. IFK Mariehamn har arrangerat mästerskap för sina juniorer under oktober månad. Deltagarna delades upp i tre klasser; pojkar A, pojkar B samt flickor.

I pojkar A var det **Viktor Eriksson** som var bäst i konkurrensen. I finalen slog han **Jesper Lindqvist** efter en jämn match som slutade 2-1. Bronspengen bland sex deltagare tog **Dennis Bergman** hand om.

Arash Mahmoudi finalslög överraskande **Tobias Hage** med 2-0 i pojkar B. Mahmoudi började träna bordtennis nyligen, men har gjort stora framsteg på kort tid. Trea sluta

tade **Yones Laajali** bland sex deltagare. Flickornas klass vanns av **Ida Lindqvist** som slog **Jenna Eriksson** med 2-0 i finalen. Trea slutade **Sara Mäkinen** bland sju flickor.

– Speciellt trean Sara Mäkinen samt fyran **Pernilla Rönnberg** har imponerat stort med tanke på att båda börjat spela först i höst, rapporterar **Harry Lindqvist**.

IFK har haft bra uppslutning på sina träningar i Idrottsgården. Omkring 20 juniorer och 10 seniorer kommer upp till varje tillfälle.

– Speciellt roligt är det att vi fått igång en flickgrupp på sju flickor, säger Lindqvist. (mt)

Järfälla fortfarande nollade

INNEBANDY. Järfälla IBK inkasserade lagets fjärde raka förlust i Elitserien då laget i tisdags föll med 6-4 i derbyt mot AIK som sågs av 1.100 personer i Solnahallen. **Niklas Jihde** avgjorde för de svenska mästarna med att göra 6-4-målet i tom bur. Före det hade **Emil Fredheim** gett Järfälla lite hopp då ex-ÅSC:aren reducerade till 5-4 med

41 sekunder kvar att spela. Ett mål som **Andreas Ahlqvist** passade fram till.

– **Gustav Mörn** och backen **Andreas Ahlqvist** stod för det tuffa spelet hos Spindlarna, skriver innebandynytt.se.

Järfälla har efter fyra spelade matcher fortfarande noll på poängkontot och ligger sist i tabellen. Även Balrog är nollade poängmässigt. (be)

Ny tränare för TPS

FOTBOLL. **Mika-Matti Paatelainen** tar över som tränare i TPS i Tipsligan. Åboklubben uppgav på tisdagen att Paatelainen har skrivit på ett treårigt kontrakt. Han tillträder i

början av november.

Paatelainen kommer närmast från Skottland där han tränat Cowdenbeath i den skotska andra divisionen. (FNB)

Ingen finalplats för Athena Sign

TRAV. Athena Sign blev oplacerad i semifinal 2 av Breeders Crown för 4-åriga ston i Mantorp i måndags. De sex bästa

hästarna i loppet tog sig till Breeders Crown-finalen den 4 november med 500.000 svenska kronor i förstapris. (be)

Twobell tvåa i Gävle

TRAV. 9.000 svenska kronor blev prischecken för åländska Twobell som slutade tvåa i ett lärlingslopp över 2.140 meter

på Gävle-travet i tisdags. I sulkyn satt denna gång **Kai P Jussila**. Twobell ägs av **Malin** och **John Granfors**. (be)

Förlust för Sollentuna

VOLLEYBOLL. Sollentuna föll i söndagens bortamöte med Habo i Elitserien för herrar. Habo vann med 3-1 i set. Ålänningen **Johan Lindström** ingick i Sollentunas startsexa i tredje

set och fick göra inhopp i fjärde setet. Sollentuna har tagit en seger, mot tabelljumbon Lugi, men i de övriga tre matcherna har det blivit förluster efter fyra spelade omgångar. (be)

Kuusysi i kvaldrama igen

FOTBOLL. Förra säsongen föll Kuusysis damlag i kvalet till FM-serien efter att Åland United vunnit totalt med 4-2 (3-2 hemma, 1-0 borta). Nu försöker

Lahtis-laget ta steget upp igen. Men i den första kvalmatchen hemma mot KMF blev det förlust med 1-0. Returen spelas på lördag i Kuopio. (be)

BRIDGE
Mariehamns Bridgeklubbs tävling måndag 23 oktober, 10 deltagande par.
1) Kjell Hansson/Roffe Karlsson 137p, 2) Tony Brändström/Ted jansson 136p, 3) Paul Bradley/Glenn Sirén 118p, 4) Hasse Brändström/Micael Olausson 115p.

Rättelse
Ett slarvfel flyttade på **Kim Cederroos** i gårdagens tidning. Han är bosatt i Finström och ingen annanstans.

Hälso-guiden

Vaknar du mitt i natten?

Är din mage extra känslig?

Bara trött och hängig?

Ett personligt samtal kan lindra ont i själen.

Ofta huvudvärk? Allergi eller bara en vanlig förkylning?

Hälsoguiden publiceras sista torsdagen varje månad och ger information om var hjälpen finns eller var du finner svar på dina frågor.

Företagare – visa att du finns!

Kontakta vår annonsavdelning så hjälper vi dig med utformningen av Din annons.

Telefon 23 444, fax 23 450
e-post: annons@nyan.aland.fi

CITYLÄKARNA
NORRAGATAN 17

Tidsbeställning vardagar 9-14, tel 22 700

Allmän läkare
Kaj Mattsson
Bo-Anders Kuhlman

Spec. gynekolog
Katarina Eriksson

Spec. ortopedik. kir
Jonny Nordman

Spec. psykiatri
Eva Eriksson
Nils-Gustaf Eriksson

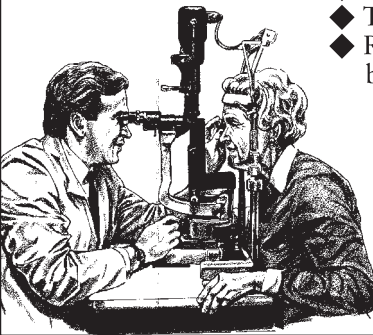
Spec. mag- o. tarmsjukdomar
Tommy Holmström

Spec. inre med.
Mats-Ola Mattsson

VET DU HUR BRA DU SER?

Låt oss testa din syn regelbundet!

- Med datasyntest
- Test av läs- och arbetsseende
- Remiss till ögonläkare vid behov

BACKMANS OPTIK

Torggatan 9, tel. 19 226
Öppet: måndag-fredag 8.30-17, lördag stängt

APOTEKENS ÖPPETTIDER I OKTOBER

Central-Apoteket
Skarparnsv. 24, tel 19 655

Apoteket har jour:

1-15 OKTOBER

Månd-fred 8.30-20.00
Lördag 10.00-16.00
Söndag 12.00-16.00

Apoteket har inte jour:

16-31 OKTOBER

Månd-fred 8.30-17.00
Lörd o. sönd STÄNGT

Nya-Apoteket
Norrag. 17, tel 16 511

Apoteket har jour:

16-31 OKTOBER

Månd-fred 8.30-20.00
Lördag 10.00-16.00
Söndag 12.00-16.00

Apoteket har inte jour:

1-15 OKTOBER

Månd-fred 8.30-17.00
Lörd o. sönd STÄNGT

GODBY APOTEK

Godby Center, tel 41 600

Apoteket har öppet:

Måndag-fredag 8.30-17.00
Lördag 10.00-14.00

ESPLANAD KLINIKEN

Tandläkare

Kitty Andersson

välkomnar nya patienter!

Storgatan 15. Tel. 19220
Kitty@aland.net

Vill du ändra dina drogvanor?

KONTAKTA
A-KLINIKEN

Styrningsgatan 2 A, II vån
tel 531 720 eller

STÖDBOENDE- och SYSSELSÄTTNINGSENHETEN
Styrningsgatan 2A, II vån
tel 531 728

UNGDOMSENHETEN
Styrningsgatan 2A, II vån
tel 531 726 och 531 727

Även öppet under helger. Vi har tystnadsplikt!

www.mariehamn.aland.fi/
missbrukarvard

DELFI
Floating Center

för kropp och själ

- Floating
- Medicinsk fotvård
- Aromaterapi
- Hudvård
- Chromolite behandling

Välkommen!
Irene Mattsson
Simonsgränd tfn 12 430
www.delfi.aland.fi

Snälla Tandfen

Tandläkare Anna Carlsson

Tidsbeställning
vard 8-9 tel 17 060
eller e-post:
tandlakare@aland.net

Torggatan 38

Förkyld? Trött? Ont i lederna? Svårt att sova?

Kanske vi kan hjälpa Dig.
Kom in till

MAGAZIN, Torgg. 6, tel 17 390
SPARHALLEN, tel 31 300

BEHÖVER DU TALA MED NÅGON?

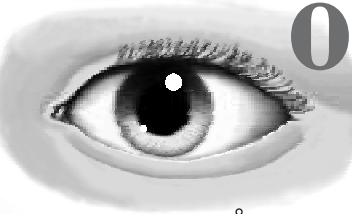
Ring prästen:

Jan-Erik0457-529 3000
Brita0457-529 3001
Sirikka-Liisa...0457-524 3933
Liisa.....0457-529 3019
Ola 0457-529 3002

 Mariehamns församling

VI SER TILL ATT DINA

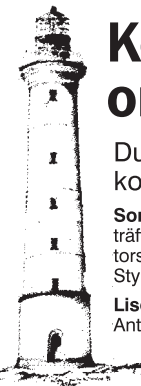
ögon

MÅR BRA!

Wickström
OPTIK

Torgg 13 i Sittkoff, el 19 823

Kontakta infoteket om hälsa och sjukdom

Du kan ringa, skriva, faxa, e-posta eller komma på ett personligt besök till:

Sonja Signell, hälsoinformatör
träffas måndag och tisdag kl. 11-17 i Stadsbiblioteket samt onsdag, torsdag och fredag enl. överenskommelse i Folkhälsans hus, Styrningsgatan 10.

Lise-Lott Ehrnsten, vik., bibliotekarie
Anträffbar på biblioteket måndagar kl. 16-20 och tisdagar kl. 10-16

Folkhälsan på Åland
tel 17 435, fax 17 460
sonja.signell@folkhal.san.aland.fi

Mariehamns stadsbibliotek
tel 531 399/531 411, fax 531 619
helena.lundberg@mariehamn.aland.fi

Oförändrad kvot för strömming

LUXEMBURG. Östersjöns strömmingskvoter förblir oförändrade nästa år. Därremot sker en del minskningar i torskkvoterna och laxfisket.

EU-ländernas fiskeministrar nådde, en aning överraskande, samförstånd om de nya kvoterna i Luxemburg på tisdagskvällen. Vanligtvis har ministrarna brutit arm om kvoterna långt in på nätterna inför julen.

Strömmingskvoten för Bottniska viken är oförändrad medan vassbukskvoten växer med åtta procent.

Strömmingen är speciellt viktig för Finland. Landets kvot för nästa år är den största under EU-medlemskapet hittills, och är på drygt 100.000 ton.

Tusen ton torsk

EU-kommissionen föreslog i början av september att cirka 360.000 laxar skulle få fångas. Årets kvot är drygt 451. 000 laxar. Den nedskurna kvoten saknar betydelse för Finland.

Torskkvoten för vattnen öster om Bornholm minskas med tio procent och för vattnen väster om Bornholm med sex procent. Dessutom förkortas torskfiskeperioden. Torsken har inte speciellt stor betydelse för Finland. Kvoten är drygt tusen ton.

Jord- och skogsbruksminister **Juha Korkeaoja** (c) var ordförande för mötet i Luxemburg. (FNB)

Största strömmingskvoten. EU har ovanligt snabbt tagit beslut om medlemsländernas fiskekvoter. Finlands strömmingskvot är den största under EU-medlemskapet hittills, drygt 100.000 ton.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Regeringen röstar troligen om avfallslag

HELSINGFORS. Regeringen kommer sannolikt att rösta om en delreform av avfallslagen på torsdag.

Det är redan tredje gången miljöminister **Jan-Erik Enestam** (sfp) tar förslaget till behandling i regeringen men den socialdemokratiska riksdagsgruppen är ännu inte beredd att godkänna det.

Kommunikationsminister **Susanna Huovinen** (sdp) har för avsikt att föreslå att lagförslaget förkastas.

Socialdemokraterna anser att det är skäl att vänta på den totalreform av avfallslagen som redan är under beredning. Huovinen befarar också att reformen i den nuvarande formen skulle öka hushållens och företagens avfallsräkning-

ar med tiotals miljoner euro på årsnivå.

Bordläggning

Tidigare har arbetsminister **Tarja Filatov** (sdp) bett om bordläggning av förslaget och förra veckan gjorde Huovinen det.

I lagförslaget ingår noggrannare bestämmelser om vad slags avfall som kan jämföras med boendeavfall som kommunens

avfallshantering ansvarar för. Ansvaret för handelns och den privata servicesektorns avfallshantering skulle överföras från kommunen till den som producerar avfallet.

Dessutom föreslås lagen innehålla preciserade bestämmelser om att boendeavfall och därmed jämförbart avfall bör levereras till ställen som kommunen anvisat. (FNB)

Ekonomi

Finnlines avvisade Grimaldis bud

HELSINGFORS. Rederiet Finnlines styrelse sade på onsdagen nej till italienska Grimaldis bud på återstoden av aktierna i Finnlines. Finnlines anser att budet 15,95 euro per aktie var för lågt. Styrelsen rekommenderar att aktieägarna inte accepterar budet.

Styrelsen för Finnair hänvisar till den nya konkurrenskraftiga transportkapacitet rederiet har och till dess starka ställning på den kraftigt växande Östersjömarknaden. Styrel-

sen beslutade enhälligt om rekommendationen.

Styrelsemedlemmarna **Emanuele Grimaldi** och **Timo Jouhki** deltog inte i behandlingen av köpbudet. Grimaldi är vd för det bolag som hade lagt budet och Jouhki är styrelseordförande för Thominvest som sålt sina aktier denna månad.

Bolagen inom Grimaldi Group äger enligt Finnlines för närvarande drygt 18,8 miljoner aktier i Finnlines. Det motsvarar 46,2 procent av aktiekapitalet och röster-

na i Finnlines. Även om Grimaldi får tag på fler aktier så att de överstiger 50 procent blir bolaget ändå inte skyldigt att lägga ett bud på de resterande aktierna.

Framtidsplaner

Enligt Finnlines styrelse är budet cirka sex procent lägre än den högsta aktiekursen i år. Det är dock nästan två procent högre än den enligt omsättning vägda medelkursen under de sex senaste månaderna.

Styrelsen tror dock att det

kan bli förmånligare för aktieägarna om Finnlines får genomföra sina framtidsplaner.

Sedan Thominvest sålde sina aktier är Stora Enso och Ilmarinen de största aktieägarna näst efter Grimaldi de har båda cirka 5,4 procent av aktierna.

Även Svenska litteratursällskapet i Finland, Sampo, Delta Mutual Fund, OP-Suomi Value Mutual Fund, Sigrid Jusélius stiftelse och Pohjola har rätt stora aktieinnehav. (FNB)

Världen

Just nu

Missilprov misslyckades

■**MOSKVA.** Ryssland misslyckades med ett missiltest på onsdagen. Den nya interkontinentala ballistiska missilen föll ned i havet bara några minuter efter det att den avfyrats.

Bulava-missilen avfyrades från ubåten Dmitrij Donskoj i Vita havet. En armétalesman hävdade först att missilprovet hade lyckats, men tvingades senare ta tillbaka meddelandet. (FNB-Reuters-Itar-Ta)

Bush avisade krav

■**WASHINGTON.** USA:s president **George W. Bush** avisade på onsdagen kraven på att USA bör utöva starkare påtryckningar på premiärminister **Nuri al-Malikis** regering i Irak för att den ska ta över ett större ansvar för säkerheten i landet.

– Vi utövar påtryckningar på de irakiska ledarna för att de ska skrida till djärva åtgärder för att rädda sitt land. Vi klargör att USA:s tålmod med deras ansträngningar inte är obegränsat, sade Bush vid en presskonferens i Washington.

– Vi tänker inte utöva mer påtryckningar på regeringen än vad den kan bära.

Bush sade att USA kommer att visa "flexibilitet" i sin taktik i Irak samtidigt som det håller fast vid sina tidigare långsiktiga mål. Han deklarerade att USA "vinner och kommer att vinna" i Irak och försvarade krigföringen i Irak.

Presidenten uttryckte dock sin allvarliga oro över vad som skett i Irak de senaste månaderna i ett tal mindre än två veckor före kongressvalet i USA, där allt fler amerikaner motsätter sig kriget. (FNB-AFP-Reuters)

Risk för nytt valstrul

■**WASHINGTON.** Vid förra presidentvalet stod en armé av jurister beredda att flyga till vilken plats som helst i USA där valresultatet kunde bli lika jämnt som i Florida 2000. I år lär de vara redo igen.

– Det kan mycket väl bli en repris av det strul vi såg för sex år sedan. Blir läget jämnt någonstans lär båda partierna ta till alla medel för att hitta fel, säger statsvetaren **Jamie McKown** på College of the Atlantic i Maine.

Mycket står på spel i de många valen i USA den 7 november. Demokraterna hoppas få den majoritet i kongressen som republikanerna nu har i båda kamrarna. Blir det jämnt kan det dröja innan resultatet är klart.

– Senatsvalen i Ohio, New Jersey, Montana, Tennessee, Missouri, Virginia och Rhode Island kan bli riktigt jämna, spår professor McKown.

Från Florida 2000 minns vi gammalmodiga hålkort och maskiner med spakar. Fler problem när amerikanerna röstar: långa köer som folk inte hinner stå i, vallokaler som stänger för tidigt, svårtolkade vallängder, okunniga volontärer, ID-strul och andra bristande rutiner.

– Har man ett så decentraliserat system i ett stort land som USA blir det så här. Det är ju inte bara olika rutiner mellan delstaterna, utan även mellan de olika distrikten, förklarar **Sören Holmberg**, professor i statsvetenskap. Enda lösningen vore att införa ett enda system över hela landet - och det vill de ju inte.

Fiaskot i Florida ledde till en reform, "Help America Vote Act", som får genomslag i årets val men som av många valforskare anses vara en halvmesyra.

I många delstater används i år första gången elektroniska röstningsapparater där väljaren klickar på en skärm. Olyckskorporna kraxar att systemet bäddar för manipulation, om maskinerna inte ger en pappersutskrift.

– Datorer får alltid skulden - men valresultat är svårkontrollerade även med röstkort av papper, påpekar Jamie McKown.

Metoder som medvetet hindrar vissa att rösta förekommer också. Ett falskt flygblad som 2004 spreds i ett område där svarta bor påstod att valdagen flyttats framåt en dag, för dem som tänkt stödja demokraterna.

Utpressning

Nyligen avslöjades att en kampanjarbetare för en republikansk kandidat i Orange County i Kalifornien skickat brev till 14.000 invandrarväljare. Det påstods felaktigt på spanska att de saknar rösträtt och riskerar utvisning om de ändå röstar.

– Usch! Även på 1800-talet var det nykomlingarna som drabbades av hot och falska fakta, säger Jamie McKown.

Han berättar om hur såväl demokrater som republikaner i USA:s historia försökt hindra dem på "den andra sidan" att rösta, vare sig det varit svarta, irländska katoliker eller tyska protestanter.

– Vårt valsystem är känsligt för manipulationer. Men det handlar knappast om centralstyrda konspirationer.

Att valmaskinstillverkaren Diebold levererat såväl utrustningen i den delstat som avgjorde segern för George Bush 2004, Ohio, som pengapåsar till republikanerna har dock väckt starka konspirationsmisstankar hos aktivister och bloggare. Men demokratiska partiet avstod från att utreda valfusk i Ohio - den gången. FNB—TT)

Alkoholnota 2 miljarder

■**STOCKHOLM.** Alkoholkonsumtionen i Sverige kostade samhället 20,3 miljarder kronor (cirka 2,2, miljarder euro) 2002. Det visar en forskarrapport från universiteten i Stockholm och Lund. Halva kostnaden, cirka 10 miljarder kronor, utgörs av produktionsbortfall medan hälso- och sjukvårdens kostnader står för 2,2 miljarder. Den ökade brottsligheten på grund av alkoholkonsumtion uppskattas till drygt 3 miljarder kronor (cirka 325 miljoner euro). (FNB-TT)

Hårdare tag av staten

■**Som bäst** firar man i landet den drogförebyggnadeweckan, som tidigare kallades till nykterhetsveckan och för att deltaga i debatten om alkoholfrågan skrevs denna debattartikel.

För snart tre år sedan beslöt riksdagen i enlighet med statsrådets förslag att sänka alkoholskatten i Finland med i snitt 33 procent och därmed sjönk priserna på alkoholdrycker radikalt. Mest sjönk skatten på starkspriten med 44 procent och konsekvenserna har vi redan fått alarmerande rapporter om.

Alkoholkonsumtionen har på två år ökat med närmare 15 procent från 9,3 liter absolut alkohol per person till 10,6. Vill vi jämföra vår konsumtion med de övriga nordiska länderna, som räknar totalkonsumtionen för 15 år och äldre, bör vi i Finland lägga 2 liter till i den officiella statistiken. Vår verklig alkoholkonsumtion i fjol var alltså 12,3 liter hundraprocentig alkohol, vilket motsvarar innehållet i 65 st halvliters Koskenkorva-flaskor.

Detta syns tyvärr också i alkoholens sociala och hälsorelaterade skadeverkningar. Konsumtionsökningen har varit störst bland ungdomar och storkonsumenter.

Tio procent av befolkningen i Finland dricker årligen över hälften av den totala alkoholemängden i Finland. Antalet människor som har starkt alkoholberoende förutsägs öka snabbt till 500.000 – 600.000.

Regeringen utsåg i slutet av 2005 en ministerarbetsgrupp som på basis av statsrådets nya alkoholpolitiska linjedragningar från oktober 2003 skulle sammanfatta ett alkoholpolitiskt åtgärds paket med åtgärder för de olika förvaltningsområdena för minskandet av konsumtionen och alkoholskadorna. Arbetsgruppens förslag behandlades av Statsrådet den 2 mars 2006. Regeringen understödde ett flertal åtgärder som de olika ministerierna skulle genomföra för att minska skadorna. Enligt regeringens beslut skulle åtgärdernas effektivitet basera sig på det faktum att flera förfaringssätt, som tas i bruk samtidigt, kommer att minska skadorna.

De beslut som fattades av statsrådet i mars, kan anses vara enbart kosmetiska och gällde följande:

● Alkohol får säljas i butiker, kiosker och på servicesstationer tidigast kl 9.00 på morgnarna.

● Alkohollagen ändras så att alkoholförpackningar och -flaskor märks med varningar om fosterskador som orsakas av alkohol.

● Mängdrabatter på öl som säljs i butiker och marketar förbjuds. Priset på en ölflaska får inte variera beroende på om konsumenten köper en flaska eller en ekonomiförpackning med 12 flaskor. ● Alkoholreklam är förbjuden i TV den tid på dygnet då minderåriga tittar på TV, och får visas först efter kl 21.

På biograferna förbjuds alkoholreklam i föreställningar som är tillåtna för minderåriga.

Det som förvånar oss och många andra sakkännare och forskare är avsaknaden av de konkreta effektiva åtgärder, vilka social- och hälsovårdsministeriet föreslog för regeringen, nämligen att höja alkoholskatten och priserna under 2006-2007 med 5-10 procent årligen samt begränsningar i restaurangernas utskänkningstider i princip till 9.00 - 01.30 med undantag för att ca 10 procent av krogarna kunde vara öppna till 02.00 – 03.00 som i Sverige.

Det andra märkliga beslutet i regeringens åtgärds paket var att inte sänka gränsen för rattfylleriet från 0,5 promille till 0,2 som föreslagits bl a av Trafikskyddet, social- och hälsovårdsministeriet .

Varför är den helnyktra statsministern **Matti Vanhanen** så motvillig till snabba åtgärder mot ökningen av alkoholproblem? Man kan bara gissa men det verkar som statsministern blandar ihop partipolitik å ena sidan med social- och hälso politik. Kanske något eller några partier vill gardera sina positioner och resultat i kommande val och undvika beslut som eventuellt den stora majoriteten, som vill behålla billigt brännvin, kräver. Faktum är att alkoholen är det största enskilda hotet mot landets folkhälsa, och nu redan dör flera än 3.000 personer årligen alkoholrelaterat.

Oberoende vem som kommer med sakliga förslag som skulle minska på både problem och totalkonsumtionen av alkohol, är det alltid någon intressegrupp som sätter käppar i hjulet och torpederar förslaget. Även detta kunde man läsa i tidningarna ifjol. Minister **Liisa Hyssälä** föreslog sänkningen av alkoholhalten i mellanölet från nuvarande 4,7 volymprocent till 3,5 med motiveringen att detta skulle minska totalkonsumtionen. Hör och häpna men det var bryggeriindustrin i Finland som hoppade jämnfota och tog avstånd till detta förslag. Motiveringen förstår man inte, de får lika mycket betalt för tillverkningen av ett något mildare öl.

Ingen har kunnat förklara för mig när mellanölets alkoholhalt har stigit till 4,7 volymprocent. Den torde ursprungligen ha legat kring 3,5 volymprocent som folket i Sverige (motsvarar vår mellanöl). Skillnaden i alkoholhalten mellan A-ölet och mellanölet är nu bara 0,5 volymprocent men skatten på A-ölet är säkert högre än på mellanöl.

Det är fråga om starka marknadskrafter som styr både alkoholpolitiken och beslutsfattarna och torpederar alla förslag till minskning av konsumtionen. Skadorna som samhället skall betala bryr sig marknadskrafterna inte om. För ett par år sedan räknade forskare att

sänkningen av alkoholhalten i mellanölet kunde minska totalkonsumtionen med ca. 1 liter.

I samband med de finskspråkiga Drogförebyggande dagarna i Jyväskylä 13-14 september offentliggjorde Centret för hälsofrämjande resultatet från en omfattande enkät under rubriken ”Håller vår positiva attityd till alkoholen på att ändras?” Enkäten som utfördes bland ca 1.000 vanliga medborgare gav många intressanta synpunkter om Finlands nuvarande alkoholpolitik. Man kan entydigt konstatera att de liberala attityderna håller på att ändra bland befolkningen.

76 procent av kvinnorna och 56 procent av männen anser att den nuvarande alkoholkonsumtionsnivån är ett problem. Dessutom anser hela 67 procent av de svaranden att den allmänna attityden bör bli strängare med tanke på dryckesvanor och berusningsdrickandet. Majoriteten av de svarande skulle sänka gränsen för rattfylleri från 0,5 till 0,2 promille. 66 procent av kvinnorna och 53 procent av männen är för sänkningen av promillegränsen.

Medborgarna är besvikna på regeringen som enligt dem inte gjort tillräckligt för att minska på alkoholproblemen. 69 procent av kvinnorna och 61 procent av männen anser detta. En klar majoritet vill enligt rapporten sätta begränsningar i alkoholreklamen.

Denna rapport, som i sin helhet finns på finska på Centret för hälsofrämjandet rf:s websida www.health.fi bekräftar den finländska befolkningens missnöje till rikspolitikers svaga insatser för att minska alkoholproblemen i samhället.

Vill våra beslutsfattare och lagstiftare verkligen arbeta enligt de goda principer som finns i Alkoholprogrammet 2004-2007, där statsmakten klart och tydligt meddelade om sina målsättningar att minska på den totala alkoholkonsumtionen och skador som dessa förorsakar eller är det bara tomma ord?

Det verkar nästan som om riksdag och regeringen varit rädda för att stöta sig med opinionen, inte minst när ett riksdagsval närmar sig. Undersökningen som gjorts av Centret för hälsofrämjande visar, att det finns ett brett stöd för Alkoholprogrammets principer och en önskan om att politiker skall vidta åtgärder som ger resultat.

Om de viktiga besluten skall lämnas till nästa riksdag och nästa regering medan den negativa trenden får fortsätta, så skulle det åtminstone vara skäl för partierna att inför riksdagsvalet tydligt meddela hur de vill agera i alkoholpolitiken. Då kan väljarna ta ställning.

Det finns många bra saker som kunde göras förutsatt att viljan skulle finns bland de folkvalda riksdagsrepresentanterna. Det går inte att sopa under mattan de

enorma problem i samhället och det personliga lidandet som rusmedel nu förorsakar i vårt land. De direkta kostnaderna för alkohol räknas uppgå till över 700 miljoner euro per år. Kommunerna står för 75-80 procent av kostnaderna, dvs vi skattebetalarna.

Här är några exempel på vad annat man kunde göra för att minska på alkoholkonsumtionen och skadorna i Finland:

● Alkoholreklamen som riktar sig till ungdomar borde förbjudas.

● Idrottstillställningar, där även barn och ungdomar är med, skall göras alkoholfria, ingen utskänkning, ingen alkoholreklam.

● Stäng restaurangerna tidigare, varför skall de flesta krogarna ha öppet till klocka 3 och 4 varje morgon? Vad är arbetseffektiviteten på en anställd, som varit ute på krog till 4 på morgonen och kommer till jobbet kl 9?

● Sänk alkoholhalten i mellanölet från 4,7 till 3,5 procent.

● Sänk gränsen för rattfylleriet från 0,5 till 0,2 promille (då undviker man att folk räknar hur många öl man kan dricka men ändå köra)

● Budgetera medel i statsbudgeten för förebyggande åtgärder, alkoholprogrammet 2004-2007 innehåller bra åtgärder och förutsätter samarbete av den offentliga sektorn (stat och kommuner) församlingar, näringslivet och den frivilliga sektorn (föreningar, förbund mfl.)

● Kommunernas skall ge mera personliga och ekonomiska resurser till rusmedelförebyggande arbete. Det är billigare att förebygga skadorna innan de sker än att vårda människor på sjukhus och anstalter.

Rainer Pendolin
verksamhetsledare för
Nykterhetsförbundet rf

► KÖPES

Företag vinst- & förlustbolag

Allt av intresse

Tel: +468-559 23 110

Fax: +468-503 11 309

► SKOLOR & KURSER

Workshops i shiki-metoden

med grundaren
Tadao Kawahara (Japan)

Lär dig vara avslappnad och samlad trots yttre stress genom effektiva, enkla och konkreta övningar.

Kurs 1: Lördag 28.10.06

kl.14.00-kl.16.30 på
Folkhälsans allaktivitetshus
gymnastiksal.

Kurs 2: Söndag 29.10.06

kl.12.00-kl.14.30 på UNCAN
Vickesalen

För anmälan/info: Anand
gsm: 0457 3749742 eller
murugananda@hotmail.com

Det är dags att putsa lindarna

■**För** någon vecka sedan (hör och häpna) började parkavdelningen med att putsa lindarna. Det har väl inte hänt på tio år. Det skedde vid Storagatan, men så tog den sagan slut.

Norra Esplanadgatans sida

är det tydligen tabu att röra. På gatan, utanför Johannahemmet, står det bilar parkerade och grenarna tar i taket på bilarna. Varför gör parkavdelningen inget åt det?

Vän av ordning

Minnet svek mig

■**Mitt** minne svek. Jag hade faktiskt glömt vem som betalade skissritningen. Så jag ber liberalernas lagtingsgrupp om ursäkt för det.

Jag hoppas ändå att vi alla i nuvarande lagting och nästa lagting kan gå vidare och se framåt för att förbättra lag-

tingets tillgänglighet, utrymmen och inredning så att lokalerna motsvarar lagtingledamöternas och personalens behov av utrymmen och utrustning.

Mvh.

Anne-Helena Sjöblom

Nyans ros

...till **Garaget med personal** för god mat och fin service! Tack för en underbar kväll! Rosar gör Suncoast cruisers.

...och ett varmt tack till **er alla** som gjorde min 80-årsdag till ett ljus minne. Solveig.

...till **alla** som uppvaktade mej 21.10 på Villa Klinten i Nagu. Hälsar och tackar gör Yvonne.

...till **firma Mattsson** i Godby som flera gånger i året bjuder på gott kaffe med bröd. Där får man verkligen träffa bekanta från stora delar av Åland som kommer för att shoppa och träffas. Tack för att ni står ut med kaffeköerna. Nöjd kund.

...vill jag ännu en gång ge till min underbara chef **Katja** och till mina underbara **arbetskamrater** på Solgården. Ni stöttar mej och bryr er. Tack för att ni finns. Jaana.

► LEDIGA PLATSER

Mariehamns stad

Mariehamns räddningsverk bedriver räddningstjänst och planering av kommunalberedskap i Mariehamns stad samt i Föglö, Kökar, Sottunga, Kumlinge och Brändö kommuner.

Vårt uppdrag är att skydda och rädda liv, egendom och miljö. Utöver räddningstjänst och ambulanssjukvård arbetar vi med förebyggande brandskydd, utbildning, kommunernas säkerhet och beredskap.

Vi anställer nu

2 BRANDMÄN

Vi söker dig som är utåtriktad och intresserad av att arbeta med människor. Du är positiv till utveckling och har god samarbetsförmåga, stresstålighet och förmåga att ta egna initiativ är egenskaper vi värdesätter högt.

Mariehamns stad vill ha en jämn könsfördelning i arbetslivet. Räddningsverket välkomnar därför såväl manliga som kvinnliga sökande.

Arbetstid: 38,25 t/v alt. 42 t/v

Dina arbetsuppgifter är bl.a:

- Utryckningstjänst
- Stationsarbete
- Fysisk träning
- Instruktörstjänst
- Beredskap

Kompetenskrav:

- Brandmannaexamen
- Ambulansförarutbildning
- BC-körkort

Sökande skall uppfylla de av räddningsnämnden fastställda antagningskraven. Tillträde enligt överenskommelse.

Ytterligare information lämnas av brandchef Leif Ahlqvist, tel. 531 480 eller biträdande brandchef Thomas Mattsson, tel 531 481.

Ansökan märkt ”Brandman” sändes till Räddningsverket i Mariehamn, Elverksgatan 8, 22100 Mariehamn. **Sista ansökningsdag är 22.11.2006.**

Mariehamn den 25 oktober 2006

Köpa

Byta

Sälja

Hyra

Förlorat

Köpa

Byta

Sälja

Hyra

Förlorat

Köpa

Byta

Sälja

Hyra

Förlorat

Köpa

Byta

Sälja

Hyra

Förlorat

Köpa

Byta

Sälja

Hyra

Förlorat

Köpa

Byta

Sälja

Hyra

Förlorat

Torget

Endast för privatpersoner.
Bild 10,00€. Signatursvar 10,00€.

Telefon dygnet runt
0600 91 219 (5,05€+lsa).
E-post: torget@nyan.ax

NYHET!

SMS:a "torget din annons" till 173 521 (0,95€)
exempel: torget säljesbarnvagn tel 23444 dagtid
OBS! Max 160 tecken.

Barnartiklar

•SÄLJES

Barnvagn, Brio kombivagn -00 inkl. bärkasse, allt i bra skick, nya däck. Insektnät o regnskydd medföljer. 180€. Tel 040 527 1988

Almiron pepti mjökersättning 3x900gr säljes pga allergi upphört. 30€ för allt. Tel 36 333

Bröstpump Avent Isis, två flaskor, anv. end. ett fåtal gånger. 40€ (nypris ca 60€). Tel 040 734 2376

Ståbräde av märket Junior Rider Deluxe. I nyskick. 40€. Tel 050 516 7167

Säng med skrivbord. Säng 90x200cm ca 1m. hög med utdragbart skrivbord samt skåp under + madrass. 160€ (nypris 250€ utan madrass). Tel 050 543 7108

Philips babyvakt i mkt bra skick, 30€. Trappgrind L:82 H:71, 20€. Tel 050 543 7108

Lära-gå-stol Babyproffsens med lekpanel. 40€. Tel 0400 681 100. E-post: kerstinrenfors@hotmail.com

Emmaljunga Cerox -05. Alla tillbehör. 400€. Tel 0457 342 1071

Bilar

Vindrutor
billackering
bildelar
bilreparationer
beg. bilar

ÅLANDS BIL & DELAR
Grönbacka JOMALA.
Tel. 31 363, fax 31 976
info@bilodelar.com
bilodelar.com

•SÄLJES

Hot rod projekt. Ring för info. Tel 045 67 70 923

Volvo V40 T4, s+v-däck, farthållare, dragkrok, ac mm. 12.000€. Tel 0457 331 3114

Billig vinterbil. Röd lite krockad Camaro säljes som obehövlig. 500€. Tel 0457 342 0656. E-post: siggemeilin@hotmail.com

Mitsubishi Pajero Turbo diesel, -89, 4x4. 7-sitsig, perfekt dragbil o familjebil. 4.700€. Tel 0457 522 1710

Opel Astra 1.6, automat, 127tkm, servicebok medföljer. 9.000€. Tel 040 814 1668

Bromsskivor- o backar till Audi 100 2,0 E 90. Tel 040 823 6539

Hemmagjord vagga, vitlaserad, 80€. Babybjörn bärsele, 25€. Vagn Emmalj. med läderimitation, 50€. Rosa cykel 16”, 20€. Tel 0457 313 5536

Sittvagn för 20€? En aning sliten men fungerar bra. Tel 0457 342 7390

Klippan bilbarnstol 0-25kg. Kan användas bakåt o framåtsvängd. Remmar finns. 60€? Tel 0457 342 7390

Spjålsäng i ljust trä, 20€. Babysitter Babybjörn, 20€. Tel 040 826 9797

•KÖPES

Gåvagn, gästol, bilbarnstol, rese-säng, spjålsäng. Tel 040 589 4510

Spisskydd o tygblöjor ö köpa billigt. Tel 050 575 7030

IKEA Gulliver-stol! Har du Ikeas barnmatstol Gulliver, och vill sälja den, hör av er till mej! (trä). Tel 0457 382 3382. E-post: emilia_nyman82@yahoo.se

Vadderad hjälm till baby som lär sig stå/gå. Tel 41 772

Subaru Legacy Turbo -92, uttagen -93. 29000 mil. Fräsch bil i bra skick med mkt nybytt o servat. Nybes. u.a. Ring Sebbe för mer info. Prisdé 5.000€. Tel 040 574 6325

Bra, beg. dubbdäck till Saab 900 -87. Tel 0457 099 8970. E-post: kalle.wetterstrom@pp.inet.fi

Mercedes Benz, Geländewagen -91, ljusblå, nybytt motor, bra skick (utom batteri), GPS, GSM o CD-växlare. 5.000€. Tel +46 73 73 31 113. E-post: victoriasdotter@yahoo.se

Toyota Corolla 1,6 -97, 110tkm, s+v-däck, drag. 7.500€. Tel 040 517 3111

4st nästan nya vinterdäck till Volvo. Tel 0457 343 2838

Honda Accord 2.0 EX -92 automat, nya s+v-däck, ny vindruta, stereo + högtalare, mkt bekväm o stor bil. Ring för mera info. Tel 0400 227 056. E-post: billy_linde@hotmail.com

Hyundai Elantra -92. Välutrustad personbil, 4d, radio/CD, servo, AC, elhissar, m-värmare, katalysator, v+s-däck, halvbra takräck, nyservad, bl.a. ny kamrem o nya stötdämpare, små ”skavanker” men i bra skick. 1.400€. Tel 37 838, kv. el 0457 343 3101

Renault Kangoo. Snygg, dragkrok, lastnät, blockv., takräck, airbag, fjärrstyrd radio, v-däck, 1,4 bensin, -98. 5.900€. Tel 0400 722 675

Fina 13” vinterdäck med bra dubbar. Med bultmönster 114,3x4. 50€. Tel 0457 343 0029, Obs! Eft. kl.15

Fälgar 17” Stilauto SR500 Superlook. Bultmönster 4x114,3 passar tex Volvo S/V40, Honda Accord. I fint skick! 400€. Tel 040 531 9474

Vinterdäck på fälg 4st 155/80 R13, med hyfsade dubbar. Klarar två vintrar. 200€. Tel 040 762 4647

Nissan Navara King cab 2.5 TB -01. Grön m flaklock o v+s-däck på fälg. 89tkm. 23.000€. Tel 040 596 2606

18” fälgar med däck 114,3x5 däck 225/40. Tel 040 701 8200

VW Polo Classic -83. Inkl. s+v-däck. 300€. Tel 040 567 4821

Peugeot 405GRi -91, fina s+v-däck på alu-fälgar, dragkrok, cd-radio. 1.550€. Tel 32 029 el 040 503 2635

HÖSTMARKNAD

KOM IHÅG Byggis stora höstmarknad idag kl 8-19

Massor av fina erbjudanden!

Representanter finns på plats under dagen från ett 10-tal av våra leverantörer

ALLA VÄLKOMNA!

BYGGVARHUSET
BYGG • TRÄ • JÄRN • HEMINRENING
KÖK • BADRUM • FÄRGER • VÄRKTÖG
TFN *28 011. BUTIKEN 28 170. FÄRGER 28 215.
BYGGLAGRET 28 174 OPPET VÄRD. 8-17,
TORS. 8-19, (Ergögäret 8-17). LORD. 9-14
www.byggvarhuset.aland.fi

Citroen C3 Exclusive -03, 1.6, mörkblå, automatväxlad, 60tkm, klimatanl. Tel 0457 342 6993

Toyota Corolla 1,3 -84, 220tkm. Tel 35 786 el 0457 524 4523

Oldsmobile Lyxory 98 -66, metallblå, 4d, besiktad. Motor: V8 425:a. 5.000€. Tel 16 443 el 0400 623 303

Honda Accord 2.0 säljes hel el i delar. Går väldigt bra, bytt maskin. 400€. Tel 0457 052 9324. E-post: Chrille120@hotmail.com

Takrække ”Thule”, passar Volvo med rails. 50€. Tel 0400 529 651

Peugeot 306 Style 1.6 5d -96 hatchback. Pigg, bensinsnål, regelb. servad bil i bra skick. Nybes. S+v-däck på lm-fälgar. Motorv. o uttag för kupév. C-lås. 150tkm. Tjejägd. 4.500€. Tel 21 134 el 040 723 7220

Honda CR-V 2,0 i 05, automatv. S+v-däck på alu-fälgar. 13500km. 33.500€. Tel 040 823 6539

Peugeot 309GR -89, 190tkm. Ej besiktad, i behov av nya däck. Går i övrigt bra. Säljes pga bilbyte. 350€. Tel 0457 331 1518

Ford Explorer -99, 4x4, stadsjeep i mkt fräscht skick. 18.900€. Tel 15 278 el 0457 092 4278

Mazda 4d hatchback 626 GLX 2.0L -89. Eltaklucka, d-krok. Dimmijus. Cd-radiospelare. I mkt fint skick. 2.500€. Tel 040 528 1555

3st stålfälgar passande till bl.a. Volvo V-40. Tel 040 823 6539

Vinterdäck på fälg till Volvo 240, som nya! 185/70 R 14. Eko Tyre Plus. 150€. Tel 0457 358 7887

Ford Scorpio kombi Ghia -96 2,9aut. 119tkm, cruise, acc, nya s+v på alu, dator, nivå reg, krok, tonad mm. S-bok. Mkt fräsch! Tel 0400 745 209 el 31 899

Volvo S40 2,0T -98, 96tkm, fullt utrustad, läderklädsel, nybesiktad, bra skick, s+v-däck. 12.000€. Tel 040 503 2634

Mitsubishi Galant 2,0 V6 Aut. -95. Metallicblå. Mkt välutrustad. Besiktad u.a. 188tkm. Ring för info. 5.500€ el bud. Tel 0457 313 5754/Marcus

Nissan Sunny 1,6 -88. Nybes. 180tkm. Bra skick. 1.200€. Tel 040 586 0086 el 41 326

Chevrolet Blazer 4x4 Cheyenne, 350, automat, stereo. Sista skampriset, 3.000€. Tel 040 526 7941

Volvo 360 GL. Nybesiktad. S+v-däck. 1.400€. Tel 0457 548 3645

Honda Civic 1.5 LSI -92, 225tkm, nyservad, nya v-däck, cd-spelare. Väckvårdad o bensinsnål bil. 3.800€. Tel 0457 342 4428

Talbot Horizon 1.3. Besiktad o körklar. Perfekt vinterbil. 200€. Tel 0457 342 4428

Dodge Polara custom 4d 440 magnum. Tel 040 567 7764

BMW 325 cupe -92, 240tkm. I mkt fint skick. Fullständig servicebok. 8.900€? Tel 040 848 2108

Oldsmobile -78 4d, 350sb, automat, grönmetallic, besiktad till februari. Går bra men behöver lite fix. 1.000€. Tel 45 435

VW Golf 1,8 -88, svart, GT-utrustad, besiktad u.a. o bränslesnål. 500€. Tel 0400 665 598

Volvo V40 2,0 Turbo -99, 125tkm, 163hk, acc, färrdator, farthållare, fjärrstyr c-lås, servo, läder, etc. Nybes. Bilder finns. 11.900€. Tel 040 559 0491

Lastbågar till Volvo V-40 med rails. Tel 040 823 6539

Opel Kadetter 2st, m.82 o 83, ej reg., en kan bes. eft. lite jobb, en motor ok, dragkrok på bägge. Bra karosser. 400€. Tel 0457 342 0631

Citroen Xantia -96 aut. Drag. Nya v-däck. Servicebok. 189tkm. Fint skick. 4.000€. Tel 0457 342 7362

Skadad Mercedes 77-86 123 car, ej rost. Tel 15 697

Ford Sierra 1,6 Laser -85, metallic, 90tkm, nästan nya v+s-däck, bes. april, ny olja filter, centrallås. 1.000€. Tel 040 564 6934

Suzuki Baleno 4d sedan, v+s-däck, cd/mp3. Toppskick. End. 70tkm. Säljes pga studier. 5.400€. Tel 0457 078 0365

Mitsubichi Lancer 4d 1.5 GLXi Hatchback -89, s+v-däck, cd-växlare o stereo. Tel 0457 313 5669

Bil bortskänkes. Talbot. Bra motor men def. koppling, kompl. gaffeln av. Mot avhämtning. Tel 0457 342 8498

Vinterdäck 4st till Honda 155/80 R13, medkörda 2år. 200€. Tel 0457 313 4929 el 23 296. E-post: mona.gyllendahl@aland.net

Mitsubishi Lancer -88 säljes förmanligt. Har också reservdelsbil i samma färg, komplett. Pris för båda, billigare vid snabb affär, 990€. Tel 040 738 8320

Vinterdäck 235x15 6-bultars fälgar. Nyskick. Tel 38 855

Nissan Sunny -88. Sedan med dragkrok, c-lås, cd-spelare, sätesvärmare, motorv. med cupeuttag, extraljus, s+v-däck mm. 1.500€. Tel 050 563 2616

Chevrolet pickup Sportside -89, i bra bruksskick, 177tkm, 4,3l V6, 4wd, d-krok, nya BF Goodrich m+s-däck. 7.000€. Tel 31 997 el 040 580 1888

Däck. 2st nya 225/50-16, aldrig anv. Nypris 200€/st, nu 130€ för båda. B.v.s.a. Säljes pga felköp. Tel 0457 569 2258

Volvo V70 -98, välutrustad, välvårdad, 190tkm. 14.200€. Tel 0457 313 5391

BMW 328 -96, välutrustad, välvårdad, 170tkm. 12.200€. Tel 0457 313 5391

Honda Accord aerodec -87, bra skick. Bra ljud. Tel 0457 526 7138

Skåpbil Nissan Vanette Cargo 2,3d, 135tkm. Skivad o inredd. Tel 0400 745 228. E-post: leif.hagglund@aland.net

Mercedes-Benz E320 -96 Avantgarde, 160tkm, välhållen. 13.000€. Tel 0400 988 357

Ford Fiesta -91. Ford söker nytt hem. Går billigt o bra. S+v-däck. Allt i skick. 800€. Tel 35 677

Opel Ascona 1.6 -88, 212tkm. Svartmetallic, 5d. Bra v-däck. Bes. sept.-06. 650€. Tel 0457 342 4580

Nya ögonlock till Volvo s/v 40. Silvermetalliclackerade. Nypris 498kr (Realcar). 35€. Tel 040 700 2798, eft. kl.15

Nissan pickup -88, s+v-däck, dragkrok. Kan ses på TB’s parke-ring. 1.500€. Tel 0457 530 0600

Mitsubishi Lancer -89, besiktad juni o skattad. Elhissar, eltaklucka, centrallås, s+v-däck o cd-spelare. 1.700€. Tel 040 736 1922

Dubbade vinterdäck Nokia Hakkapeliitta 2 185/65-15 i mkt gott skick! 190€. Tel 040 566 7052

Vinterdäck. I princip nya v-däck på stålfälg 155x13. 100€. Tel 12 073

Off-road aluminiumfälgar 6-bultars 8x15”. Tel 38 855

Ny lasthållare för takreling, universalmodell. 40€. Tel 0457 526 7326

•KÖPES

Nissan Bluebird topp i skick köpes. Inga fantasipriser! Tel 040 819 7988

Till Toyota Corolla -87, fungerande motor el förgasare, huv o vänster sidoplat o höger dörr. Inga buklor. Pris beroende på skick. Tel 0457 343 1731. E-post: denhurtige_macke@hotmail.com

Vinterdäck 4st, gärna på fälg passande Escort el Orion köpes. Tel 0400 529 731

•KÖPES

Opel C Kadett fr.-75 ö köpa, till bra pris. Inget ”ruckel”. Tel 0400 906 300

Bagge. Billigt projekt. Oavsett skick. Även delar. Tel 045 67 70 923

Växellåda till BMW sexa (M20). Tel 040 596 9497

Båtar

•SÄLJES

Celebrity dc. Amerikansk 21fots dc 260hk v8 -88, lite fix behövs kapell o mätare. Finns gps stereo. Nästan allt nytt i drev. 12.000€. Tel 0400 596 532

Båttrailer, ny, obromsad, Starset LJ 750, L:5,7m. B:2,07m. Totalvikt 750kg, lastförm. 570kg, blad-fjädring, stötdämpare, stödhjul, vagga. Trailern finns i Gustavs, Osnäs. Obs! Priset utan moms. 950€. Tel 0400 520 444. E-post: save-finnoy@pp.inet.fi

Ny,akterruffad snipa ca 10m, B:2,9, universalmotor 58hk, läns-pump, hydraulstyrning mm. 18.000€. Tel +46 8 767 81 48. E-post: carola-hell@hotmail.com

Raisport 510, 150hk Mercury. 4.500€. 4.500€. Tel 0457 313 5408

Plastad träsnipa med 2-cyl. Wikströmare + extra delar. 800€. Säljs även separat. Tel 0457 595 7857

Stjärnbåt. Segelbåt i mahogny. Tel 0400 537 153

Volvo Penta md 2002 18hp diesel. Körd ca 300 h. Pedant servad. Sötvattenkyld. Tel 0457 524 4444

Cyklar Mopeder & MC

•SÄLJES

Helkama, 6-vxl, välhållen i övrigt men bromsarna behöver fixas. Gul till färgen, varit vår sedan -87. 50€. Tel 0457 361 3122

Yamaha yz 80 i mkt fint skick. 1991. Ring för mer info. 850€. Tel 0457 343 1731. E-post: den-hurtige_macke@hotmail.com

Monkey original förgasare med insug. 15€. Tel 0457 361 3061

Crossmoppe Peugeot xps i bra skick. 1.700€. Tel 0457 595 7853

Kawasaki KLE 500 -98. Lättkörd o rolig offroad. Nybes. Extra utr. Fint skick, lite medkörd. 5.500€. Tel 0457 570 0501

Moped Suzuki PV -94. Går bra! 550€, kan disk. Tel 040 760 7909

Rieju RR -04, körd 3200km. Mkt bra skick. Tel 0457 342 2663

Cykel. 21” 21-växlad pojkeykel. Kom med bud. Måste bort fort! Tel 0457 342 1692

Mountainbike. Röd, 21-vxl, 24” hjul. Bra skick. 100€. Tel 0457 342 0631

Honda CBR900 RR -97. Klar-lackade kåpor. Micron slip-on, tonat kåpglas. Bra däck mm. Tel 0457 507 2330

Suzuki Intruder 800 -99, 24.700 km, välutrustad, säljes som obehövlig. Tel 040 842 3730

Vinter/allväderdäck 205R16, till pickup, med el utan 6-håls fälgar. Tel 0457 080 5294. E-post: leif.perjus@aland.net

Bakhjulsdriven bil köpes billigt, fungerande, helst besiktad, inget måste. Tel 0457 569 2258

Beg. dragkrok t Mazda 323 far-mare -90. Tel 0400 744 358. E-post: ninab@aland.net

Silver Hawk DC 520 med Mercury 100hk, -95. Öppen alum. båt med plastinredn. Dubbla pul-peter, hydraulstyrning, stålpropeller. 10.900€. Tel 16 661 el 040 717 8439

RIB-gummibåt. Glasfiberskrov, 3m. 8hk motor i fint skick 22kn., lyftöglor för dävert. 1.400€. Tel 0457 342 5895

Vinterjobb, 4,5m. plastbåt, 300€. Defekt Tohatsu 12HP, 50€. Tel 0457 342 7119

Bella 685 -88, Volvo Penta diesel 130h, 5 kojplatser, pentry, vär-mare m fläkt, radio/cd, ekolod, trimplan, badplattform. 21.000€. Tel 040 501 8055

Ruffad gavelbåt, 2-3 kojplatser, 50hk diesel. Ring för info! 3.200€. Tel 040 872 8451

Fritidsbåt Uttern 6000 med 90hk motor. Tel 040 595 8194

Reservdelssnurra Yamaha 30hk, -87. 200€. Tel 040 503 7439

•KÖPES

Buster S med el utan motor. Tel 040 872 8451

Båttrailer. Trailer för ca 5m. båt ö köpa. Tel 0400 699 725

ATB Tunturi cykel med 21-vxl. Behöver lite omvårdnad. 30€. Tel 040 833 9032

Yamaha Dt, nya v-däck o fälgar, ram mm. 1.200€. Tel 040 555 3907

Custom MC Kawasaki VN 800 Classic -99, 33tkm. Imkt fint skick. Utrustning: ruta, sissybar, motor-båge o fotplattor, fotpinnar med-följer. 6.500€. Tel 0400 562 604

Mc 640m³ ktm i toppskick, säljes till höstpris. Tel 040 734 2381

Juniorcross Yamaha TT-R 90, i bra skick. Perfekt nybörjarcross. 1.200€. Tel 040 553 7511

Kinroad Prince (Fude chopper 50cc) moped. Körd ~1600km. Bruktagen 20.6.05. Tuff hoj. Finns i Åbo. 500€. Tel 040 589 5319. E-post: ralf.invent@aland.net

Flott flickcykel DBS. Vinrödme-tallic 24”. 95€. Tel 0400 781 181

•KÖPES

Beg. ”tancykel”, utan el max 5-växlar. End. traditionell tancykelmodell med låg ram o högt styre önskas. Tel 040 596 2836

Söker en vintermoped. Behöver inte vara någon skönhet. Något man kan slira med i vinter. Önskas billigt. Tel 0457 342 8584

Monkey Honda i bra skick ö köpa. Tel 0457 595 7853

Tunturi 70-tal typ Super sport. Trial. Delar el ren.obj. köpes. Ing-et för litet. 2€. Tel 044 93 07 818

Djur & Tillbehör

Landsköldpadda. Hugo ca 1år är en snäll grekisk landsköldpad-da, han säljes med terrarium, uv-ljus, mat + matskålar, växter mm. Tel 040 843 6153

2st Leopardgecko-ödlor (ho-na + hane) inkl. fullt utrustat 200 l. terrarium + bänk. Säljes pga tidsbrist. Prisförslag: 150€. Tel 15 814, kv. el 0457 095 9823

Två söta kattungar, 11 veckor gamla, rumsrena, barnvana o till-givna. En svartvit, en gråsvarttran-dig. Tel 17 171, kv.

Grekisk landsköldpadda, ca 2,5år. Säljes pga för lite tid att umgås med den. 200€ el högst-bjud. Tel 0457 342 5022

3st jättesöta kaninungar. Vit, svarta. Mkt tama. Bur, sele, kop-pel o vattenflaska medföljer. Tel 0457 342 5250

Guldhamster 8mån. + bur för 50€. Tel 040 594 5344

Ung getbock säljes, till sällskap åt människor o djur. M3-status. Tel 43 998

Katt. Kastrerad randig han-katt på 2år söker nytt hem pga flytt. Tel 0457 342 7018 el 0457 331 1553

Elektronik

•SÄLJES

TV 32” Widescreen Philips 100Hz, Realflat bildrör. (Obs! Tjock-TV). Matchande tv-bänk med glasski-vor. 450€. Tel 040 545 4783. E-post: a.pettersson@optinova.fi

Bra speldator 3200mhz AMD athlon 64,1 gb ram, 160 GB hårddisk, Gefors 5200 125 ram, 15” CRT skärm. 700€. Tel 0457 342 1640

Beg. TV + video. Tel 36 317

Snabb dator. Athlon XP 2500+ Barton, 512 DDR, GeCube Ra-deon 9550GU/128 MB, HD 80 GB 7200rpm, DVD/CD-RW Teac, USB, internet. 400€. Tel 0457 342 9381

Sony 32” TV. Sony KV-32LS60E TV. Lite använd. 500€. Tel 040 580 1868

DDR minne. Kingston Hyper X DDR minne pc3200 400mhz kit 2x512meg. 80€. Tel 0400 551 121

Avancerad Sony TV 32” i gott skick, med många möj-ligheter. 300€. Tel 19 938 el 0457 595 8318

Bilbas Caliber 12” 700W (400wrms) svart/röd subwoo-fer till bil med 40L svartklädd låda (inbyggt basfilter) fr. Pro-sound. Nypris 200€, nu 120€. Tel 040 817 2580, (15-21)

Vems är numret?

SMS:a 16505

- Skriv in telefonnumret inklusive riktnummer t.ex. 04571234567 (man kan även använda det internationella prefixet +3584571234567)

- Skriv numret utan mellanslag

- Skicka det som ett text-meddelande till 16505

- Du får tillbaka uppgifterna som ett textmeddelande

0,59 €/sökning

Kundtjänst 0800-93553

www.gsm.aland.fi

PV motor ö köpa sna-rast. Fungerande! Oskuren! Tel 0457 342 1692

Hamster o bur. Bur med tillbe-hör + jättesnäll 8mån. hamster-hona vid namn Molly. Säljes pga tidsbrist. 45€. Tel 040 594 5344. E-post: josefinflojt@hotmail.com

Tuff medryttare önskas till en be-stämd liten dam, 6år. Att bara ri-da i skogen el kanske börja träna henne lite? Tel 0457 342 1664

12 veckor gammal hamsterho-na bortskänkes. Frisk o charmig. Tel 0457 343 2114 el 14 148

Hamster + bur. Guldham-ster 8mån. + bur. 50€. Tel 040 594 5344

Hästtacken. 2st regntäcken o 1st vintertäcke, stl.145. Svetttäcke/ nät stl.155. E-posta el ring för mer info. Tel 040 560 8961, eft. kl.16. E-post: salu_annons@yahoo.se

Akvarium ca 30l. + pump o lam-pa säljes. Perfekt för nybörjare. 30€. Tel 040 545 6248

Hamsterbur. Tvåvånings-bur med lite tillbehör. 40€. Tel 040 594 5344

Fågelbur, nästan helt oanvänd. 45€. Tel 040 594 5344

Medelstor fågelbur, nästan helt oanvänd. 40€. Tel 040 594 5344

Fastigheter

Bärbar PC Acer, Pentium M, 512mb, 60Gb, Ati X700, Win XP home, garanti tom aug.-08, batt. håller ca 2-3h. 350€. Tel 040 777 3825

Samsung SGH-X300. 5mån. gam-mal gsm-telefon inkl. kartong o alla originaltillbehör. Nu 60€. Nypris ca 130€. Tel 040 503 2635

Silverfärgad Game boy ad-vanced sp med laddare. Ny-pris 138€, nu 70€ + 2 spel på köpet, lite använd, 1år. 70€. Tel 0457 343 1775

Nokia n-gage, nypris var 200€? Nu 55€? Med laddare o ett usb-kabel o minneskort, som ny. Tel 0457 343 2082

Snabb dator. P4 3GHz 64bit!, 1024DDR2, Abit Fatal1ty, GeF6600GT 128DDR3! Sata250GB, DVD Branner, 5.1, tpPSU, USB, dual net. 750€. Tel 0457 342 7249

LaserPrinter Brother HL-1040. 30€. Tel 050 561 6225

Dator Amd 2800 mhz 64-bit. Mkt snabb, modern o bra PC för ut-bildning, spel mm. End. 380€. Tel 16 926

JVC videokamera. VHS-C. Nytt högkapacitets-batteri för 3-4 tim. drift. Användarmanual. Nytt öoppnat band. Fungerar helt ok utom att den ej bandar ljud. Fixa själv? 30€. Tel 17 018

Kamera Canon EOS 5 med 28-80mm. objektiv, behöver ett bat-teri. 50€. Tel 040 531 0489

Skrivare HP Deksjet 400, svart-vit. Tel 040 833 9032

Kenwood. Grå hemstereo, plats för 3 cd-skivor, 2 kasset-ter samt radio, nyskick. Ge bud. Tel 040 833 9032

Nokia N90. Köpt dec.-05. Ny-uppdaterad. Alla kablar finns. ”tjej-körd”. 512 mb minnes-kort. Superbra GSM. 450€. Tel 040 589 5319. E-post: ralf.invent@aland.net

Beg. bärbar Ferrari 3000 dator, röd, i mkt bra skick. AMD XP-M 2500+, 512 MB RAM, 60 GB hårddisk, DVD+/- brännare, + mkt mera. Inkl. vissa program. 1.000€ (nypris över 1.600€). Tel 040 501 9702

Musiktelefon Ericsson W810i. Nypris 399€, inköpt en må-nad sen. Nu 280€, komplett. Tel 43 881

Svart 21” TV säljes pga flytt. 80€. Tel 040 736 1922. E-post: the@vvseriksson.aland.fi

•UTHYRES

3:a, mkt bra skick, nyr. kök, mitt i stan. Mkt bra skick! Obs! End. seriösa. 300€/mån! Tel 15 767 el 0400 669 708. E-post: orranw@hotmail.com

Lgh i Sthlm uthyres VT-07. 46m², möblerad, balkong. Nära Söder-törns hsk. Lugnt läge. 3.500€. Tel +46 8 80 19 71. E-post: jens_thulin@yahoo.se

2:a i Tallinn. En lyxlägenhet i centrala Tallinn, mittemot Stock-man o Hilton hotel. Uthyres per natt el längre period. 130€. Tel 00372 55 98 89 02. E-post: liorino@hotmail.com

2 rok, altan mot väster, vån.1. Lugnt o bra läge, Bastuvägen 12, Johannebo. L. 1.11.06. Tel 42 429

2 rok. Fräsch lägenhet centralt. 60m². Biltak. Tvättmaskin. Vis-ning på söndag. Ring för info o tidsbokning. Tel 040 512 7942

2 rok i Västernäs, Doppingvä-gen, uthyres möblerad 6mån. fr. 1.11.06. Tel +46 70 52 99 254. E-post: carl.qwarfordt@telia.com

1 rok i centrum av M:hamn. Tel 16 346 el 040 567 3264

Etta med kokvrå i centrum av M:hamn. Tel 16 346 el 040 567 3264

2 rok i centrum av M:hamn. Tel 16 346 el 040 567 3264

•ÖNSKAS HYRA

Stockholm. Äländsk kille med fast jobb i Sthlm behöver även ett boende i Sthm! Snälla hör av er! Tel +46 73 95 10 948

Boende i Stockholm. Skötsam ickerökande vuxenstuderande ö hyra etta/tvåa med kök el mot-sv från dec el jan till maj, helst möbl. Tel +46 73 74 26 527/ Anci Högnabba. E-post: ancihognabba@hotmail.com

2:a el 3:a ö hyra av skötsam, rök-o alkoholfri kvinna med kanin o hund. Tel 0400 267 648. E-post: kulta84@luukku.com

Stor 1:a el liten 2:a i M:hamn. Tel 040 747 3540/Mari

Nya Åland 23

Telefonabonnemang i M:hamn. 25€. Tel 040 546 0556

Ipod 6gb, bra skick med tillbehör! 150€, b.v.s.a. Tel 0457 569 2258

MP3-spelare (liknar ipod nano) 1 GB, spelar, mp3, radio, video. Som ny! 85€. Tel 040 501 9702

•KÖPES

Bärbar dator i gott skick. Allt be-aktas. Tel 040 545 6248

Digitalbox för Smedsböle ö köpa. Tel 040 819 7988

SonyEricsson S700i ö köpa. Tel 040 811 0253. E-post: esfoo-wear_@hotmail.com

Nintendo o PS2 ö köpa. Tel 0457 343 0064

Liten färg-TV ö köpa. Tel 0457 343 0064

TV, fungerande, minst 24” med scartuttag. Max 50€. Tel 040 512 7942

Plasma-TV 32”. Plasma el lcd tv ö köpa. Tel 040 736 1922

Rum i Stockholm. Två tjejer ska på praktik fr. Hotell- o res-taurangskolan till Stockholm v.46-49, behöver hyra rum att bo i. Tel 040 820 3131/Maria el 0457 524 4376/Emmeli

3 rok ö hyra. Radhus el markplan i norra M:hamn. Tel 040 548 3990/ Marie

Lägenhet sökes! Letar för fullt eft. en 2:a el 3:a, M:hamn-Jomala men allt är intresse. Fast inkomst, rök- o djurfri. Tel 0457 361 3350

2:a i M:hamn med omnejd ö hy-ra fr.o.m. jan.-07 för en län-gre tid av ett skötsamt par med fast inkomst. Inga husdjur. Tel 040849 8228/Jenny

Etta/liten tvåa. Skötsam, rök-fri 26-årig tjej ö hyra etta el liten tvåa i M:hamn. Fast inkomst o sä-ker hyra. Tel 050 356 4285

Lgh i M:hamn. Rökfritt par med fast inkomst ö hyra stor 2:a alt 3:a i M:hamn. Tel 040 559 5276/Ma-thias el 040 585 9753/Tiina

Hus el lägenhet. Vi är en barn-familj med tre barn som skul-le vilja ha tre till fyra rum o kök. Vi har fasta inkomster båda två. Tel 21 569 el 0457 343 2812

Lägenhet. 1:a till 2:a i M:hamn ö hyra av skötsam kvinna med ord-nad ekonomi. Djur- o barnfri! Tel 040 748 9627

Bostad i Stockholm. Skötsam, rökfri, studerande flicka söker bostad i Sthlm januari-maj (ev. juni) -07. Tel 040 564 7397/Har-riet. E-post: hareriks@abo.fi

Lägenhet 1 år. Ordningsam, 36, rökfri, ö hyra en lgh i M:hamn med omnejd, under 1år. Gärna möblerad. Tel 0400 159 131. E-post: klas.nilsson@paf.fi

Garage, minst 100m², med vär-me, inte allt för långt fr. M:hamn. Tel 040 546 5888 el 040 767 9222

1:a i M:hamn sökes av en glad 18-årig studerande tjej. Är både rök- o djurfri. Väldigt skötsam! Tel 040 570 5781

1:a el 2:a mellan M:hamn o Ham-marland. Allt av intresse! Har fast inkomst! Tel 041 70 63 579. E-post: cosworth_freak@hotmail.com

•ÖNSKAS HYRA

Rum för mormor som behöver övernatta i stan. Tel 040 527 2842

Vintergarage för Black Sea. 8m. segelbåt på trailer söker vinterförvaring, tillgång till meckande önskas. Allt av intresse. Tel +46 73 56 02 929, 040 777 9061 el 54 096. E-post: jonathanbarck@gmail.com

Bostad på Klinten, minst 60m², ö hyra av par med katter. Tel 0400 783 164/Anna

Hus & Hem

•SÄLJES

Ute-toa med förråd 8m². 350€. Tel 0457 342 7119

Fönster. 2st 80x120 isolerglasfönser 200€/st. 3st 50x80 isolerglasfönster,fönsterlucksmodell 150€/st. Passar i hop 80+50. Samtliga helt nya, vita öppningsbara, trä med ytterprofil i aluminium. Inga spröjsar. Paketpris 700€ för samtliga. Tel 0457 575 9180

Spisfläkt UPO, helt ny. Vägghängande i rostfritt med glaskanter. Modern design, ej inbyggnadsmodell. Kapacitet: 700m³/timme. Nypris ca 400€, nu 200€. Tel 0457 575 9180

Telefonandel i M:hamn. 50€. Tel 0400 822 969

Beg. oljebrännare samt cirkpump. Tel 0457 313 5970

Beg. frys 1880x590. Tel 0457 313 5970

Röd 3-pers. tygsoffa med lite mönster i säljes billigt. Tel 0457 361 3150

Kyl/frys Whirlpool H:160cm. 100€. Tel 0457 361 3296

Vit dubbelsäng 160x200cm, 2 toastolar, vedeldad bastuspis o frysbox 300L. Tel 040 563 5147

Dubbelsäng i mässing/vitt. 150€ (även madrasser finns). Tel 0457 034 21570

Asko-soffa i nyskick. Asko-soffa för 2 pers. (som ny), säljes pga flytt. Klarblått tyg med lite mönster. 95€. Tel 040 571 7304. E-post: anna@consilia.fi

Tempur bäddmadrass, B:120cm. Tel 0457 548 3392

Stereoskåp, svart med hjul, 3 hylor på höjden o glasdörr. 30€. Tel 21 827

Hög- o lågsäng inkl. madrasser, 50€. 2st svarta stereobänkar (IKEA), 10€/st. 2-pers. svart laddersoffa, 50€. Tel 0457 342 4555

2st 80x200 Hästen Naturally nya i kartong utan bäddmadrass säljes för halva nypriset pga felbeställning. Tel 0457 313 5869

Fönster bortskänkes. Fönster, tvåglas, kan hämtas i Finström, Björkö, Bergövägen: 2st 115x119, 2st 115x63, 1st 57x97, 3st 113x173. Tel +46 734 36 61 09

Bastudörr med karm. Ytterdörr med lås. Ny karm, ytterst lite använd. 60€. Tel 045 67 70 923

Malm byrå IKEA, omonterad, 4 lådor, 80x48 h. 100cm. Vit. 99€. Tel 0457 342 4692

Skåp 2x0,8x0,4 med glasdörrar, i princip helt ny, ej IKEA. 150€. Tel 0457 343 1505. E-post: mrontynen@spray.se

1:a el 2:a i M:hamn. Skötsam tjej söker 1:a el 2:a i M:hamn. Flyttar fr. Sverige. Tel +46 73 36 65 469

1:a i M:hamn sökes av skötsam studerande tjej. Rök- o djurfri. Lägenheten får gärna ligga centralt i M:hamn. Tel 0457 342 1415

Bostad i M:hamn med omnejd ö hyra av rökfritt par. Maxhyra 450€. Tel 040 833 9032

Mindre stuga (tex vinterbonad sommarstuga), lägenhet (gärna i mindre radhus) till våren -07. Tel 14 868

Hus & Hem

Sängar 2st 80x190 Asko, kan anv. som hög- o lågsäng, 100€. 1st 160x200 resår. Bra skick, 300€. Tel 040 852 7884

Runt bord. Vitt bord som blir ovalt när man faller ut inläggs-skivan. 20€. Tel 0400 681 100. E-post: kerstinrenfors@hotmail.com

Vit Contura braskamin H:1,90. 100€. Tel 19 660 el 0400 825 432

Möbler. Vit sekretär, gammalt brunt runt bord H:79 D:89, vitt nattduksbord. 50+25+15€. Tel 0457 342 0631

Resårmadrass i nyskick B:120cm. Hög kvalitet. 80€. Tel 0457 342 5441 el 21 795

Lampor. 2st nya oanvända kökstaklampor/IKEA/vita. 8€/st. Tel 0457 342 5441 el 21 795

Kyl-frys, 50€. Frysbox, 100€. 3-pers ladersoffa, svart, 30€. Tel 0457 342 4555

Furumöbler. Stort, ovalt matbord 170x110+45.4ststolar + 2stkarmstolar. Kökssoffa 180cm. Snyggt skänkvitrinskåp140x45/30x195. 1.000€. Tel 0457 524 4346

Vitvaror. Spis + fläkt, keramikhäll, varmluftsgn, 590€. Mikro, grill mm. =190€. Diskmaskin, 190€. Kyl/sval, 190€. Paketpris 1.000€. Tel 0457 524 4346

Vitvaror. Kylskåp Bosch, 50€. Fläkt Electrolux, 120€ (obet. använd). Tel 0457 342 5243

Strömberg spis, 4 plattor, ugn, 220V. Gratis. Tel 0457 313 5219. E-post: g.hagnas@aland.net

Bokhylla, mörkbetsad, med två vitrinskåp, belysning. 100€. Tel 0457 524 3821

Telefonandel i M:hamn. 50€. Tel 0457 313 5724

Kyl/frys, bänkskiva. Fung. kyl/frys H:1,95, ca 10år anv. 20€. Massiva bänkskivor i ek L:1350 o 1600 D:600mm. 200€/bud. Tel 0400 525 444

Antikt skåp. Gediget, gammalt skåp, B:153 H:147cm. Bör ses. Tel 040 515 3213

Bordslampa helt i porslin med rosmönster, mkt fin. 35€. Tel 0457 343 1505. E-post: mrontynen@spray.se

Mimmi telefon i mkt gott skick, lur i klyka helt fungerande. 30€. Tel 0457 343 1505. E-post: mrontynen@spray.se

Balkongdörr Fenestra, 210x80cm. 100cm hög glasruta i frostat glas, vänsterhängd. Helt ny o felfri. 500€. Tel 0400 784 915

Väfstol. Aldre modell, 120cm vävbredd. Många tillbehör. 100€. Tel 14 786. E-post: victoriasdotter@yahoo.se

Taylor. En ”bartavla” med spegel o ölreklam 25€ samt en Lasse Åberg 45€. Pga flytt. Tel 040 833 9032

”Julpaket”. Diverse slingor o julpynt. 10€. Tel 040 833 9032

Pikanti bokhylla, vitrinskåp, cd-ställ, plats för TV o stereo. Snygg i bok. Tel 040 833 9032

Bärbar telefon. Hemtelefon. Simens gigaste a430. 20€. Tel 040 833 9032

Bortskänkes: Sänggavel i furu till 120cm säng. Tel 040 736 1922

90-tals bokhylla säljes billigt pga flytt. Ljus 3-delad. Ena delen har 2 vitrindörrar. Helt ok skick. 50€. Tel 040 736 1922

Bra sängar! 2 resårmadrasser med botten 90x200 på ben o bäddmadrasser säljes pga flytt. 100€/st. Tel 040 736 1922

2st vita hyllor 180x75x30. 20€. Tel 12 073

Billiga möbler. Litet skåp o bänk i ekfolie. Skåp 136x73x30, bänk 121x49x42. 10€/st. Tel 040 342 4692

”Sjömanskista” säljes pga flytt. Ge bud. Bra skick! Tel 040 833 9032

Ny, oljefylld el-radiator, modell Gnosjö 600W 400V 300x1140. Tel 0457 526 7326

Musik & Instrument

•SÄLJES

CD skivor 30st. Mr music mm. 1€/st. Tel 0457 343 1505. E-post: mrontynen@spray.se

Samlarobjekt

•SÄLJES

Pokémonkort i pärm! Hel pärm med mer än 400 Pokémonkort. Många Energy- o Trainerkort också. Flera sällsynta kort. Nästan nyskick! 40€. Tel 040 571 7304

Sport & Fritid

•SÄLJES

Laserkikare Zenit (mörkerkikare vid rådjursjakt?). 270€. Tel 0400 661 902

Snowboard grejer. Beige-vit Helly Hansen jacka + byxa, 25€. Grå-vit jacka, 10€. Bräda Extreme 148cm med skor o bindningar, 150€. Tel 040 833 9032

Övrigt

Tidningar, gamla o nyare, bl.a. Allas, Amelia, Iform. En pafflåda full bortskänkes mot avhämtning i Godby. Tel 050 330 6449

Bortskänkes: Badkar, lavoar o WC-stol bortskänkes pga renovering. Tel 0400 745 027 el 040 735 3098

Bortskänkes: 2st gröna plastbord + 6st gröna plaststolar bortskänkes mot avhämtning. Tel 0457 548 3793

Fin orgel bortskänkes mot avhämtning. Tel 0400 529 651

Fynd! Philips widescreen tv 28”, 100€. Candy tvättmaskin, toppmatad, 70€. Tel 31 415 el 040 550 2423

Oval spegel med stadig fururam/IKEA/snygg. Passar som hall-spegel el övrigt. Ca 1m. på höjden o 60cm som bredast. 40€. Tel 0457 342 5441 el 21 795

Upo micro, 1år gammal. 20€. Tel 040 564 5144

Klaffbyrå, litet matbord, litet soffbord, byrå 2 dörrar, väggskap 60cm, 2 fina trampsymaskiner fr. Tjeckien (Lada), 60cm spis. Allt billigt. Tel 0457 342 7119

Väggställning för TV, max 25kg, ny. 10€. Tel 0457 526 7326

Vit sängram till 160cm säng säljes pga flytt. 50€. Tel 040 736 1922

•KÖPES

Kyl o frys. Kyl, frys o spis köpes. Tel 040 965 1539

Tvåsitsig ladersoffa (oxblods-färg) ö köpa. Tel 0457 343 0257

Tygsoffa 2+3 sits el smidig hörnsoffa i nyare modell köpes. Tel 0457 382 3007. E-post: sissel_f@hotmail.com

Köksbord + stolar i gott skick köpes. Tel 0457 382 3007. E-post: sissel_f@hotmail.com

Barstolar med hög rygg, gärna i ek el bok. Tel 040 833 9032

Mixer Behringer UB 2442 FX. 10 XLR-ing. Digitala effekter. 200€. Tel 0457 374 9948

Digital portastudio Fostex FD-4. 180€. Tel 0457 374 9948

Åländska

Åländska frimärken fr. början - 2005. Till högstbjudande. Tel 0457 526 7326

Samlarbilar nr.1,4,5,6,8. Till högstbjudande. Tel 0457 526 7326

Junior hockeybyxor. Stl.140 cl, 30€. Stl.150 cl, 30€. Tel 040 553 7511

Pojkskridskor. Calgary stl.34, 20€. CCM stl.35, 20€. Tel 040 553 7511

•KÖPES

Motionscykel ö köpa. Tel 0457 343 0064

Övrigt

Behöver du ved? Uthus utan tak bortskänkes. Finns i Haraldsby. Tel 0457 385 8639

Säng bortskänkes, träfärgad, 190x75. Tel 040 516 3537, kv. el 040 522 1821, kv.

•SÄLJES

Björkved, torr, kapad, kluven. Ca 35cm lång. Tel 0457 522 1634

Snöslunga Honda. Tel 0400 537 153

Potatismaskin, traktorburen, + 2st reservmattor o 7m. nya reservkedar, lämplig för mindre jordbruk, även som lökupptagare. Potatissättare. Sorteringsmaskin. Tel 0457 374 9743

Lusseböcker. Lång fys. 1-8, lång matte (de flesta böcker), Katalys 1-3, Kristenhetens historia. Säljes till halva inköpspr. Tel 040 561 7840

Massey Ferguson 3060E Turbo -90 4x4, medkörd 4300h. Tel 43 564 el 040 584 3564

Lusseböcker. Kort matte, historia, geografi, kort kemi, medellång finska (Kieli Käyttöön, gröna boken, helt oanvänd). Tel 040 700 2539

Canada goose jacka, beige, stl.S. Säljes pga fel storlek. Anv. en säsong, s.g.s. ny. 300€. Tel 040 510 8412

Kabe Smaragd -83. Höstfynd! Husvagn i toppskick, djur- o rökfri. Vinterförvarad under tak. Ring för mer info. Tel 0400 539 778

P.Palmroth damstövel, svart, halvhög med knektar, stl.37, helt nya. 50€. Tel 0457 343 1505. E-post: mrontynen@spray.se

VHS filmer. Svenska, utländska, komedi, skräck, action, drama. 40-50st. 3€/st el ge bud för hela paketet. Tel 040 833 9032

Armyboots, högskaftade o stålhatta, stl.40. För bredfotade. Lätt slitna. 60€. Tel 040 836 9363

Päls. Persian päls i mkt fint skick. 80€. Tel 0457 343 1505. E-post: mrontynen@spray.se

Sockerbetsupptagare Juko 100 -99, körd ca 100 ha. Tel 040 834 0570

Förlorat & Tillvarataget

•FÖRLORAT

Barnfamiljer som besökte Mariebad 12.10.06. Vi fick tyvärr fel Adidas baddräkt med oss hem. Vår flicka har stl.134. Baddräkten är en Adidas 01/02 röd med orange ränder i sidan. Den vi fick hem hade stl.116, annars likadan. Ring så kan vi byta! Tel 0400 785 443/Gun

Var är Bosse? Stor, svart/vit katt med extra tår försv. i en månad fr. Örtvägen. Skygg pga innekatt. Tel 0457 331 3066. E-post: anne.sundstrom@hotmail.com

Pokerkryssning PAF. Poker.se Million 18-19.11.06 på Silja Festival biljett. 300€, värde 500€. Mer info om kryssningen på www.pokercruise.eu Tel 0457 331 5353

Bandsåg Scheppach Basato 3 vario. 230V, effekt 0.8kW, bord 548x600mm, såglängd 2360mm. Lätt begagnad. Ring för mera info. Tel 0457 345 6625

Träsvarv BTS 900 Proofy, motor 550W, 500-2000 varv/m, 150cm lång. Lätt begagnad o nästan oanvänd. Tel 0457 345 6625

Snöplog, vikbar, B:1.80, hydraulisk. Tel 0400 537 153

Blästersand i 40kg:s säckar. Tel 0400 537 153

Balpress för papper. Tel 0400 537 153

Torr blandved säljes. Tel 040 521 7264

Förrådshus 8m² med snedtak. 350€. Tel 0457 342 7119

Finlands flagga. Stl.140x240cm. 30€. Tel 17 018

Vägrumma 6m. I bra skick. 120€. Tel 040 566 7052

•KÖPES

Traktorgrävare ev. grävmaskin i bra skick. Max 3.000€. Tel 044 93 07 818

Stenkrok ö köpa. Tel 0457 524 4347

Uthus/container, billigt. Tel 045 67 70 923. E-post: cubic_inch@hotmail.com

Beg. traktor ö köpa. Tel 0457 343 0512

Gant paraply, marinblått med vita stjärnor. Var vänlig ring! Tel 0400 832 307

Nyckel till lgh tappad runt 16/10. Har en Nokia-bricka i nyckelringen. Har någon sett den? Mkt viktigt! Tel 040 735 2418

•TILLVARATAGET

Upphittat på ACS. Turkosrandig babyoverall hittad på parkeeringen 22/10. Kamerafodral mm. Ring ACS. Tel 5355

Svart ryggsäck kvarglömd på Casino PAF. Återfås mot beskrivning. Tel 24 231

Ring direkt till redaktörerna

Harriet Tuominen	528 464
Annika Orre	528 450
Jan Kronholm	528 466
Ulf Weman	528 442
Mårten Sundberg	528 453
Tommy Harnesk	528 452
Karin Erlandsson	528 467
Anna Björkroos	528 463

TV-programmet

torsdag 26 oktober

7.00 Gomorron Sverige [68041775]
10.30 UR-program [7283084]
10.30 Lilla löpsedeln [5312242]
10.45 Enter (R) [1478268]
11.00 Katten, musen, tiotusen (R) [42171]
11.10 Uncle Dad (R) [7548152]
11.25 Banderoll (R) [1457775]
11.40 Matvraket [1789607]
11.50 Safari Europa [6602539]
11.55 Ekolokero syksy [7559268]
12.10 Mattepatrullen – somaliska [9322065]
12.20 Världens fest i Sverige – somaliska [4942336]
12.35 Mattepatrullen – arabiska [526046]
12.45 Mellan raderna (R) [2700688]
12.50 Ingen konst [549997]
13.00 Rapport [81591]
13.05–14.05 Argument (R) [6757626] Även 27/10.
15.55 Anslagstavlan [5941591]
16.00 Mitt i naturen (R) [7171]
16.30 Packat & klart (R) [2688]
17.00 Rapport [66133]
17.10 Gomorron Sverige [124317]
18.00 Karamelli (R) [7133]
18.30 Pi (R) [80626]
18.45 Sagoträdet (R) [185688]
19.00 Bolibompa [9336]
19.00 Max och Ruby (R) [713]
19.30 Expedition vildmark [864]
20.00 Bobster [997]
20.00 Lilla Aktuellt [14510]
20.15 Bobster [4117423]
20.30 Rapport [268]
21.00 Tinas kök [249]
Matlagning med Tina Nordström. Del 7 av 8. Även 27/10 och 28/10.
21.30 Programstart: Söderlund & Bie [220]
Familjeliv. Del 1 av 8. Även 27/10 och 28/10.
22.00 Med Vesuvius som granne [46775]
Vetenskapens värld. Även 31/10.
23.00 Ubåt 137 på grund [579423]
Dokumentär från 2006. Även i SVT2 28/10.
0.20 Rapport [4645114]
0.30 Kulturnyheterna (R) [6974992]
0.40 Uppdrag granskning (R) [3684060]
Även 28/10.
1.40 Entourage (R) [8968274]
2.10 Mannen från Uncle (R) [4344466]
3.00–7.00 SVT24 [66177060]

10.30–16.00 24 direkt [61602607]
17.05 Vetenskapsmagasinet (R) [19084]
Även 28/10.
17.35 Budapest brinner (R) [3179794]
Även 28/10.
18.20 Nyhetstecken [3534249]
18.30 Oddasat [26930]
18.45 Uutiset [9236959]
18.55 Regionala nyheter [3710775]
19.00 Aktuellt [45978]
19.15 Go'kväll [452997]
Magasin. En tittare får en ny stil. Möte med en gäst. Resereportage. Även 28/10.
20.00 Kulturnyheterna [75133]
Även i SVT1 senare i kväll.
20.10 Regionala nyheter [4590862]
20.30 Robins (R) [2572]
Pratshow. Gäst är Måns Zelmerlöw. Reporter är Ola Norén. Programledare: Robin Paulsson. Del 9 av 10. Även 29/10.
21.00 Veronica Mars [92171]
Amerikansk dramaserie från 2005. Del 6 av 22. Den döende Abel Kootntz kommer till Veronica och ber om hjälp att hitta hans dotter innan han dör.
21.45 Nöjesnytt [7104201]
Senaste nytt från nöjesvärlden. Programledare: Camilla Hedén och Magnus Johansson.
22.00 Aktuellt [65794]
22.25 A-ekonomi [4353249]
22.30 Fråga Anders och Måns [2336]
Anders och Måns svarar på folkets frågor. Del 2 av 8. Varför snurrar hjulen baklänges på tv, hur lär man sina barn att flyga och hur får man in radio i tänderna? Även 28/10 och 29/10.
23.00 Nyhetssammanfattning [78355]
23.03 Sportnytt [300054775]
23.15 Regionala nyheter [9709930]
23.25 Väder [5239323]
23.30 Filmkrönikan [4572]
Filmmagasin. Del 7 av 15. Veckans biopremiärer. Programledare: Helena von Zweigbergk.
0.00 Moki, Sanna & Tonie (R) [96553]
K special. Moki Cherry, Susanne ”Sanna” Beckman och Tonie Roos har levt nära framgångsrika män och varit självständiga i sina konstnärskap.
1.00–1.45 Sverige! (R) [2172621]

7.30 Ed, Edd & Eddy [361317]
8.00 Masken [362046]
8.30 Simpsons (R) [3776510]
9.55 Oprah Winfrey show (R) [7481978]
10.50 Våra bästa år (R) [6822959]
11.40 Everwood [1003220]
12.30 Ensamma hemma [4499317]
13.25 Lyckochansen [4244046]
13.50 Våra bästa år [1632046]
Även 27/10.
14.40 Oprah Winfrey show [8966862]
15.35 Par på prov [1904794]
16.30 Singelcoacherna (R) [177065]
17.30 Cityakuten [8644423]
Även i natt.
18.25 Nanny [504220]
18.55 Simpsons [978881]
19.25 Du är vad du äter [636607]
19.55 Update [7256607]
20.00 Extreme home makeover [370065]
Amerikansk inredningsserie från 2004. Del 1 av 2. John Vitale förlo-rade sin hustru. Han och sönerna ska snart flytta tillbaka till familjens hem.
21.00 Du är vad du äter [916881]
Svenskt livsstilsprogram från 2006. Guldsmedsparet Johanna Zielsdorff och Eric Stark har inte tid att äta rätt och motionera.
22.00 Efterlyst [912065]
Svensk serie från 2006. Även 29/10.
23.00 Insider [298152]
Svensk reportageserie från 2006. Narkotikans väg från de stora heroin-producenterna i Centralasien till miss-brukarna och langarna i Sverige. På plats i Tadjikistan skildras den hårdföra kampen mot knarket som väller in över gränsen från grannlandet Afghanistan. Vi får vara med när tullen gör beslag på hundratals kilo narkotika som sedan bränns upp i stora bål. Även 29/10.
0.10 Cityakuten (R) [1828114]
1.10 Weeds (R) [84550282]
1.45 Hotel Babylon [4691602]
2.50 Drew Carey show [9636534]
3.15 Top model 4 [7037485]
4.10 Top model 4 [9988843]
4.55 Floor filler [6139282]
5.20 Floor filler [6120534]
5.45 Singel i Hamptons [1758379]
6.10–6.55 Ellen DeGeneres [6217350]

6.50 Nyhetsmorgon [51392684]
11.00 Nyhetsmorgon efter tio [486404]
12.30 Jackpot [4497959]
13.25 Hem till gården [667133]
13.55 Nyheterna [3599317]
14.00 Direkt: Dagens rätt [269539]
14.25 Nya tider (R) [166423]
14.55 Ordjakten [8985997]
15.50 Nyheterna [2044881]
15.55 Martha [1982572]
16.50 Lattjo lajban: Svamp-Bob Fyrkant och Staroke [8675152]
17.15 Doktorn kan komma (R) [6293220]
18.15 That '70s show [964688]
18.45 Förkväll [4569404]
18.55 Lokala nyheter och väder [7617607]
19.00 Förkväll, forts [596220]
19.50 Lokala nyheter [8850607]
20.00 Nyheterna och ekonomi-nyheterna [395249]
20.30 Trälen [387220]
Svensk realityserie 2006. Del 5 av 33.
21.00 Time out [379201]
Svenskt underhållningsprogram från 2006. Del 5 av 12. Gäster: Åsa Sandell och Ernst Brunner.
21.30 Kalla fakta [378572]
Svenskt samhällsprogram från 2006. Del 5 av 10. Även 28/10.
22.00 Medium [322607]
Amerikansk dramaserie från 2005-06. Del 17 av 22. Allison drömmer att hennes bror, Michael, varit inblandad i ett bankrån. Hon blir orolig för att drömen är sann.
22.55 Nyheter [6941369]
23.35 Drabbade av hat [7644133]
Svensk dokumentärserie från 2006. Alexandra Pascalidou möter Mark Levengood som blev överfallen av två skinheads i Mora. Del 2 av 2.
0.05 Pokermiljonen [3159843]
1.00 Trälen [7467850]
1.25 Jordan, rättsläkare (R) [9674756]
2.15 Alias (R) [2444621]
3.00 Nattöppet [2402282]
4.05 Älskade, hatade Europa (R) [7204640]
4.30 Lättlagat (R) [4626756]
5.00 Will & Grace (R) [6318621]
5.20–6.50 Nattöppet [2342992]

17.15 Kortnytt
17.16 Zon5: Station T
Halloween. Station T är ännu mera skrämmande än vanligt. Underhållning och sport av högsta klass, dessutom nyheter och en nypa dolda fakta, men det säger vi inte.
17.45 Buu-klubben: Oppåner å hitådit
Spinn, spinn. Hur låter du när du mår bra? Sjunger du eller? Dagens djur spinner då den mår bra.
18.15 Tv-nytt
18.30 Kung Hussain av Pakistan – drottning Asia av Norge
Nordisk samproduktion. Pakistanske Hussain drev i 30 år en köttaffär i Oslo. Dålig hälsa tvingade honom att sälja affären och för pengarna bygger han ett fint hus i hemlandet. Men vill frun och familjen återvända efter 30 år i Norge?
19.20 Oberättat: Fotomanin
Svensk kortfilm. Dokumentärfilmaren Staffan Lamm berättar om sin familj med sin schizofrena morbror som röd tråd.
19.30 Uteliv: Ål och räkor
Danskt program. Thomas och Arne är fiskare vecks årsinkomst baserar sig på några veckors fångst i september och oktober.
20.00 Tv-nytt
20.20 Hornblowers äventyr
Engelsk äventyrsserie som bygger på CS Foresters böcker. Del 4 av 16.
21.10 Neon
Dataspelen börjar blanda sig med verklighet, på gränsen till samhälls-konst och performance. I New York ordnas för första gången i världen en Big Game festival. Det vill säga data-spel som spelas i verklig stadsmiljö av hundratals spelare samtidigt. Program-ledare: Tomas Lindh.
21.35 Jag, Claudius
Brittisk dramaserie från 1976. Om den julianska kejsarfamiljen utgående från Robert Graves romaner. Del 6 av 12. En drottningns död.
22.25–22.57 Sportmagasinet
Människor i idrottens värld.
23.15–23.19 Kvällsnytt

5.55 Ettans mor-gon-tv [89573171]
9.15 Läkarna på landet [4060423]
Syndabocken.
10.15–10.25 Ny-hetsmix [2114688]
Nyheter för ungdomar en gång i veckan.
11.00–11.05 Tv-nyheter [29220]
11.30 Finsk skol-tv: Onnimanni [9794]
Lika men olika. Vi firar FN-dagen med att träffa barn från Latinamerika.
12.00 Distansgymnasiet: Kultur-rell identitet [1733]
Skodesignern Minna Parikka – europé och stadsbo.
12.30–12.40 Nyhetsmix [96423]
13.00 Tv-nyheter [83959]
13.05 Fjärrlinjen: Försvunna mil-jarder [6742794]
Vad hände med pengarna för återuppbyggnaden av Irak?
14.05 Basaren: Mundo [9413442]
14.15 A-talk [36794]
15.00 Tv-nyheter [47046]
15.05 Mord och inga visor [9152046]
Brittisk kriminalserie. Mord-musik.
16.00 Rullande stenar [9539]
16.30 En sann historia: Blomdroppskungen [2224]
17.00 Tv-nyheter och ekonomi-nyheter [51201]
17.10 Undersökt: Bättre träkol [20688]
Ineffektiva tillverkningssätt av träkol tår på de knappa skogsresurserna i Afrikas torra områden.

17.40 Nyheter på teckenspråk [4540959]
17.45 FST: BUU-klubben: Oppåner å hitådit [33152]
Spinn, spinn. Hur låter du när du mår bra? Sjunger du eller? Dagens djur spinner då den mår bra.
18.15 FST: TV-nytt [720775]
18.30 Nyhetsrubriker [71978]
18.31 Världens skatter [100075794]
Museion Kizhi med sina trä-kyrkor.
18.45 Ån flödar vinet (R) [93510]
Havet lockar och österns mys-terier.
19.15 Kungskonsumenten [597510]
19.45 Hemgatan [171510]
Rena pengar.
20.30 Tv-nyheter och väder [87143]
20.55 Sportrutan [4110510]
21.10 A-plus [8119152]
21.30 Atlas [41341]
21.55 Dikträdet [6626133]
22.45 K-kont: I ordkonstnärens sällskap [2221220]
Dialektpoeten Heli Laaksonen har årligen över hundra fram-trädanden i allt från kultursalar till krogar.
23.00 Tv-nyheter [95510]
23.10 Kulturnyheter [1897997]
23.15 FST: Kvällsnytt [1887510]
23.20 Woman wanted [4394881]
FILM Am drama från 2000. I rollerna: Holly Hunter, Kiefer Sutherland, Michael Moriarty. Regi: Kiefer Sutherland.
1.10–1.20 Euronews [2309447]

6.30 Yleakx [96508404]
10.00 Revolver [59713]
11.00 Dolt ord + Spelpåse [12309]
12.00 Tellus-frågesport [51404]
12.50 Dagens rubriker [9153688]
13.45 Myskoxarnas ö [257959]
14.10 Ben Casey (R) [4422510]
15.00 Finland express [2997]
15.30 Där har vi det! [5084]
16.00 Superfarmen [63572]
16.01 Nyhetsmix [100072220]
16.11 Benjamin – Lattjo Tjao [109965065]
16.28 Superfarmen [308711249]
16.30 Svett [31959]
16.55 Berenstein-björnarna [9635572]
17.20 Lilla tvåan [60065]
17.50 Regionala nyheter [3537336]
18.00 Tv-nyheter och ekonominytt [36317]
18.15 Tvåans höstväder [3724978]
18.20 Kameran går runt [451030]
18.35 Flyttfågelvägen [27065]
19.05 Keldjur [658404]
19.30 Räven (R) [8591]
20.30 Gänget och jag [8510]
21.00 Enkelbiljett [95268]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [2883317]
22.05 Kriminalhistorier från Finland [848881]
Rabattmordet. Den 20 augusti 1989 försvann i Rovaniemi en specialist på den patologiska avdel-ningen på Lapplands centralsjukhus.
22.35 Ögonvittnet: Försnillarens historia [4496510]
En ekonomichef i en liten församling försnillade 420 000 euro från församlingsbornas medel.
23.05 Tredje skiftet [832959]
Amerikansk dramaserie. Sanningen och andra lögner. Yokas och Cruz har blivit svårt skadade. Boscos skuld känslor växer till sig eftersom han känner till operationens verkliga natur. Doc tvingas att fatta ett tungt beslut.
23.50–0.35 Musik-tv [7834591]

6.25 Godmorgon Finland [85261249]
9.10 Vinstpotten [5391997]
10.10 Köpkanalen [3374404]
12.10 Drop 3 [140012]
12.50 Beach soccer [526238]
13.15 MTV3 Chatt [8829171]
14.05 Power Rangers: Dino Thunder [3049355]
14.30 Livet med en stjärna [994713]
14.55 Vinstpotten [426317]
15.25 Ally McBeal [6050997]
16.20 Matstället [416997]
16.35 Vinstpotten [2359133]
17.00 Emmerdale [828152]
17.30 De vackra och de djärva [838539]
18.20 Sexans nyheter, väder och sport [620152]
18.15 Nöjesnytt [211404]
18.30 Fattiga riddare [814959]
19.00 Sjuans nyheter [831171]
19.15 Kappalehtis ekonomiska nyheter [490084]
19.25 Dagens väder [2914065]
19.30 Dolda liv [654404]
20.00 Everwood [641065]
21.00 House [287881]
Amerikansk dramaserie. Känn dig själv. En kvinn-lig patients schizofrena symptom förbryllar House.
22.00 Tians nyheter [641510]
22.20 Resultatrutan [8529046]
22.30 Joonas [663152]
23.00 MTV3.doc: Raisa och Mihail Gorbattjov - i krig och kärlek [274317]
Mihail Gorbattjov och Raisa Titarenko träffades i Moskva på en bal på universitetet. De gifte sig år 1953 och var oskiljak-tiga både i arbetet och på fritiden.
0.00 Frankenstein måste dö [2834992]
FILM Brittisk skräckfilm från 1969. I rollerna: Pe-ter Cushing, VeronicaCarlson, Freddie Jones. Regi: Terence Fisher.
1.45 Nöjesnytt (R) [6902737]
2.00 Köpkanalen [5521602]
2.30–6.20 Mr Jones Chatt [51577263]
6.20 Köpkanalen [24287553]

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz
6.45–10.00 Gomorron. Program-ledare: Leif Sundberg. **6.50** Be-traktelse. Av Seth Jacobsson. Även 18:15. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktu-ellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00** TT-nyheter. **9.02** Musikpaletten: Körmusik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostun-den. I dag lyssnar vi till fjärde delen av sagan Svenske Per, skriven av Helena Nyblom. **12:30. 10.00** TT-nyheter. **10.02–15.00** Mitt på dan. Programledare: Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.00** TT-nyhe-ter. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Mu-sik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15** Kulturen. Även 17:45 och söndag 9:00. **13.00** TT-nyheter och Ålandsnytt. **13.05** Rätt skall vara rätt Frågetävling. **14.00** TT-nyheter och Ålandsnytt. **14.05** Lyssnarnas önskemusik per mess och mail. **15.00** TT-nyheter och Ålandsnytt. **15.05** Bevingade ord. Redaktör: Lena Isaksson-Ahlskog. Även sön-dag 12:00. **16.00** Aktuellt. **16.15** Raka Besked. Även lördag 12:00. **16.15–17.45** Åland i dag. Pro-gramledare: Magnus Nilsson. **17.00** TT-nyheter. **17.02** Ålandsnytt. Även 18:03. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålands-nytt. Repris från 17:02. **18.15** Beträktelse. Repris. **18.30–19.00** Decibel. Ungdomsprogram med Jill Landström och Mona Sedghi. Även lördag 11:30

TV ÅLAND

INFOKANALEN

Vad tog det åt trippmätaren?

Tv Ålands Janke Berglund tog landskapsregeringens Camilla Gunell till Vårdö för att tala ak-tuell kultur, men körde de rätt? För de fick höra att det är dub-belt längre väg från Mariehamn till Vårdö än tvärtom?

Vad ska jag säga på Fars dag?

■ **Nu tänker jag** mycket på ett uppdrag jag fått, att i Finska kyrkan på Slottsbacken i Stockholm den 12 november framföra några tankar kring Fars dag.

Far är ju ett mycket omfattande begrepp, med många infallsvinklar, ett begrepp som väcker många känslor.

När jag föddes blev jag inskriven i Finska församlingen i Stockholm. Min mor **Gunni Olofsson** från Vårdö Lövö hade ännu inte gift sig med min far, som inkallats till militär beredskap den tunga hösten 1938. Mor hade haft tankar på att emigrera till USA, där hon hade släktingar, men så långt kom hon alltså inte.

Snart vigdes hon i Finska kyrkan vid min far **Gunnar Svensson**. Han hade som femtonåring flyttat efter äldre bröder från Vikbolandet i Östergötland till Stockholm.

Då fick jag nytt efternamn och blev svensk medborgare.

För min del

Hasse Svensson

has.se.svensson@telia.com

Det är inte klart vad jag ska säga om begreppet Far. Lite pirrigt är det nog. Men jag blir inte ensam där i den lilla kyrkan. Där finns vänner, inte minst **Bengt Svensson** (vi är inte släkt).

Bengt är en riktig ålänning, som arbetar inom den diplomatiska sektorn. Han ledde Ålandsgillet i Stockholm i tio år och är nu aktiv i Finska församlingen, men också i amatörteatergruppen **Grannfolket**. Han framför en sång före och en efter mitt framförande i kyrkan.

Kyrksam kallas den idé-

grupp inom församlingen som, nu under ledning av tf kyrkoherden **Hakon Långström**, med framgång arbetar för att öka den finlandssvenska och åländska närvaron. Där ingår representanter för ideella organisationer. Bengt Svensson företräder Ålandsgillet.

– Uppslutningen vid högmässorna på svenska har ökat, konstaterar han.

Fjärde advent har Mor, numera 90 år, och jag de senaste åren besökt kyrkans gudstjänst med "De vackraste julsånger" på svenska. Då kan man

träffa en hel del ålänningar vid kyrktrappan.

Finska församlingen i Stockholm har medeltida anor. Den fanns redan 1533. Först samlades menigheten efter reformationen i Svartbrödraklostret. Men Gustav Vasa lät riva klostret 1547. Församlingen grundades formellt 1570, som icke-territoriell församling inom Stockholms stift, men saknade i 165 år egen gudstjänstlokal.

Lilla bollhuset kunde köpas 1725 och gjordes om till den nuvarande kyrkan, som invigdes 1735. Själva byggnaden blev Sveriges första idrottshall 1633, året efter Gustav II Adolfs död i 30-åriga kriget.

Fram till 1736 var församlingen finskspråkig, men har sedan dess både finska och svenska som predikspråk. I dag har församlingen över 20 000 medlemmar.

Teatergruppen Grannfolket har förresten premiär lördagen den 28 oktober i en före detta biograf, Teater Pero, Sveavägen 114 i Stockholm. Föreställningar också 29 oktober samt 3, 4, 5, 24, 25 och 26 november. Biljetter hos teatern, tfn 612 99 00.

Pjäsen är "...och ni skola finna honom på de mest sällsamma platser" (Holiday Song) av amerikanen **Paddy Chayefsky** (1923-81), i översättning av **Dave Liebkind**. Författaren fick tre hollywoodska Oscar för filmmanus. Den första storsuccén var "Marty", 1955.

– Pjäsen för oss in i en ortodox judisk familj i efterkrigstidens USA. I centrum står en kantor som förlorat sin tro och återfinnen den. Ett underhållande stycke, säger regissören **Stig Törnroos Wickberg**.

Han konstaterar att Grannfolket nu hittat sin spelplats i Stockholm. Teater Pero ger främst utrymme för mim och barnteater på två scener.

Grannfolket ger sin föreställning på den mindre scenen.

I en roll som judisk rabbin ses ålänningen Bengt Svensson.

Klippt noteringen/

Betrakta en individs uppsättning av *arvsanlag* som ett startpaket, som ett spektrum av möjligheter som står öppet för miljöns påverkan under individens utveckling.

Någon har formulerat denna syn ungefär så här: "anlagen bestämmer inte hur en individ blir, utan hur den reagerar på miljön", vilket är en utmärkt sammanfattning av den nyanterade bild av ärtlighet som modern biologi och medicin målar upp.

Prorektor **Torbjörn Fagerström** vid Sveriges lantbruksuniversitet som kolumnist i Dagens Nyheter 16.5.01.

Insändare

sms

Messa Nyan

0457-323 4444

● Jovisst 0457! Det finns många platser att lämna sina begagnade glasögon på! Jag brukar lämna mina på till exempel köksbordet. Lätt och behändigt! **Wa**.

● Hur vet man vem som har vunnit i ÅM i mobilfoto? **040**.

– Tävlingsperioden är ända till 30 november, efter det utser juryn en vinnare som presenteras i Nya Åland. **Red**.

● Fredrik Gustafsson: om det är liberalismen vi har att tacka för vår situation i dag är väl den också orsak till växthuseffekten, algproblemet med mera. Det är i alla fall inte jag tacksam över. **Frihet och ansvar**.

● Harriet Tuominen, det är mode och coolt att köra undan polis. Det spelar ingen roll om man är skyldig eller inte. Milda straff är bara pris som man behöver betala för detta nöje. Vad hjälper korten på hyllan? Inget, då kör man utan. Så enkelt är det. Rena attitydproblem som syns före man fyller 13 år. Mvh **En som ser saker som flesta ser inte**.

● Om inte subuxone duger du kan väl vara utan då? **040**.

● Va!? Gäller inte stopp-plikten stadsbussen i korsningen Ålandsvägen-Skillnadsgatan? **0457**.

● Jag är lyckligast i världen!! Jag har en super underbar make och fina vänner! Jag älskar dej min mysmupp mest av allt på denna jord! Pussar i massor från **Din tähtisilmä**.

● Messet i tisdags om det finns någon singelkille 13-15 års ålder, borde kollas upp. Verkar inte riktigt rumsrent. Känner dåliga vibrationer för det låter skumt. Mvh **Mamma till singel tonårsson**.

● Ingen blomma, men en mönjesvamp. **040**.

● Riskvast till den silvergråw audin som åkte rakt genom vattenpölen på Ålandsvägen/Storagatan. Synd att jag inte tog ditt registreringsnummer. **040**.

● Göra om 600 Föglöbor? Göra om seder och bruk? Nej Ingvar inget av det har jag provat att göra! Jag har bara om bett om vänligt bemötande! Många är de som inte låtsas se en, hälsar inte fast man själv hälsar. Jag dömer inte alla – bara de jag och främst mina barn råkat ut för. Nej tack till Föglö! Ja tack till vänliga och ärliga medmänniskor. Vi bodde 3 år på Föglö, det borde räcka att bo in sig .. eller?

● Jag har sett ÅCAs reklam i Xit ett antal gånger nu men finner ingen logik i deras "slogan", som för övrigt helt rakt var stulen från Koff, "bäst före dagen efter"? Detta är en fyndig och passande text som Koff använde sig av under 90-talet vid en ölkampanj. Men vad menar ÅCA med den? Är deras produkter så hemska att man mår skit dagen efter man druckit till exempel deras mjölk? Deras slogan skulle lika gärna kunna vara: "drick vår mjölk i dag, må som en hög med skit i morn" **-J.F.**

● Du som tog min fina cykel med punka i Lumparland, lyssna på ditt samvete! Sätt tillbaks den! **0457**.

● Jag tycker Jack är rätt sexig. **040**.

● Humanist, håller till fullo med, men hur jämlikt är det att mannen alltid förväntas till exempel betala för middag på restaurang och så vidare? **Maskulinist**.

● Någon som vet vart björnen tog vägen, vad vägde den? **040**.

● Fredrik Gustafsson skulle du ha lite go i dej så skulle du kämpa för att alla lagar som går mot individens frihet slopas omedelbart. Då kan vi nå himmelens höjder, i alla fall för allvetande 27 åringar. Mvh **Gubbtjyven**.

● Läste att landskapets söker ny styrman, är väl ingen idé att annonsera ut. Personalsvariga väljer ändå släktskap framför kompetens, när det är attraktiva jobb så varför ej ta dom bästa? **040**.

● Ersättning för biverkningar av TBE-vaccination... suck. Var det inte på egen risk du tog den då? **0457**.

● Dagens taggigaste ris till damen som på tisdagkvällen körde en silverfärgad bil förbi Klinten. Jag var halvvägs över övergångsstället med min hund när du kom och nästan körde över honom! Och som att det inte räckte så började du tuta på oss som att vi skulle ha gjort nått fel. Vilket vi inte gjort i de här fallet. H. **Me and doggy**.

● Gör mer än chefen förväntar sig och du belönas med mer jobb. **HLU**.

● Angående gratis inträde till museer så menade jag att kanske

landskapsregeringen kunde gå in och betala motsvarande summa till museerna! Så görs det i Sverige, där svenska staten står för besöksavgiften... Kanske något för vår kulturminister att ta tag i? **040**.

● Du som inte vill läsa mina mess, försök att inte läsa dem, men nyfikenheten gör väl att du inte kan låta bli, jag har i alla fall inte förtalat någon eller farit med osanning, men jag lovar att en dag upphör signaturen KE HUD FLE. Men inte för att du ska känna dig som en diktatorisk enväldig härskare på Cuba. **KE HUD FLE**.

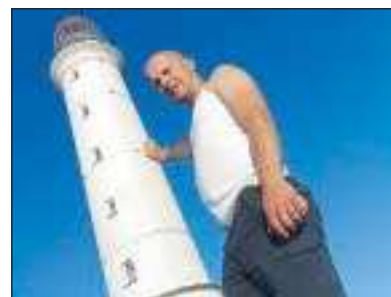
● Vem är blondinen i regeringen?? Nå nog är det bättre med sossar i regeringen än liberaler och andra smygmoderater... **050**.

● Mariebar på torsdag kl. 3 "Jojo".

● Vad är du för barnunge då som måste messa till Nyan och klaga på nå raggare och inte vågar säga det direkt till henne/honom? Messa Nyan används nog inte till det det var meningen för. **040**.

● Varför hugger ni ner skogen vid Överby och Österkalmare? **En som undrar**.

● Visst har det varit stora problem på soc.kansliet och barnskydd. Där som alla skall må bra för att kunna hjälpa andra. Hoppas det anställs kunniga människor och väljs klara o mänskliga metoder istället av de amerikanska. Ingen orkar jobba enligt dom. Eller kanske någon men nu är dom borta. **En från landet som har insideinformation**.

● Jätte välter Sälkärsfyren. Från **040**.

OBS! Ge gärna en liten beskrivning över vad bilden föreställer, eller ge den ett namn. Om ni skickar in bilder på identifierbara personer så borde redaktionen få kontaktuppgifter till den/dem så att vi kan kolla att publiceringen är godkänd.

Det löser sig

■ **Det är** ju bra att **Jack Sjölund** tycker att det är roligt att få svar på sina insändare.

Jag kan bara konstatera – att du och jag inte är och inte kommer att bli överens och det kan jag leva med

– att oberoende av dig och mig så kommer andra att lösa det vi bråkar om.

Ha en bra fortsättning på hösten **Anne-Helena Sjöblom**

Nya Åland tar gärna emot insändare som e-post eller på diskett. Det går också bra att skriva eller faxa.

Adressen till Nya Åland är:
Pb 21, 22 101 Mariehamn
Fax:
(018)-23 449
Tfn:
(018)-23 444
e-post:
redaktion@nyan.ax

bakom ridån

Ulf Weman

När bilen blir en budoir

Nu är morg-narna mörka när vi åker in till stan till jobb och skola. Det är ofta tyngre att stiga upp nu, än när det är ljust. Flyttfåglarna styrs ju av ljuset, så varför skulle inte även vi tvåbenta utan vingar bli på-verkade?

Vardagshjälten är vanligen rätt morgon-pigg, men ibland skulle han kunna sova ända till klockan nio.

Vi har alldeles för rigida system i vårt samhälle. Arbetet skulle vara fritt. Fritt när man börjar, fritt när man slutar fritt med fritid eller fritt med andra projekt som man hellre vill prioritera just då.

Så tänker han när husets damer till sist embarkerat och han kan lägga i ettan och rulla ner för backen och in i den mörka skogen. Just nu är morkullorna det enda liv de ser. Fåglarna uppehåller sig på vägen och flyger i sista stund upp i strålkastarskenet.

Morgonprogrammet i radion sätts på... "Våga frågaaaa"... Någon undrar varför snabbmakaroner kokar mjuka fortare än vanliga makaroner. Ja, det är ju något att fundera över. Och få svar på.

Det är när ekipaget kommer ut på stora vägen som bilen börjar förvandlas. Det börjar plockas med kassar och kammar och dosor både bredvid Vardagshjälten och snett bakom. Kartläsarlampan knäpps på, spegeln fälls ner.

Nu börjar ett kladdande, pudrande, målände och sprutande som varar nästan ända till stadsgränsen. Bilen förvandlas till en budoir, en dams privata salong.

Lätt yr i parfymmolnen börjar Vardags-hjälten fantisera. Han flyr vardagen, vill vara en annan hjälte.

Bilen är ingen bil, den är ett rymd-skepp och han är Darth Vader. Han ler elakt när han närmar sig en sölkorv på Kocko-backa-rakan, låter helljusen med extra strålkastarna ligga på och blanda innan han trycker på knappen och bilen framför splittras i ett eldklot.

Vardagshjälten tar tag i ratten och drar den till sig och den rullande budoiren lyfter i en båg upp över trädskronorna och den brinnande bilen där nedanför.

Han styr rakt mot vindmöllorna på Knuts-bodaberget, kör slalom mellan pelarna strax under de vispande vingarna, viker nerför berget mot Lemströms kanal och skriker av förtjusning när han lågsniffar genom kanalen. Under bron!

Efter den bravaden tar han höjd igen, ser den lilla staden med allehanda ljus. Och där framför finns en långsträckt fasad med tre rader fönster och en marmorkub strax bakom. Med illa dold förtjusning tar han sikte och närmar sig snabbt

Då vaknar dottern i stolen bredvid ur sitt sprejande.

– Pappa vad gör du?! Jag skall ju till sko-lan! Är du inte riktigt klok?

Och Vardagshjälten, ex Darth Vader, girar norrut, tar ner bilen och går in för landning på Lemlandsvägen i höjd med Nabbens badplats. En häpen skåpbilsförare ger plats i kön och så är vi snart inlemmade i läm-meltåget från Lemland igen.

I den gråa vardagen. Som ändå har sina fantasispång.

Snabba lån per SMS är att lura ungdomar

Nya Åland har i ett par artiklar berättat om så kall-lade sms-lån, som nu har börjat gå till indrivning också på Åland.

Det handlar om små lån, som man får enkelt enbart genom att sända ett textmeddelande per mobiltelefon. Det ställs inga krav på säkerheter, det skrivs inga av-tal utan pengarna bara trillar in när man tycker att man behöver dem. Dygnet runt.

Summorna är inte stora, men den som tycker sig behöva låna 100 euro har uppenbarligen heller inte några marginaler att tala om. Och den summa som skall betalas tillbaka växer oerhört snabbt om man inte klarar att betala inom utsatt tid.

Exemplet som gavs i tidningen var ett lån på 100 euro. Det skulle betalas tillbaka med 120 euro ef-ter 14 dagar. Räntan var alltså 20 procent på två veckor. Om detta hade utsträckts till ett år så skulle räntat varit uppe i nära 500 pro-cent. Finns det någon som inte skulle kalla det ocker?

Eftersom lånet inte betala-des tillbaka inom utsatt tid gick det till indrivning. Det betydde 70 euro mer att betala. Och så fick företaget lägga på 192 euro i rättegångskostnader. Plötsligt handlade det inte längre om 100 euro eller ens 120 utan om 382 euro.

Om man inte har 100 euro, hur sannolikt är det då att man tre veckor senare har 382 euro?

Systemet är snuskigt. De som lånar ut pengarna försvarar sig naturligtvis med att det är vipp-lån, att de bara vill hjälpa män-niskor, att det inte är deras fel om någon missköter sig och inte klarar av att betala tillbaka.

Visst. Men de som lånar ut pengarna tar väldigt små risker. De har myndigheterna på sin sida, såtillvida att lagstiftningen inte ställer krav på dem och in-drivningen brukar fungera där det går till indrivning.

Man kan fråga sig varför det inte skall finnas regler för just en sådan här verksamhet.

Vilka springer omkring med mobiltelefonen vid örat i alla

Dyra pengar. Smakar det så kostar det, brukar man säga och det stämmer verkligen in på den nya formen av vipplån, som beviljas med ett enkelt textmeddelande. Nu börjar myndigheterna vakna och riksdagen funderar på att ställa vissa renlighetskrav på snabblåneföretagen, som nu kan verka helt fritt.

Foto: STEFAN ÖHBERG

lägen? Vilka skickar textmed-delanden runt världen? Vilken grupp riktar man sig till när man marknadsför lån som tas per textmeddelande på mobil-telefon?

Vilken grupp är minst intres-serad av diskussioner om ef-fektiva räntor och procenter hit och dit?

Det må låta fördomsfullt, men visst är det ungdomar det hand-lar om. Inte är det pensionärer som har ont om pengar till grö-ten som tar sms-lån. Knappast ens småbarnsföräldrar som har svårt att klara amorteringarna. De borde kunna tillräckligt om räntor för att se upp.

Och den gruppen lämnar samhället vind för våg.

Om lånetiden är högst 3 må-

nader så gäller inte konsument-skyddslagen. Våra ungdomar är inte konsumenter värda att skydda mot ocker.

Om lånet är högst 168 euro så behöver företaget inte heller ingå skriftligt avtal eller uppge effektiva räntan. Och det är just detta med skriftligt avtal som är avgörande här. Om det krävs ett undertecknat papper för att ta lån så går det inte att ”messa” från krogen på natten så man kan stanna en stund till när pengarna har tagit slut. Det går inte att skaffa fram pengar på några minuter när man ser ett par läckra jeans eller ett par skor, som man bara inte kan leva utan.

Och eftersom snabblånefö-retagen finansierar lånen med egna pengar så behöver de inte

söka koncession. De övervakas av ingen!

Som vi skrev i gårdagens tidning har riksdagens ekonomiutskott synpunkter på verksamheten. Ut-skottet anser att företagen skall tvingas registrera sig, att låneav-talen skall ingås skriftligt och att regeringen måste se till att kost-naderna för ett snabblån inte blir oskäligen.

De kraven kan vi alla skriva un-der fullt ut.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

KOMMENTARER
TILL LEDAREN
www.nyan.ax

klippt & skuret

E U-kommissionen vill ”be-fria” förmedlingen av post. Ingen del av verksamheten skall vara fri från konkurrens efter 2009 om kommissionen får som den vill. I dag är förmedlingen av brev av första klass en ensam-rätt för de nationella postverken inom EU. Tidningen Helsingin Sanomat kommenterar:

”En betydligt större fråga än att öppna den traditionella postför-medlingen för konkurrens är att

kontakten människor emellan sköts via datanätet. Man skickar inte längre brev till varann, man mejlar. Hittills har mängden posttransporter upprätthållits av tidningarna och tidskrifterna samt av företag som fortfarande sänder ut räkningar och re-klam som traditionell post, men åtminstone vad gäller räkningar håller man på att i snabb takt bygga egna kanaler på nätet. Om också företagens post

försvinner ut på nätet återstår för postens distribution bara tidning-arna och tidskrifterna och också den distributionen tror man att allt mer går över på nätet.

Politikerna har ingen avunds-värd sits. Diskussionen bland folk fokuserar på enskilda post-anstalters öde och vilken tid pos-ten delas ut när den egentliga frågan handlar om hur det skall gå att upprätthålla en riksomfat-tande service när inkomsterna

som skall finansiera servicen försvinner.”

Så skriver Helsingin Sanomat.

Grattis, grannen!

Den årliga tävlingen om bästa lokaltidning i olika kategorier har avgjorts. De åländska tidning-arna har än en gång hållit sig väl framme. Mer om det kan ni läsa på nyhetsplats. Tidningen Åland fick i år första pris för bästa bild och bildhantering. Grattis!

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2005: 7.256 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl. 8.30-16.15)
Nyhetstips: tfn 0457-313 4444
Annonssavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449

Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax
DISTRIBUTION
Blir du utan din tidning ring Posten, tfn 636 751 (kl 7.00-8.30) eller Nya Åland, tfn 23444 (efter kl 8.30)
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax
Ansvarig nyhetschef: Ulf Weman tfn (018) 528 442

redaktion@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör: Maj-Len Lindholm tfn (018) 528 449
Kulturredaktör: Jan Kronholm tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax
Sportredaktör: Malin Tillström tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN
Annonssändaren: Delice Lindegren annons@nyan.ax tfn (018) 528 457
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann tfn (018) 528 447 stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef: Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer: Margareta Sävstrand tfn (018) 528 443 prenumeration@nyan.ax
TRYCKERI C-Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414
PRENUMERATIONSPRISER 1.1.2006
Fortlöpande helår..... 159 €
halvår..... 85 €
kvartal 44 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publicer- ingsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färg- annonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	fre kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 11.00 → 17.00/18.30 03.45 L → 08.00/09.10	ÅBO →	M:HAMN 23.20 L 14.35 →
M:HAMN 23.55 → 09.55/17.00	H:FORS →	M:HAMN 04.15 →

M:HAMN 04.25 → 14.45 23.30 L →	STOCKHOLM → 09.30/17.00 → 19.15/20.15 → 06.00K/07.30K	M:HAMN → 23.45 → 03.35 L → 10.50
--------------------------------------	--	---

L=Långnäs K=Kapellskär
Biljettförsäljning och incheckning avslutas 10 min. före avgång.
Bokad bil skall vara incheckad och klar 30 min. före avgång.

OBS! Silja Europa till Åbo
ändrad avgångstid: 11.00!

SILJA LINE
Torggatan 14. Tel 16 711 eller 06001 74552 www.silja.fi

3 DAGARS SPA-RESA TILL TALLINN

Fr. 399 € /person

*inkl. del i B2-hytt och del i dbl-rum
Erbjudandet gäller t.o.m. 30.11.2006*

Sthlm - Mariehamn - Tallinn

18.00 ♦ 00.50 ♦ 01.00 ♦ 10.00

10.00 ♦ 05.00 ♦ 04.50 ♦ 18.00

*Vi rekommenderar våra resenärer att
checka in senast 30 min. före avgång.*

Bokning och information:

 Elverksgatan 5 tfn 040 3008 000
 info@destinationaland.com

Turlista t.o.m. 31.12.2006

OBS! Lokala tider

	Från Eckerö			Från Grisslehamn		
Mån	8.30	13.30	18.30	10.00	15.00	
Tis, ons	13.30	18.30		10.00	15.00	20.00
Tor	8.30	13.30	18.30	10.00	15.00	20.00
Fre, lö, sö	8.30	13.30	18.30	10.00	15.00	20.00

Extra turer under självständighetshelgen: Från Grisslehamn 4-6.12 kl. 20.00. Från Eckerö 5-7.12 kl. 8.30.

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm (T) Tekniska högskolan 2 tim. före alla båtavgångar. Till Uppsala från 13.30- och 18.30-turen. Ank. Uppsala kl. 16.15 resp. 21.15 lokal tid. Från Uppsala **Hjalmar Brantingsgatan vid Willy's** kl. 8.00 och 13.00 till 10.00-resp. 15.00-turen. Från Mariehamn 1 tim. före båtavgång till alla turer. Till Mariehamn från alla båtankomster.

ECKERÖ LINJEN
 Torggatan 2, 22100 Mariehamn.
 Bokning tel. 28 300, växel 28 000,
 Grisslehamn 0175-258 00.
 Bokning även på www.eckeroerlinjen.fi

BIRKA PARADISE

Alla dagar

M:hamn 10.30 ⇒ Sto 16.00

Sto ⇒ M:hamn

Månd-onsd 18.00 ⇒ 02.00

Torsd-sönd 18.00 ⇒ 03.30

BIRKA CRUISES
 Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027
 FAX: 15118 www.birkaline.com

STADSBUSSEN

VINTERTRAFIK fr. 21.8

Måndag – fredag

07.00 ABCD	15.00 ABCD
07.30 ABCD	15.30 ABCD
08.00 ABCD	16.00 ABCD
08.30 ABCD	16.30 ABCD
09.00 ABCD	17.00 ABCD
09.30 ABCD	17.30 ABCD
10.00 AB	18.00 B
10.30 AB	18.30 A
11.00 AB	19.00 B
11.30 AB	19.30 A
12.00 AB	20.00 B
12.30 AB	20.30 A
13.00 AB	21.00 B
13.30 AB	21.30 A
14.00 AB	22.00 B
14.30 AB	

Fet bokstav = lördags- trafik

RODE O R M
Tel 0457 5244 551

ÅLANDSTRAFIKEN 14.8.2006–7.1.2007

MARIEHAMN–KAPELLSKÄR

Måndag-torsdag

MARIEHAMN	KAPELLSKÄR	MARIEHAMN	KAPELLSKÄR
08.00	09.30	07.00 I)	08.30
16.00	17.30	13.00	14.30
15.30	12.00	19.00	20.15
22.30	19.00	12.30	09.00 I)
		18.30	15.00
		00.05	20.30

Fredag-söndag

Kombinerar med landsortsbussar linje 2, 3 och 4. Ej helgdagar.

I) Ej söndagar. Jultrafiken: kontakta vår bokning!
 Buss Sto–Kap avgår från Cityterminalen 1h 40min före fartygets avgång. Buss Norrtälje–Kapellskär ca 45 min före fartygets avgång. Även buss Kapellskär–Stockholm (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND–STOCKHOLM dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L	06.30
04.35 M	09.40
10.15 M	15.30
14.25 M	18.55
14.10 M	07.45
23.35 M	16.45
07.45 M	18.00
03.20 L	20.10

Jultrafiken: kontakta vår bokning!

ÅLAND–FINLAND dagligen

ÅLAND	ÅBO	H:FORS
03.30 L	07.35	
14.25 M	19.50	
23.45 M		10.00
14.10 M	08.45	
01.00 L	21.00	
04.25 M		17.30

M=Mariehamn L=Långnäs

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl. 07.00) före avgång. Transfer Mariehamn (Storag. 2)–Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs–Mariehamn, förhandsbokning 10 EUR/person. Barnrabatt.

VIKING LINE
 Storag. 2, tel 260 11, bokn. 262 11
www.vikingline.ax

RING SÅ KÖR VI!

DAGLIG LASTBILSTRAFIK

till och från Åland. Tel. 24 111

SAMTRANS

Torsdag 26 oktober 2006

Dagens ålänning: ”Jag vill bli doktor”

Inessa Witting heter Dagens ålänning som vi träffar på Övernäs skolgård där hon leker med sina kompisar.

● **Hej, vilken klass går du i?**
– Jag går i årskurs 2, säger hon.

● **Tycker du om att gå i skolan, då?**
– Ja, det gör jag.

● **Vad har du haft för timmar hittills?**
– Jag har bara haft roliga timmar.

● **Vilken timme var roligast?**
– Det var nog när vi hade träslöjd.

● **Har du andra favoritämnen?**
– Ja, bild.

● **Varför tycker du mest om just bild?**
– För att jag tycker om att rita.

● **Och är det någonting du har tänkt syssla med när du blir stor?**
– Hmmm... jag vet inte, funderar hon..

● **Har du tänkt på vad du skulle vilja ha för yrke som vuxen?**

Roligt i skolan. Dagens ålänning Inessa Witting tycker att det är kul att gå i skolan och har bildkonst som favoritämne.

– Ja, jag skulle vilja bli doktor.

● **Ar det som du har kommit på själv, eller känner du någon som är doktor och vill jobba med samma saker?**
– Nej, jag känner ingen som är doktor men jag känner en som är sjukskötare.

● **Okej, och vad tänker du göra efter skoldagen?**

– Jag har tänkt leka med en kompis, säger hon.

● **Dagens ålänning får alltid skicka en hälsning till den man vill. Är det någon du vill hälsa till?**
– Nej... eller jo, jag hälsar till vår katt **Aramis**.

TEXT OCH FOTO:
NOÉMI KISS-DEÁKI (PRAO)

Vädret på Åland

Torsdag

Fredag

Lördag

Söndag

I går kl 15

	temp.	moln.
Jomala	4	m
Åbo	5	m
Helsingfors	6	m
Stockholm	5	

Vattenståndet i går kl 15

	Föglö	+3 cm	Åbo	+7 cm

Solen i dag

	Upp	Ner
Mariehamn	8:46	18:01
Helsingfors	8:26	17:40
Stockholm	7:51	17:11

Utomlands i går

	Köpenhamn 13	Bryssel 15	Rom 24
Oslo	8	Paris 16	Aten 23
London 13	Madrid 16	Moskva 14	

Europea 1 dag

Vädertjänsten Tel.060010600 3,95 /min +1sa

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Dagens rätt

Potatis-laxlåda

1 kg potatis
1 lök
salt, peppar
1 knippe dill
400 g regnbågsfilé
6 dl mjölk
2 ägg

Skala och skär potatis och lök i tunna skivor. Plocka benen ur fiskfilén och skär den i tunna skivor tvärs över. Klipp dillen, vispa mjölk och ägg lätt. Smöra en vid ugnsfast form, rada i hälften av potatisen och löken, krydda, slå på hälften av äggmjölken och rada på fiskskivorna omlott. Salta, peppra, strö på dillen, rada på resten av potatisen och löken och slå på äggmjölken. Grädda i 200 grader ca 1 timme.

LUNCHBUFFÉ

måndag-fredag 11.00-14.00

Torsdag 26.10

Piccata m. tomatssås, L
Friterad bläckfisk, aioli, L
Grönsaksgratäng, GL

Salladsbord, 3 varmrätter,
kaffe 8,50€

Arkipelag
 Strandgatan 31, tel. 24 020
www.hotellarkipelag.com

BILGLAS

Försäljning och byte
till bra priser.
Två års garanti.

- Krockskador
- Övr. reparationer

Auto-Service
ÅLAND
 Elverksgatan 9, tel. 19380, fax 19382

Ålands
Landskapsregering

- Barnombudsmannen på Åland**
Tel. 25 254 www.bom.ax
- Barnens Hjälptelefon**
Tel. 25 520 (lokalsamtalsavgift)
- Bris-mejlen**
www.bris.se
- Bris Vuxentelefon – om barn**
Tel 0046-77-150 5050

BRIS
BARNENS RÄTT I SAMHÄLLET

KUMHO

FÖRMÅNLIGA
VINTERDÄCK

KUMHO DÄCK

J-S DÄCK
 Jomala, Torp
 Tel 040 729 4200, 0400 804190

KERMANSAVI

Sade

4006€
frakt 220€
4226€

SKORSTENS-
GMATTSSONS
MURERI
 Kalmarnäs 212, 22 140 MARIEHAMN
 Fax 12 688, e-post: gm.mureri@aland.net
 Bosse 0457 361 3977 Kent 040 550 2649

Nytt hos oss!

SUSANNE FRILS BJØRNER

i Sittkoffs
Hasses
 UR & GULD tfn 16 366
 Torsdagar öppet 9.00-19.00

Inför Allhelgona

Vi har ett brett sortiment

- Gravdekorationer
- Lyktor och ljus
- Frosttåliga växter

Rosenblads
rosenblads@aland.net
 Västra utfarten tfn 23 366
 ÖPPET: vard 9-18, lör 9-14

Gör ditt hem trivsamt!

tiivi

FÖNSTER och DÖRRAR

Nils Fagerström
0400 513 234